

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

300 holdig	15 pengő
500 " "	20 " "
1000 " "	30 " "
2000 " "	40 " "
3000 " "	50 " "
ezen felett	100 " "
Részmunkások, szövetkezetek, vállalatok	20 " "
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdons

As egyesületi tanács felügyelete alatt

A szerkesztési és kiadási felelős:
Buday Barna főszerkesztő.

Szerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 860-05

Előfizetési árak:

A m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzettel együtt.

OMGE-tagoknak:

Negyedévre	6 pengő	Előfizetésnek:	Negyedévre	10 pengő
Félévre	11 " "		Félévre	18 " "
Egészévre	24 " "		Egészévre	32 " "

Külföldre a fenti árak és a postaköltség előfizetést csak naptári negyedévekre fogadjuk el.

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: Aut. 899-82

TARTALOM:

- S. O. S. Mayer János földművelésügyi miniszter nyilatkozata a fagykárrol.
- A tél aratása és a tavaszi munkatorlódás.
- A fagykár hatása az állattenyésztésre.
- A fagykár hatása a piacon.
- Tözegetalajaink megjavítása az agyagréteg felhozásával. (Vilacs Ödön.)
- A dohány fészektörtyázása szuperfoszfáttal. (Pechán József.)
- A mohar. (Kátay Mihály.)
- A tej zsírtartalmának csökkenése legeltetéskor. (Kertész Ferenc.)
- A biztosítási ügynök jogállása a biztosított gazdaközönseg érdeke. (P.)
- Tejelési eredmények, tenyésztési és takarmányozási eljárások a pusztatetetleni szimmentáli tenyésztetben. (Inárcsi Farkas Ferenc.)
- Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár ismertetése. III.
- A gazdasági szakoktatási és a kísérletügyi kiállítás. (Kégl János dr.)
- Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár állategészségügyi ellenőrzése. (Friedrichovszky László dr.)
- A budapesti mezőgazdasági kiállítás képe az erdélyi gazdák szempontjából. (Nagy Endre dr.)
- Törvények és rendeletek.
- Könyvismertetés.
- A gazdaközönseg köréből. (Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége. — alsóöri Farkas Géza.)
- A földreform pénzügyi lebonyolítása.
- Világ cukorpiaci hírek. (T. M.)
- A tejtejesítés világgpiaci helyzete. (Kf.)
- Schandi Károly dr. előadása az Egységes Pártban a magyar szövetkezeti mozgalom fejlődéséről és feladatairól.
- A rendkívüli hivatalos vetésjelentés.
- A cseh sertésrámk kérdése.
- Vegyes közlemények.
- Tűzde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások II. évf. B. sorozat 15. számú füzet. (A szőlőtrégya [peronospora] ismertetése. — Schilberszky Károly dr.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Az OMGE németországi tanulmányutja és csoportos utazás a müncheni kiállításra.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a D. L. G. ez évben június hó 4-9. napjain Münchenben rendezendő kiállítás alkalmával, annak megtekintésével kapcsolatban mintegy két hétre terjedő

németországi tanulmányutat

rendez Bajorország és Provinz Sachsen egyes vidékeire.

A tanulmányuti társasághoz a Budapest Müncheni útra az utazási kedvezmények élvezhetése céljából

csatlakozhatnak azok, akik csak Münchenbe kívánnak utazni a kiállítás megtekintésére.

Indulás Budapestről előreláthatóan június 2-án. Ugy a tanulmányut, mint a társas utazás részvételi díját, valamint a részletes programot rövid időn belül közölni fogjuk.

Ugy a tanulmányuton, mint pedig a társas utazáson való részvételi szándékot legkésőbb április hó 30-ig bezárólag kell írásban bejelenteni az OMGE titkari hivatalánál.

(Bővebb ismertetést a „Köztelek” f. évi április hó 7. és 11-i száma közölt.)

Igazgatóság.

A földreform pénzügyi rendezése.

Hirt adtunk már arról, hogy a Gazdák Országos Propaganda Szövetségének kiadásában fűzet fog megjelenni, amely a földreform pénzügyi lebonyolítására vonatkozó rendeletekről rendszeres, könnyen áttekinthető és minden részletkérdésben tájékoztató összefoglalást nyújt. Ez a fűzet most jelent meg a Földes Mór dr. szakavatott tollából. Tartalmát Hadik János gróf előszavával együtt lapunk mai száma ismerteti. A fűzetek szétküldését a Propaganda Szövetség tagjainak és a lapunknál érdeklődőknek e hét végén megkezdjük.

Igazgatóság.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

tejgazdasági bizottságának

1929 április 25-én, (csütörtökön) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-u. 8. sz., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- Mány Sándor földbirtokos előadása: „Tejelési eredmények, tenyésztési és takarmányozási eljárások a baranyaszentlőrinci uradalom szimmentáli és hollandi tehenészetében.” (Az 1927/28. évben az ellenőrzött évi átlagos tejelési eredmény a szimmentáli és pirosarka tehenészetben 5073 kg, a hollandi tehenészetben 5619 kilogramm volt).
- Valkó Rudolf dr., az Országos Tejgazdasági Szövetség igazgatójának előadása: „London tejállatása, különös tekintettel a „graded milk” (minősített tej) mozgalomra.”
- Jelentés a tejtermelő gazdáknak a megfelelő tejár biztosítása érdekében történt állásfoglalásáról.
- Folyó ügyek.

Budapest, 1929 április 15.

Inkey Pál báró s. k. a bizottság elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelési és növénytermesztési szakosztálya

folyó évi április hó 26-án (péntek) d. u. 5 (öt) órakor a Köztelek székháza tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-u. 8. sz., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgysorozat:

- A jövedelmező permetező öntözés tényezői. Előadó: Kenessey Béla ny. miniszteri tanácsos.
- Folyó ügyek.

Budapest, 1929 április hó 15-én.

Kerpely Kálmán dr. s. k. elnök.

Meghívó

a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége

végrehajtó-bizottságának

április hó 26-án (pénteken) délután 5 órakor az OMGE székházában (Budapest IX., Köztelek-u. 8.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- A szövetség ügyei. (Taglétszám, propaganda.)
- A közlekedési rendészeti kódex tervezete.
- Heves-, Szatmár- és Beregvármegyei Gazdasági Egyesületek átírata a traktorvámok leszállítása tárgyában.
- Nógrád- és Hontvármegyei Gazdasági Egyesületek átírata az ásványolajjal üzött visszaélések megszüntetése tárgyában.
- A traktorbiztosítás kérdése.
- Esetleges indítványok. (Előadó: Rothmeyer Imre OMGE titkár.)

Budapest, 1929 április hó 17-én.

Waldhott Frigyes báró dr. s. k. a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének elnöke.

Egyről-másról.

S. O. S.

Minél tovább késik a vetések kitavaszkodása, annál több kárról számolnak be a helyzetet különösen Felső- és Kelet-Magyarországon nagyon szomorúnak feltüntető jelentések. Tele van az egész ország gazdapanasszal, mert hiszen az idej példátlanul kemény és hosszú tél, valamint a tavaszi munkálatok megkezdhetőségének a türelmet és minden eddigi tapasztalatot ugyancsak próbára tevő kitolódása mindenfelé érezteti többé-kevésbé a maga káros hatását.

Traktor-, motortulajdonosok!

Üzemanyagot, u. m. adómentes petróleumot, benzint, gázolajat, traktor- és ásványgépölajat évi kötésre, igen előnyös árak mellett szállít a Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. és kirendeltségei: Győr, Szombathely, Lepsény, Nyiregyháza, Debrecen, Szolnok. Saját érdekében kérjen ajánlatot.

Mai számunk 36 oldal

E szám ára 40 fillér

De leginkább mégis a legnagyobb fagykárt szenvedett vidékek, sőt — sajnos — mondhatjuk: ország-részek várják joggal a kivételes intézkedéseket, az állam sürgős és kiadós segítségét.

Ez a követelés egyáltalában nincsen ellentétben azzal az elvünkkel, hogy a mezőgazdaság elsősorban az önségély útján igyekezzék a maga bajait orvosolni. Mert hiszen amikor ilyen általános, ilyen nagy területekre kiterjedő természeti csapás ellen-súlyozásáról van szó, az önségély gyakorlatilag csak közsegély lehet, mindenkinek összefogása a közös bajok káros következményeinek lehető elhárítására. A kormány és a közigazgatás kivételes intézkedései tehát nem egyebek, mint ennek az együttes erővel és egységes terv szerint irányított önségélynek a megnyilvánulásai, amelyeknek azonban nem szabad egyes „jóléti akciók”-ban kimerülniök, hanem az egész közigazgatásunkat sújtó fagykár következményeinek lehető kiküszöbölését elsőrendű kormányzati feladatnak kell tekinteniök.

Igy fogja fel a teendőket Mayer János földművelésügyi miniszter is, aki a képviselőházban tett kijelentése szerint elsősorban a téli és az újabb tavaszi fagyok okozta károk pontos felvételéről, továbbá a leginkább sújtott vidékeknek kamatmentes vetőmaghittel való támogatásáról gondoskodott. Ezeket az intézkedéseket csak helyeseltethjük, ámde azok még távolról sem meríthették ki az állami teendők összességét. A pénzügyminiszter kijelentései az elemi károk sújtotta vidékek részére biztosítandó adófizetési halasztásokról és adóelengedésekről ugyan-csak a legsürgősebb gyakorlati érvényesítésre várnak. Tapasztalásból tudjuk, hogy a kormány legjobb szándéka és akarata igen gyakran nem érvényesül eléggé a végrehajtás bürokratikus utvesztőiben, tehát idejekorán ki kell adni a kellő utasításokat, mert az ilyen kivételesen katasztrofális viszonyok közepette nem lehet a megszokott hivatalos sablonokkal boldogulni. Ugyanez áll a különféle vasúti díjzabási intézkedésekre is, amelyek a fagykár sújtotta vidékek takarmánnyal és élelemmel való ellátását, a kivételes helyzet kényszerre folytán szükséges állatszállítást hivatják megkönnyíteni. Ide tartozik a különféle vasúti vetőmagvaknak soronkívüli gyors és kedvezményes vasúti szállítása, hogy az elpusztult vetések idejében pótolhatók legyenek, ugyszólván az egész közigazgatási szervezet hathatós közreműködése mind-azoknak az intézkedéseknek a megtételében, amelyek a fagypusztította vidékek kivételes szükségleteit haldéktalanul számbavesszik s a mutatózó hiányok pótlására, az elmaradt munkaalkalmak soronkívüli biztosítására irányulnak.

A céltudatos hatósági és kormányintézkedések egész sorozatára lesz még szükség s ilyen nagy veszély idején nem elég, ha a hányatott hajó parancsnoki hidján helyén van és higgadt eréllyel intézkedik a kapitány, ha biztos kézben van a kormánykerék: hanem az önségélyre irányuló mentési munkálatokban a kiadott utasítások szerint fegyelmezett összetartással kell a hajó egész legénységének és valamennyi utasának is közreműködnie.

Egész agrárpolitikánk, egész mezőgazdasági közigazgatásunk vezérlő elve az legyen, hogy a jelenlegi súlyos helyzetből meg kell találni a kivezető utat, mert nem csupán szörványos, elszigetelt bajokról van szó, hanem a százezernyi hold elpusztult vetés pótlása, sok ezernyi mezőgazdasági munkás kenyérének biztosítása legszorosabban összefügg az egész ország mezőgazdasági termelésének létérdekeivel.

Mayer János földművelésügyi miniszter nyilatkozata a fagykárrol.

Mayer János földművelésügyi miniszter a képviselőház április hó 17-én tartott gyűlésén Szilágyi Lajos képviselő interpellációjára válaszolva, nyilatkozott a fagykárrol és azokról a rendelkezésekről, amelyeket a fagykár által sújtott vidékek érdekében

a kormány megtett. A miniszter nyilatkozatában hangzottait, hogy a fagykár nem terjednek ki az egész országra. A Dunántul vastag hótakaró borította a vetéseket, így azok mentesültek a kártól, a Tiszántul és az ország keleti részén azonban, ahol a hótakaró vékonyabb volt, nagyobb kárt szenvedtek a vetések. A földművelésügyi minisztérium által korábban kiadott vetésjelentésekben nincs említés a károkról, mert a legutóbb, március hó 30-án megjelent vetésjelentés után következtek be a káros száraz fagyok, amelyek teljesen tönkretették az ellenállóképességében egyébként is meggyengült vetéseket. A miniszter április 13-án távirati utasítást adott az összes gazdasági felügyelőknak, hogy sürgősen küldjenek jelentést a fagykárrol. A jelentések szerint a százalékos fagykár az egyes vármegyékben a következő: Szabolcs vármegyében buzában 66, rozsbán 20, Hajdu vármegyében kiszántásra került mintegy 20—25,000 katasztrális hold őszi vetés, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében buzában 20, Bihar vármegyében buzában 60, rozsbán 40, Borsod-Gömör-Kishont vármegyében buzában 25, rozsbán 20, Heves vármegyében a hevesi és tiszafüredi járásokban buzában 40, Szatmár-Bereg-Ugocsa vármegyében buzában 25, rozsbán 10, Zemplén vármegyében a sátoraljai helyi, sárospataki, tokaji, szerencsi és bodrogközi járásokban buzában 35—65, rozsbán 10, Abauj-torna vármegyében buzában 35, rozsbán 5%. A jelentések szerint az utóbbi napok kedvező időjárása, valamint a bőséges enyhe esőzés a vetések fejlődésére igen kedvező hatású.

Súlyosabb a fagykár a repeében és őszi árpában, amelyek a fentebb felsorolt vármegyék egyes vidékein száz százalékos kárt is szenvedtek.

A földművelésügyi miniszter a károk megállapítása után nyomban minisztertanács elé vitte az ügyet, amely burgonya-vetőgumó akció céljára 600,000 pengőt, egyéb tavaszi magvak beszerzésére pedig 2 millió pengőt bocsátott a miniszter rendelkezésére. A vetésidény előrehaladottsága miatt a vetőmagvak központi beszerzésére nem volt idő, ezért a miniszter az említett összeget a fagykár arányában a vármegyék főispánjai rendelkezésére bocsátotta és annak felhasználásáról rendeletben intézkedett. Ezerint a gazdasági felügyelő javaslatára a főispán elnöklet alatt megalakított bizottság bírálja el egyenként a károsodás mérvéhez képest a vetőmagkölcsönre vonatkozó igényt. A november 1-ig visszafizetendő kamatmentes kölcsönt rövidesen kiutalják az arra jogosultaknak. A főispánokhoz intézett leiratban megjelölte a miniszter azokat a helyeket, ahol jó és csiraképes vetőmagot lehet beszerezni. Utasítást adott a vetőmagvak gyors beszerzésére; ezt az akciót a kereskedelemügyi miniszter is támogatja azzal a rendelkezésével, hogy a vetőmagvak soronkívül gyors teherárúként szállítandók rendeltetési helyükre. A görében telet tengeri sokat veszített csiraképes-ségből, ezért felhívta a miniszter a gazdák figyelmét arra, hogy a tengeri elvetése előtt végezzenek csirázatot kísérleteket. Megemlítette a főispánoknak szóló leiratában, hogy Mezőhegyesen az állami ménésbirtokon 95%-os csiraképes tengeri áll rendelkezésre. Zabvetőmagból ugyancsak nagyobb mennyiség kapható Mezőhegyesen, ezenkívül a honvédelmi miniszter a hadsereg raktáraiban tárolt zabot is a gazdák rendelkezésére bocsátotta. Hangzottatta a miniszter, hogy a földművelésügyi kormány mindent megtesz, hogy a gazdákat és aratómunkásokat egyaránt sújtó károsodást csökkentse.

A tél aratása és a tavaszi munkatorlódás.

A magyar mezőgazdaság amugy sem derűs égboltját vészes felhők borítják, amelyek megsemmisítik azt a kis reménységet is, amelyet a magyar gazda az ősszel az ideai termés kilátásokhoz fűzött. Hol enyhébben, hol erősebben, sőt kétségbeesetten hangzik a vészjel, hogy az aratás már megtörtént,

a tél fagyos kaszájával megkezdette már azt s az enyhülést követő éjjeli fagyok befejezték. A Dunántul még aránylag szerencsés helyzetben van, mert ott a bőséges hótakaró védte a vetéseket. Annál szármalmasabb azonban a kép a Tiszának Szolnoktól az ország határáig vonuló részére dülő vármegyék, mint Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod, Abauj, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Bihar és Hajdu megyék területén, ahol vannak nagybirtokok és kisgazdaságok, amelyekben az ősziétek száz százalékig ki kell szántani. Vannak uradalmi ezer holdak, amelyek teljes kiszántás alá kerülnek.

Ezt a nagy kiterjedésű vidéket nem, vagy csak alig védte hótakaró és ennek eredménye, hogy a talaj olyan mértékben fagyott meg, hogy a zsege vetések teljesen megsemmisültek. Ha maradt is föltekban életképes vegetáció, ezt az utófagyok semmisítették meg. A szerencsésebb helyzetben levő Dunántul a fagykár 10—20 százalék között vannak helyenkint, míg az Alföld egyes vidékeiről nagyobb károsodásról szóló jelentések is érkeztek. Bács megyében például az őszi árpák 30%-a fagyott ki, az őszi reepe 70—75%-ban, Szeged környékén is nagyobb fagykár mutatkozott az őszi buzákban.

Az általános mezőgazdasági helyzet kedvezőtlen volt nemcsak a nagymérvű fagykár idézte elő, amely az ország tekintélyes részén katasztrofális jellegű, hanem a késői kitavaszkodás is. Ennek hatása még csak később fog mutatkozni, de máris előre veti árnyékát. A megkésített tavaszi munkálatok és a lassu enyhülés mellett az elvetett kultúrnövények tenyész-ideje tetemesen megrövidült és félt, hogy ha a nyári meleg hamarabb következik be, vagy az a normálnál nagyobb lesz, ez újabb veszedelmet jelent, mert olyan időben érheti a kalászosokat, amikor a nagy hó legjobban árt nekik, amikor a tél aratása után a szárazai forróság aratása következhet be. A kipusztult ősziétek pótlása sem olyan egyszerű feladat. Árpa, zab vetése már régen elkésztet, a burgonya és tengeri csiraképeségében pedig a kemény fagy ugyancsak nagy károkat okozott. Különösen az utóbbiban, a fehérszemű tengerinél ez 50 százalékra is leszállott, általában 80%-os csiraképes-ségű tengeri még jónak mondható. Ilyen módon a tengeri vetése is több költségbe kerül.

Gazdáink szorult helyzete a tavaszi munkatorlódásban is kifejezésre jut. A gazdaságban minden időt ki kell használni, hogy az elmaradt tavaszi munkálatok csak némileg is pótolhassanak, mert április közepén is a legtöbb vidéken a mezőgazdasági munkákban csak ott tartanak, ahol máskor már március hó közepén vagy vége felé voltak. Három-négy hetes hátrányt behozni igen nehéz, sőt csaknem lehetetlen, különösen ott, ahol a nagymérvű kiszántások is szaporítják a munkát, ahol az ősziétek fogatása összeesik a vetési munkákkal.

A tavaszi munkatorlódásokra való tekintettel az OMGE már márciusban sürgős felterjesztésben kérte a földművelésügyi kormányt, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelkezés ez évi május hó 1-ig felfüggesztessék. E kérelmünk eredményeként az április hó 7-i, 14-i és 21-i vasárnapokon a mezőgazdasági munkálatok végzését rendeletileg engedélyezték. A tavaszi mezőgazdasági munkák torlódása azonban olyan foku, különösen a fagykár által katasztrofálisan sújtott vidékeken, hogy azoknak csökkentésére az engedélyezett munkanapok sem voltak elegendők. Ezért az OMGE újabb sürgős felterjesztésben kérte a földművelésügyi kormánytól, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezést a mezőgazdasági munkák végzését illetően továbbra is függesztesse fel, hogy ezáltal a munkák végzése április utolsó és május első két vasárnapján is lehetővé váljon. Ez intézkedés nemcsak mezőgazdaságunk, hanem egész közigazgatásunk érdekében is szükséges, hogy megmenhessük a folyó év javára azt, ami még menthető.

55 év óta közismert:
Mauthner mag a legjobb!

MAUTHNER ÖDÖN

Magtermelő és Magkereskedelmi R.-T.
BUDAPEST

Központ: Rottenbiller-utca 33.

Fióküzlet: Kossuth Lajos-utca 4.

Telefon: József 463—65

Diszes főárjegyzék és most megjelent növényárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Sürgőnycim: Mauthnerék

kezdetre már azt s az... befejezték. A Dunán... helyzetben van, mert... a vetéseket. Annál... Tiszának Szolnok... részére dílló... Nagykanizsa, Borsod, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Bihar és Hajdu megyék területén, ahol vannak nagybirtokok és kisgazdaságok, amelyekben az ősziakat százszázaléki ki kell szántani. Vannak uradalmi ezer holdak, amelyek teljes kiszántás alá kerülnek.

Ezt a nagy kiterjedésű vidéket nem, vagy csak alig védte hótakaró és ennek eredménye, hogy a talaj olyan mértékben fagyott meg, hogy a zsenge vetések teljesen megsemmisültek. Ha maradt is foltokban életképes vegetáció, ezt az utófagyok semmisítették meg. A szerencsésebb helyzetben levő Dunántúli... 10-20 százalék között vannak... Alföld egyes vidékeiről jelentések is érkeztek az őszi árpák 30%-a... 75%-ban, Szeged környékén mutatkozott az őszi...

helyzet kedvezőtlen volt... fagyár idézte elő, amely az ország tekintélyes részén katasztrofális jellegű, hanem a késői kivitavasodás is. Ennek hatása még csak később fog mutatkozni, de máris előre veti árnyékát. A megkésített tavaszi munkálatok és a lassu enyhülés mellett az elvetett kultúrnövények tenyész-ideje tetemesen megrövidült és félt, hogy ha a nyári meleg hamarabb következik be, vagy az a normálisnál nagyobb lesz, ez újabb veszedelem jelent, mert olyan időben érheti a kalászosokat, amikor a nagy hó legjobban árt nekik, amikor a tél aratása után a szabarai forrás aratása következhet be... pótlása sem olyan egyszerű... már régen elkésett, a... képességében pedig a... károkat okozott. Különösen... tengerinél ez 50... 80%-os csiraképes... Ilyen módon a...

Gazdasági szorult helyzete a tavaszi munkatorlásban is kifejezésre jut. A gazdaságban minden időt ki kell használni, hogy az elmaradt tavaszi munkálatok csak némileg is pótolhassanak, mert április közepén is a legtöbb vidéken a mezőgazdasági munkákban csak ott tartanak, ahol máskor már március hó közepén vagy vége felé voltak. Három-négy hetes hátrányt behozni igen nehéz, sőt csaknem lehetetlen, különösen ott, ahol a nagybirtokosok kiszántások is szaporítják a munkát, ahol az ősziakat fogasolása összeesik a vetési munkákkal.

A tavaszi... kora való tekintettel az OMGE... felterjesztésben kérte... hogy a vasárnapi... ez évi május hó... eredményeként az... vasárnapokon a... rendeletileg engedélyezett gazdasági munkák... különösen a fagyár által katasztrofálisan sújtott vidékeken, hogy azoknak esőkentésére az engedélyezett munkanapok sem voltak elegendők. Ezért az OMGE újabb sürgős felterjesztésben kérte a földművelésügyi kormánytól, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezést a mezőgazdasági munkák végzését illetően továbbra is függessze fel, hogy ezáltal a munkák végzése április utolsó és május első két vasárnapján is lehetővé váljon. Ez intézkedés nemcsak mezőgazdaságunk, hanem egész közgazdaságunk érdekében is szükséges, hogy megmenthessük a folyó év javára azt, ami még menthető.

A fagyár hatása az állattenyésztésre.

Az eddigi nyilvánosságra került hivatalos jelentések, valamint a magánértesítések természetesen elsősorban az őszi gabonafélék súlyos károsodásával foglalkoznak és csak mellékesen érintik azt a kérdést, hogy a nagy téli hidegek, valamint a még ma is tartó késői tavaszi fagyok milyen befolyást gyakoroltak a takarmánytermés várható kilátásaira. Még kevésbé esett szó arról, hogy mind a két tényező milyen befolyást fog gyakorolni az amogy is súlyos helyzetben levő állattenyésztésünkre.

Az eddigi jelentések és adatok alapján annyit mindenesetre meg lehet már állapítani, hogy bármilyen kedvezően is alakuljon a következő hónapokban az időjárás, ebben az évben csak lényegesen kisebb és így drágább takarmánytermésre számíthat az állattenyésztés. Az őszi takarmányvetések a súlyosan károsodott vidékeken egészben vagy részben megsemmisültek, de kár van bennük a hóval védett területeken is, mert főleg a borsó ott is sok helyen kifagyott. Mindenütt azonban az őszi takarmányok etethetőségének időpontja több héttel kitolódott és ezáltal felhasználásuk tartama is megrövidült, ami az egyéb takarmánykészletek rovására megy. A lucernásokban és lóherékben a kitelelés során súlyos károkat állapítanak meg mindenütt ott, ahol a buzában nagyobb a fagyár. Ezenkívül azonban kisebb-nagyobb károsodásról értesülünk a hóval védett területekről is, ahol inkább a tavaszi fagyok okoztak károkat, meggyengítették és visszavetették az évelő pillangósok fejlődését. Emiatt még ott is, ahol ezeket a téli kifagyás miatt kiszántani nem kell, lényegesen kisebb hozamra lehet csak számítani a legfontosabb első kaszálásnál. Az idén így fokozott jelentőséghez jut a zabosbüköny, de ez szintén kedvezőtlenül indul a többi takarmány pótlására. A késői kivitavasodás folytán ugyanis vetése általában megkésített, holott a zabosbüköny termése még rendes vetésidő esetén is bizonytalan a tavaszi szárazság hatása miatt, így az idén még kevésbé lehet ebből nagy hozamra számítani. A rétek és legelők növényzetét megsanyargatta a hosszú erős tél és a kedvezőtlen tavasz és így az a fagyok által megviselten, megkésve indult fejlődésnek. Ezért a legelést a szokásos időpontnál jóval később lehet csak megkezdeni, így előre láthatóan ugy a legelők, valamint a rétek hozama az átlagosnál gyengébb lesz.

De talán még nagyobb bajokat fog okozni az állattenyésztés terén az őszi gabonafélék kipusztulásának és a tavasziak késői vetésének hátrányos hatása. A magyar állattenyésztésben — különösen a téli fagyár által elsősorban érintett alföldi melegekben —, a takarmányozásnak fontos anyaga a gabonafélék szalmája, elsősorban természetesen a tavasziak szalmája, ezenkívül azonban az őszi kalászosok polyvája és törekje, sőt részben szalmája is. A tavaszi kalászosokból országsszerte a rendszerint kisebb szalmahozamra kell számítanunk, mert a későn és részben nem megfelelő munkával elvetett árpa és zab alighanem alacsonyabbra fog csak megozni és esetleg ritka is marad, ha csak valami rendkívül kedvező tavaszi és nyáreleji időjárás nem jön. Hasonló módon ezek nagy szemtermésében is aligha lehet bizakodni, az őszi árpa termése pedig különösen nagy területeken teljesen, vagy részben megsemmisült. Így a gazdaságok által termelni szokott abrakfélék terméskilátásai sem rózsásak. Azokon a vidékeken pedig, ahol az őszi kalászosok egészben vagy részben megsemmisültek, az almozás körül szintén nagy nehézségek fognak jelentkezni, amelyek a trágyatermelésre és ezáltal a talaj termőerejének fenntartására is hátrányos befolyást fognak gyakorolni.

Mindez azt jelenti, hogy állattenyésztésünk a folyó évben kedvezőtlen kilátásoknak néz elébe. A jelentkező technikai és takarmányozási nehézségeken kívül természetesen mindez a termelési

költségek újabb emelkedését fogja maga után vonni, sőt a szükséges takarmány- és alom mennyiségek hiányában a kínálat fokozásával esetleg még az értékesítési lehetőségek is majd tovább romlanak. A helyzeten mindenesetre sokat enyhíthetne, ha az idén kapásokból kitűnő termés lenne. Különösen a nagy kukoricatermésnek volna óriási jelentősége, mert ez a kukoricaszár gondos felhasználása mellett a szalás takarmányokban és alomszalmában mutatkozó hiányokat is részben és némileg pótolhatná. Csak hogy a kukorica vetésére sem a legkedvezőbbek a feltételek, különösen nem ott, ahol kiszántott őszi vetések helyébe kerül majd a kényszerhelyzet következtében, sokszor nem is neki való helyre. Hasonlóképpen fokozott jelentőséghez jutnak majd az idén a későn vethető takarmányfélék is, mint a csalamádé, köles, mohar stb.

Már ebből a vázlatos szemlélődésből is kitűnik, hogy a takarmányellátást és így az állattenyésztést is felette súlyosan érinti a nagy téli fagyár és az ezzel kapcsolatban kialakuló kedvezőtlen mezőgazdasági helyzet. Ez előre láthatóan még jobban ki fogja mélyíteni azt a válságos állapotot, amelyben állattenyésztésünk amogy is már évek óta sanyalódik. Az állattenyésztés helyzetének orvoslására ezért az eddig már foganatosított és tervezett intézkedéseken túlmenő kormányzati tevékenységre és állami támogatásra van szükség.

A fagyár hatása a piacon.

A fagyárokkal kapcsolatban érdeklődtünk a gabona-, termény- és magpiacon néhány jelentéke nyebb cagnél, akik az értékesítés terén vezető szerepet játszanak, hogy az eddigi időjárás hogyan befolyásolta az új termés főbb cikkeinek értékesíthetőségét, illetve az árak alakulását. Nyilatkozataikat alább adjuk:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete: A tényleges fagyárokat megállapítása az utófagyok következtében egyre késett, míg a földművelésügyi minisztérium legutóbbi rendkívüli jelentése szerint, fagyárokat különösen a Tisza jobb és balpartjának egyes vidékein mutatkoznak, nagyobb arányban az északkeleti vármegyékben Szabolcsban, Biharban, Zemplénben, mérsékeltébb, de mégis még mindig jelentékeny arányban Hajdu, Borsod, Gömör-Kishont, Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében. Természetesen úgy az ő, mint az újtermésű gabona árának alakulására, az egyéb tényezők mellett, a vetések fejlődése szintén befolyással van. Azonban ez évben a fagyárokról szóló jelentések az árak alakulásánál nem jutottak irányító befolyáshoz, miután a vélemények a már megállapított fagyárokat ellenére — eltértek. Ugyanis egyrészt az ország fagyároktól mentes vidékein főleg a Dunántúli a vetések állása igen jó, másrészt a külföldi tőzsdék irányzatának hatása alatt a budapesti gabonatorzsde nem reagált a fagyárookra.

Az abnormalis időjárás természetesen nemcsak ártott a vetéseknek, hanem késített a tavaszi munkálatokat is. Ez a körülmény annyiban volt háttérrel a magpiac helyzetére, hogy a télnek is beillő tavasz miatt igen sok gazdaságban kimaradt a vetésforgóból a Viktória-borsó és a mák. Ugyancsak alaposan megesáppant a pestkörnyéki kisgazdák zöldborsó-ültetése is, amit az előző években igen nagy mértékben ültet.

A kiszántott területeket illetően viszont jelenthetjük, hogy a kereslet főleg csiraképes tengeri és tavaszbükönymag iránt nyilvánul. Szórványos érdeklődés van ugyan vetőkölesben is, de a többi takarmánynövényekben, mint cukorirok, csibehur, lóbab, muhar és mustár, más évekhez viszonyítva semmi különös változás nem észlelhető.

Ipolyi-Keller Gyula, a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Aruforgalmi R.-T. elnöke: Az ország egyes vidékein a fagyárokat — mint most már hivatalosan is megállapították — jelentősek, amelyekkel komolyan

számolni kell. Pozitív vesz... még nem lehet beszélni, mert területek, ha kedvezőre fordulnak, a rendkívüli tél viszonyaihoz viszonyítottan kevés volt a hótakaró és kiszántás miatt a kenyérmagvétel. Az időjárás, illetve az ezidőszert azonban még illik, hogy a magyar gabonatermesztés június hónapok időjárása a d...

Ami egyébként az új gabonakészítést illeti, zöldhittel forrasztott buza került már eladásra, hogy tavaly a zöldhittelüzlet mint az idén, a forgalom mennyiségét.

Friedländer Emil a Leszár-tályának igazgatója: Elvitatható, hogy bekövetkezett fagyárokat a számszerű mennyiségére kétszáz százalékos szempontról káros mény is, hogy az ősszel elvégzett mény a vetésekkel kapcsolatos mennyiségű vetőmag ment...

Az új gabonatermesztést illetően helyzet Ausztriában, Csehszlovákiában és Franciaországban nem és eddig nincsenek híradások tavaszi fagyárokat ezekben málnánál nagyobb méretűek helytelen volna a mi fagyárak segítségét a világgiazi helyzetre tan be kell várni azt, hogy lása miként fejlődik és a sz... is feszült érdeklődéssel és figyelemmel az országokban... lenyegesebb.

Az új buza áralakulásában nyitva ma már nem deport, zik, amennyiben az új buza ó ár, tehát máris eszkomp helyzetének kevésbé kedvező report van a legtöbb külföldi átalakulás szempontjából kedvező...

Az értékesítési nehézségek fennállanak, amíg a nagy készletek versenyében kell... kell győznünk azt és amíg buzatermelése következtében delkezésre, ami a legutóbbi... Fontos az idén a mi gazdaság... jából, hogy a fogyasztó áll... triában és Csehszlovákiában... szerűen, mert a magyar expo... volt az előidézője és fő oka, h... lehetős nagy készletekkel ren... volt még továbbá az üzlettel... gazdasági viszonyok követ... Európában nyomja a hang... csökkent.

Ez a képe a mai helyzetről az a remény tölt el bennünk, nézve kedvezőtlen körülmény jó terméseredménye, a rossz... Argentína, Ausztrália, Ameri... dáltal konkurrenciája) nem... értékesítésekor és így javul... elhelyezhetési lehetősége. E... gabonakereskedelem és a gazd... szándékozik közreműködni... egész ország legfontosabb pr... désre fogják megoldani.

Szeged Aladár, a Mauthner-szág vezérigazgatója: Ma me...

...t: legjobb! ÖDÖN... Lajos-utca 4. Mauthnerék

Honori Magyar MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI RT. BUDAPEST, IV., SZÉP-UTCA 1. ÉS KOSSUTH LAJOS-UTCA 3. VEZE

arról, hogy az abnormis hideg tél milyen mérvű károsodást okozott az ősszel elvetett gazdasági magvakban. Az eddig beérkezett jelentésekből azonban megállapítható, hogy különösen a felső Tisza vidékén ösziborsó, szöszösbükköny és pannon bükkönyben a károsodás helyenkint 50-80 százalékos és nagy területeket kellett kiszántani. A biborhere, amelyet főként a Dunántulon termelnek, sok helyen teljesen megsemmisült és átlag 30 százalékos kárral kell számolni. Lóherében és lucernában is igen érzékeny fagykárak mutatkoznak.

Ezekből a cikkekből az elmúlt évről alig rendelkezünk készletekkel, miután az elhelyezési lehetőség kedvező volt és az egész termést aránylag jó áron tudtuk értékesíteni. Ösziborsó és szöszösbükkönyben a szükséglet évről-évre feltűnően emelkedik.

Az exportkutatások éppen a fentemlített károsodások következtében kedvezőtlenek és csak gyenge terméseredményre számíthatunk. Valószínű, hogy a termés betakarítása késni is fog és a felesleget nehéz lesz kellő időben elszállítani, pedig a legfőbb fogyasztópiacunk: Amerika, csak akkor vásárolhatja meg ezeket a magvakat, ha legkésőbb augusztus végéig el tudjuk hajózni, hogy ott az őszi vetéshez felhasználhassák.

Landauliszó terménynagykereskedő és exportőr: A múlt évi katasztrofális babtermés után és különösen arra való tekintettel, hogy az őszi vetésekben sok kiszántás lesz, kútatásunk van arra, hogy a folyó éven a babtermés a normálisnál nagyobb lesz. Ezt a körülményt abból is meg lehet állapítani, hogy nemcsak a kisebb gazdaságok, hanem a nagyobb uradalmak is szereztek be vetőmagvakat és olyan termelők is kísérleteznek az idén babtermeléssel, akik eddig nem foglalkoztak vele.

Az időjárás egyelőre alkalmas a bab és egyéb hüvelyesek termesztésére, természetesen nem lehet tudni, hogy mit hoz a jövő. Ha a fagyos szentek és Orbán az idén ismét megtizedelik a termést, akkor természetesen számolni kell azzal, hogy a kiterjedtebb termelés ellenére sem lehet nagyobb eredményre számítani. A külföld máris érdeklődik korai szállításra újabb iránt és Európa számos fogyasztó piacain vásárolnának prima fehérbabot 10 dolláros külföldi áralapon, ami 45-50 pengőnek felel meg magyar álmásokról számítva. Aki tehát augusztusra, vagy szeptember közepéig való szállításra babot eladhat, az még most igen jó árat érhet el. A borsó termelése múlt évben igen jól fizetett, később azonban az oroszországi konkurrenciának következtében az árak visszaestek. Mákban a készletek nagyjában kifogytak és jó termés esetén, kellő időben való eladással jó árát lehet majd elérni. A lencse rekord árat ért el az idén, miután hiányzott a világpiacra az orosz lencse. A szovjet lencse termését ugyanis az eső teljesen tönkretette. A jövőben azonban a lencsestermesztés csak akkor fog kifizetődni, ha prima zsiszimentes árut termelünk, mert csak ezt a minőséget keresi a külföld.

Szántó Ernő, a Natura Erőtakarmánygyár igazgatója: Az elmúlt év abraktakarmányüzlete a kenyérmagvak takarmányozásának jegyében zajlott le. Az állattartó gazdák teljesen érthető álláspontja az volt, hogy ameddig az abraktakarmányok a buza és rozsárhoz viszonyítva százalékszerűen túl magasak, azokat a lehetőség szerint nem veszik igénybe.

Kétségtelen, hogy az új kampányban alacsonyabb abraktakarmány árakkal kell számolni. Áll ez elsősorban a malmi mellékterményekre. Más a helyzet azonban ama ipari takarmányoknál, amelyek különleges rendeltetésük révén (mélász, répaszelet, proteindus pogácsák, rizstakarmányliszt) kevésbé függenek a kenyérmagvak áralakulásától. Most, amikor ország-szerint fokozódik a mindinkább racionálisabb abraktakarmányfogyasztás, ami kifejezésre is jut a tejtermelés növekedésében és a baromfitenyésztés fejlődésében, érthetővé válik, hogy az erőtakarmányok áralakulásában nagyobb arányú olcsóbbodás nem várható.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS

TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Tőzegtalajaink megjavítása az agyagréteg felhozásával.

A tőzegtalajokról, főként pedig tőzegtalajokon a fagy elleni védekezésről értékes közleményeket olvashattunk a „Köztelek” idei 11. és 31. számaiban. Thaisz Lajos ismertette Jékely László géberjéni földbirtokosnak azokat a kísérleteit, amelyeket kláramajori (Ecsedi láp) gazdaságában az agyag altalaj felhozásával a fagykárak leküzdése céljából végzett. Ajtay Ödön a korai tavaszi fagyok leküzdésére az agyagnak a tőzeg fölé való felhozását ugyancsak jó hatásúnak tapasztalta, a későbbi fagyok leküzdésére azonban nem. Ajtay az agyag felhozását még sem ajánlja, mivel ezáltal egyfelől a könnyen művelhető tőzegtalaj nehezen művelhető lesz, másfelől gyakran tartani lehet attól, hogy a felhozott nyers agyagban növényeink kielégítően nem fejlődnek. De utóbbi cikkirő az agyagtalaj felhozását igen költségesnek is tartja.

Tekintve, hogy e kérdésekkel behatóbban foglalkoztam, az alábbiakban röviden ismertetem, hogy mikor és milyen körülmények között érdemes ebben az irányban kísérletezni és milyen előnyöket várhatunk az agyagtalaj felhozásától mind a fagykárak leküzdése, mind pedig a művelhetőség szempontjából.

A művelés alatt álló láptalaj, mint ismeretes, felső rétegében teljesen laza, porszerű szerkezetű. Gyakran van tarkítva, főként mélyebb szántás után, nyers összefüggő tőzegdarabokkal. Az ilyen talajokon igen könnyű a munka, még gyengébb igavonó állattal is jól megy a szántás. De e laza szerkezetű és tőzegdarabokkal tarkított talajban növényeinknek jó vetőágyat csak nehezen biztosíthatunk. A talaj laza szerkezeté továbbá a talajban a víz és a meleg közlekedésére is hátrányos befolyással van. Az ilyen nagyon laza szerkezetű talajokon végül gyakoriak lehetnek a nagyobb mértékű szélkárak is.

Ha a fentieket összevetjük még azzal, hogy a porszerű, eloxidálódott tőzeg, az ugynevezett kotta, sötétszürke, majdnem fekete színű, aminek következtében a talaj melegeinek kisugárzása sokkal nagyobb mértékű s így természetesen nagyobbfokú a lehűlés és a fagykár is, úgy könnyen megérthetjük azt a törekvést, hogy e laza fekete színű talajok szerkezetén és színén változtassunk. E változtatás vagy az ugynevezett Rimpau-féle kultúrával, vagy a veen kultúrával, vagy pedig az agyagtalajnak a felszínre való hozásával történhetik. A Rimpau-féle kultúra — mint ismeretes — nem más, mint a tőzegnek más földnemmekkel, főként homokkal való feltöltése. Ez az eljárás nagyon költséges, nagyban alig végezhető és az eredmény nagyon ritkán áll arányban a várható jövedelemnöveléssel. Ennek költséges és gyakran nem kifizetődő voltára a legújabb német szakirodalomban, jól lehet e szerint az eljárás szerint a németek lapjaikat sokszor telkesítették, bőségesen találtak adatokat. A Hollandiában szokásos veen kultúra, amikor is a tőzegtalajokon hajózható csatornákat ásnak s a kibányászott tőzeg helyébe hajókon városi hulladékokat visznek s ezt az elkorhadt tőzeggel és az altalajjal keverik, nálunk még kevésbé jöhet figyelembe, mint a Rimpau-féle telkesítési mód. Tehát nincs mit tenni, mint abban az irányban kísérletezni, hogy ott, ahol ezt a tőzegréteg vastagsága megengedi, az altalajt — ha arra alkalmas — hozzuk fel és keverjük a tőzeghez, hogy ezáltal csökkentjük a tőzegtalaj hátrányos tulajdonságait.

Ez utóbbi telkesítési módnál a gazdák körében bizonyos ellentétek tapasztalhatók. Ennek oka azon-

ban kizáróan az, hogy az agyagtalaj felhozását az ebben az irányban kísérletezők másként gondolják végrehajtandónak. Sokan nagy tömegű altalajt hoznak egyszerre fel. Természetesen ebben az esetben ez a nagy tömegű nyers altalaj nemcsak gyakran növénytermesztésre lesz alkalmatlan, de ez a könnyű művelhetőséget is nagy mértékben hátráltatja. Éppen ezért mindig kisebb mennyiséget kell egyszerre felhozni, mint arra az alábbiakban még rámutatok s ezt a felette levő tőzegréteggel, a művelési réteg vastagságáig alaposan összekeverni, hogy így egy televényben és asványi anyagokban is eléggé gazdag és kevésbé szélsőséges kitűnő termékenységu talajt állíthassunk elő. Az altalaj felhozását, a szükséghez mérten, a későbbi években folytathatjuk. Természetesen ez a telkesítési mód is csak akkor jöhet figyelembe, amikor az altalaj erre a célra megfelelő minőségű.

Ha tőzegtalajokon a fagy okát vizsgáljuk, mindenekelőtt különbséget kell tennünk felfagyás és a kései fagy okozta kártétel között. Ajtay Ödön igen helyesen ismertei azokat a gyakorlati tapasztalatait, hogy a tőzegtalaj a felső rétegében a vizet spongyaszerűen megköti. Így, noha nagyon rossz a tőzegtalajokban a vízközlekedés, a felső rétegben akkor, amikor a felfagyás veszélye kísérhető, aránylag mégis sok a víz. A nagyobb mértékben nedves feltalaj megfagyáskor természetesen, hogy nagyobb mértékben terjeszkedik ki és olvadáskor, noha az a talaj elég rugalmas, mégis jobban összehúzódik. Ennek eredménye a növények felfagyása, ami elien a feltalajra hozott agyaggal elég behatóan védekezhünk.

Ez a felfagyás azonban a lápon korántsem olyan veszélyes, mint a kései fagy okozta elfagyás. Ezért elsősorban az utóbbi ellen kell védekeznünk. A kései fagy okozta elfagyásban pedig a talajban lévő viznek majdnem semmi, sőt néha előnyös szerepe van. A kései fagy okozta elfagyás ugyanis a lápon csaknem kizáróan arra az egy tényezőre vihető vissza, hogy a láptalaj fekete színe következtében melegeit igen nagy mértékben kisugározza. Igaz, hogy fekete színe következtében erősebben fel is bír melegedni, bár ez az erősebb felmelegedés csak közvetlenül sugárzó hővel következhetik be, de azért a meleg-kisugárzás mégis sokkal nagyobb, mint a felmelegedés. Végül gyakran előfordul az is, hogy amikor a közvetlenül szomszédos asványi talajok hőmérséklete +3-4°C, ugyanakkor a láptalajon fagykár észlelhető.

Ha a láptalaj nedvesebb, úgy a kései fagy kisebb mértékű károkat okozhat. Tehát a víz éppen ellenkezően hat, mint a felfagyáskor. Kései fagyok idején ugyanis már előzően rendszerint volt hosszabban tartó meleg idő. Ennek következménye, hogy a nedves lapon a víz nagyobb fajhője következtében több meleget bír elraktározni magában és így ebből a nagy melegkészletből a kisugárzási meleg bőségesen pótlódhat. Ez a melegpótlás annál inkább bekövetkezik, mert a nedves lapon sokkal jobb hővezető — a talajt nem szakítják meg légüregek, amelyek a meleg jó közlekedését megbonthatnák — és így a talaj alsóbb rétegeiben elraktározott sok meleg a felszín felé könnyen áramolhat, ami a kisugárzási hővesztéséget sokszor teljesen ellensúlyozhatja. De nedves lapon azért is kisebb lehet a kései fagy okozta kártétel, mert a sok víz következtében nagyobb lesz a párolgás. Így a levegő, mint ismeretes, hamarabb telítődik, előbb indul meg tehát a párakicsapódás. A kicsapódásnál felszabaduló hő a további lehűlést teljes mértékben képes fedezni. Éppen ezért a lápi gazda a májusi hideg éjszakákon nyugodtan térhet pihenőre, ha már a harmat kezd kicsapódni.

A fentiekből következik, hogy főként a hengerrel, de sokszor a kapálással is, adott esetekben elég eredményesen védekezhünk a fagykárak ellen.

Ezek a védekező módok azonban mégis eltörpülnek a mellett az eljárás mellett, amelyet a fagy-

Ha nitrogénszükségletéről olcsón akar gondoskodni, tőzegkorpával fogja fel a hugylevet!

Szükséglet számosállatonkint és naponkint 1 kilogramm! Különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

Jelenlegi áraink vagonként hely Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-kint:

Tépetlen tőzeg, kockákban	— — — —	P 1-80
Tépett tőzeg, ömlesztve	— — — —	P 2-—
Tőzegkorpa, ömlesztve	— — — —	P 2-20
Tépett tőzeg, bálákban	— — — —	P 3-04

+ 2% forgalmi adó!

gróf ZICHY BÉLA

fonyód-feketebézsényi tőzegtalajainak bérlete
Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 14.
Telefon: Aut. 884-89 (9-2-ig)

veszély csökkentése terén az agyagrétegnek a tőzeg-talajra való felhozásával érünk el. Ezáltal védekezünk egyfelől a talaj gazdaságilag kedvezőtlen szerkezetére, másfelől a kései fagy okozta kártétel ellen. Az agyag felhozásával ugyanis feltétlenül világosodik a talaj színe s ezáltal csökkenni fog a meleg kisugárzása. Ez pedig minden körülmény között a fagyveszély csökkenését vonja maga után. Az agyag felhozásával és a tőzeghez való keverésével ezenkívül, mivel így egy tömöttebb szerkezetű talajt nyerünk, biztosan javulni fog a talaj víz- és melegvezető képessége is, ami gazdasági nézőpontból óriási előny.

Az az érv, hogy ezáltal nehezebben művelhető lesz talajunk, szerény nézetem szerint, ez előnyök mellett eltörpül. Ha keveset hozunk fel az altalajból, feltéve természetesen, hogy ez a tőzeg vastagsága miatt egyáltalán lehetséges, akkor ez a művelhetőségre alig lesz befolyással s viszont a fagykárak leküzdésére már ezáltal is sokat tettünk. Az altalajnak növénytermesztésre való alkalmasságát természetesen kísérlettel kell megállapítanunk. Bar tapasztalás szerint, ha keveset hozunk egyszerre fel, az már néhány hónap alatt annyira megszilárdulhat, hogy a termés nagyságát a legkisebb mértékben sem fogja befolyásolni. *Eszterházián* (Hany) a nyáron felhozott, illetve a tőzeghez kevert agyagtalajba ősszel már búzát, tavasszal cukorrépat vetnek. De ismerek az *ecsed-i lápon* is olyan gazdaságot (Jékey-ét), ahol a nyáron felhozott agyagban ősszel a rozs és tavasszal a kukorica teljesen kifogástalanul tenyészett.

Arra vonatkozóan, hogy a kései fagy ellen agyag felhozásával minden esetben lehet-e védekezni, azt mondhatom, hogy csaknem minden esetben, amikor ásványi talajon sem kell a fagykártól tartani. Az, hogy egy kései fagnál éppen úgy fagykár észlelhető az agyaggal kevert tőzegen, mint az ásványi talajon, természetesen. A felhozással kizáróan csak a lápi fagyok, nem pedig az országos fagyok ellen lehet védekezni.

Az agyag felhozásának és a tőzeghez való keverésének a fagykárak leküzdésénél való nagy jelentősége annyira közismert és erre mind hazánkban, mind a külföldön olyan nagyszámú megfigyelés és széleskörű kísérlet van már, hogy kizáróan ebből a célból minden további kísérletezés fölös. A kísérletezésnek csak abban az irányban kell kiterjednie, hogy a különböző viszonyok között mikor és mennyi agyagot keverjünk a tőzeghez, hogy élvezhessük ennek előnyeit anélkül, hogy az a talaj könnyű művelhetőségének rovására menne.

Ahol az altalaj egyáltalán hozzáférhető, ott az agyag felhozása, tekintve annak nagy előnyeit, költségesnek éppen nem tartható. Ezt bizonyítja az is, hogy *Eszterházián* külön e célra 1 m mélyen szántó rigolekét is vasaroltak. De ha az altalaj közelebb van, célt érünk a közönséges ekével, amikor is az ilyen szántás még egy közönséges mélyítő szántással sem lesz drágább. *Villax Ödön*
m. kir. kísérletügyi adjunktus.

DOHÁNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán dr.

A dohány fészektrágyázása szuperfoszfáttal.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között minden gazdának, aki a felszínen akar maradni, arra kell törekednie, hogy termelését minden vonalon olcsóbbá tegye, anélkül, hogy a termék mennyiségét csökkentené, vagy annak minőségét rontaná. Ilyen nagymérvű megtakarítást érhetünk el a dohány fészektrágyázásával is.

Négy éve, hogy a dohány fészektrágyázásával kísérleteket folytatók. A legjobb eredményt azzal

az eljárással értem el, amikor a szuperfoszfátot a palánták öntözésére használt vízhez adtam. 100 liter vízhez 4-5 kg szuperfoszfátot kevertem és ezzel az oldattal öntözöttem meg az elültetendő palánták helyét. Ezáltal elértem azt, hogy a megfogant gyöngye növényke fejlődéséhez szükséges tapanyagot már vízben oldva, készen kapta és így azonnal rohamos fejlődésnek birt indulni. Kísérleteim alatt az elszárt 200 kg szuperfoszfát sohasem idézett elő olyan többtermést, mint a fentebb leírt szuperfoszfátos víz, pedig így vízzel adva a szuperfoszfátot, kat. holdankint csak 30-40 kg kellett, vagyis 165 kg-mal kevesebb, ami pénzértékben kifejezve körülbelül 25 pengős megtakarítás kat. h-kint, nem is számítva a többtermést. 1928. évben a szuperfoszfátos vízzel ültetett dohány 65 kg-mal termelt többet, mint az ellenőrző parcellán természetesen, nem műtrágyázott, míg ezzel szemben a 200 kg elszárt szuperfoszfát csak 25 kg többtermést eredményezett. Tehát míg az előbbi esetben kat. h-kint 6 pengős műtrágyázási költséggel szemben 52 pengő értékű terméstöbblet áll, a második esetben 30 pengős műtrágyázási költség szemben 20 pengős terméstöbblet értéke, tehát ráfizetéssel végződött a műtrágyázás. Az 1927. évben ez az arány kedvezőbb alakult ugyan, mert a vízzel adott 35 kg szuperfoszfát 110 kg, a kiszórt 200 kg pedig 75 kg többtermést eredményezett. Az 1927. év nedvesebb volt, így a szuperfoszfát jobban feloldódott, azonban még így sem adta azt az eredményt, mintha vízzel együtt lett volna adva.

Második igen nagy előnye a dohány fészektrágyázásának az, hogy a vízben feloldott állapotban adott szuperfoszfát a megfogamzás után azonnal rohamos fejlődésnek indítja a növényt és így az hamarabb kifejlődve, idejében tökéletesen bír beérni és nem leszünk kénytelenek éretlen leveleket letörni. Különösen szembetűnő volt ez az előny a tavalyi szárazságban, mert a dohány csak augusztusban indult fejlődésnek, amikor már jóformán törni kellett volna. Ahol a gazdák az éretlen leveleket letörték, csak 40-50 pengőt kaptak egy mázsa dohányért. Aki a dohányt szuperfoszfáttal uteti, azzal ilyen kelemetlenség nem történhetik meg.

Megjegyezni kívánom még, hogy a dohányt ősszel alászántott istállótrágyába ültetem, ezzel magyarázható, hogy a nitrogén- és kálitrágya nem növeli a termést.

Kisfastanya.

Pechán József
intéző.

TAKARMÁNYOZÁS ÉS ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Welser István dr.

A mohar.

Jobb sorsra érdemes takarmánynövény, amelytől gazdáink legnagyobb része érthetetlen okok miatt még mindig idegenkedik. Pedig szélsőséges, száraz alföldi klímánk alatt az egyetlen takarmánynövény, amely még a mult évihez hasonló, hónapokig tartó szárazságban sem hagy cserben bennünket. Nincs még egy gazdasági növény, amely olyan jól bírná a hosszantartó szárazságot s amely a legcsekélyebb esőt vagy harmatot olyan jól tudná saját hasznára fordítani, mint a mohar.

A moharnak ez a kiváló tulajdonsága olyan nagy előny az alföldi gazda számára, amit a folytonos takarmánymizériák között eléggé felbecsülni alig lehet, kihasználatlanul hagyni pedig egyenesen vétek.

A mohar cseppet sem igényes növény. A hideg, vizes talajok kivételével bárhol jól diszlik, ahol a talaj megfelelő meleg. A homokon éppen olyan jól megél, mint a fekete, kötött agyagon és a forgóban való elhelyezésnél sem támaszt semmi különösebb igényt.

A sőregi uradalomban, ahol nemcsak termelésével, hanem évek óta nemesítésével is foglalkozunk, kat. holdankint 30-40 q prima minőségű szénatermést sikerült elérnünk.

A moharszénát kivétel nélkül minden jószág szereti. Tápértékre a közepes réti szénával egyenértékű, amire vonatkozóan aljon itt a következő összehasonlítás:

	Száraz- anyag	Em. fehérje	Keményítő érték
Közepes réti széna	86.3	3.8	31.0
Moharszéna	87.6	4.8	30.3

Szénakészítésnél óriási előnye a moharnak, hogy könnyen és gyorsan szárad és a gyűjtés gondosságát egyáltalán nem kívánja meg annyira, mint más takarmánynövények. Ráadásul szénája még a legelhamarkodottabb gyűjtés esetén sem fülled meg a boglyában és valóban elmondhatjuk, hogy bemelegedett moharboglya vagy kazal a legnagyobb ritkaság.

Már pedig jó minőségű széna készítésének az a fő feltétele, hogy a lekaszált takarmány minél rövidebb ideig fekudjön a renden az időjárás viszontagságának kitéve.

Ez a felbecsülhetetlen előny egy takarmánynövényünkénél sem jelentkezik olyan nagy mértékben, mint a moharnak. Míg a lucerna, baltacim, bükköny stb. szénának renden való száradása az időjárás szerint 7-10 napot vesz igénybe, addig a mohar csak 3-4 napig fekszik renden és ezután már minden aggodalom nélkül gyűjthető kisebb boglyákba. Hogy mennyire több esélye van jó széna készítésére annak a gazdának, akinek csak 3-4 napig fekszik renden a szénája, azzal szemben, akinek 7-10 napig kell rettegni az esőtől és rossz időtől, azt gazdaember előtt bizonyíthatni felesleges.

Egy másik nagy előnye még a moharnak, hogy szénakészítés, szállítás, kazalozás vagy akár préseles közben abból semmi kárba nem megy.

Minden gazda jól tudja, hogy mennyi baj és vesződség van például a lucerna, baltacim, bükköny és egyéb leveles takarmánynövények gyűjtési idejének helyes megválasztásával. Ha nagy harmat van, ezért nem gyűjthető, ha megsütötte a nap, már ránézéstől is hull a levelük. S bizony — a hordásról, kazalozásról, préseletről nem is szólva — nagyon sokszor már gyűjtéskor megy kárba, pereg le éppen a legértékesebb takarmányrész, a levelzet.

De vannak még további számbavehető előnyei is a mohar természetének. Amíg például bükköny, vagy baltacimból 1 kat. holdra szükséges vetőmag 40-60 pengőbe kerül, addig moharból csak 8-10 pengő értékű vetőmag szükséges ugyanekkora területre.

Egyéb, tavasszal vetendő takarmánynövények vetési ideje éppen a március-aprili vetési időre esik, amikor amúgy is nagy munkatorlás van más fontos tavaszi növények vetésével. A mohar vetése kiesik ebből a szorgos időből május elejére, tehát ez előnyös tulajdonsága folytán is jól illeszthető be a gazdaság munkarendjébe.

Munkamegosztás szempontjából ugyancsak a mohar javára irandó, hogy kaszálása az aratási munkák teljes befejezése utáni munkaidőre esik, ellentétben például a bükkönnyel, amelynek vágása legtöbbször éppen június végén, a legszorgosabb aratási időben szokott bekövetkezni.

Míg a legtöbb takarmánynövény gyűjtése a levelzet elpergésének megakadályozása végett leginkább csak kézi erővel, villával végezhető, addig a moharszénát bármikor egész bátran lehet lógereblével gyűjteni, ami kétségtelenül lényeges munka-, illetve költségmegtakarítást jelent.

A mohar augusztus elején lekerül földjéről, tehát amellet, hogy gyomirtó, jó előveteménynek nevezhető bármely őszi alá, mert augusztus elejétől az őszi vetéséig elegendő idő áll rendelkezésre a talajnak akár 2-3 szántás útján való előkészítésére, valamint annak teljes beéredésére is.

Ajánlunk mostani vetésre:

Eredeti amerikai **KORAI VETŐTENGERIT 90%-on felüli csiraképesseggel.**
kitünően bevált

Eredeti amerikai **SZUDÁNI FÜMAGOT**, szárazságot kitünően bírja, nagy a zöldhozama, szénának szárítva kitünő.

**FEHÉR ÉS VÖRÖS KÖLEST, MUHARMAGOT,
LÓHEREMAGOT, LUCERNÁT, FÜMAGVAKAT.**

MAUTHNER ÖDÖN

Magtermelő és Magkereskedelmi Részvénytársaság

Központ: VII., Rottenbiller-utca 33.

BUDAPEST

Flókúzló: IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Diszes főárjegyzéket és most megjelent növényárjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Sürgőnycim: Mauthnerék

Telefon: József 463-65

Legtöbb takarmánynövényünk természetesen — különösen az Alföldön — a vetőmagtermesztés majdnem mindig kérdéses. A mohar magkötése viszont nincsen úgy kitéve az időjárás szeszélyének, mint pl. a pillangós takarmánynövényeké. A mohar mindig köt magot és 6—12 mázsás kat. holdankinti magtermését kétszeres buzaáron igazán nagyon könnyen értékesíthetjük, ami, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a magmohar után megmaradó moharszalma is értékes takarmány, nem megvetendő dolog.

A mohar szárazság birását élénken bizonyítja a tavalyi kivételesen száraz esztendő, amikor egész vegetációs ideje alatt mindössze csak 64 milliméter eső volt (amelyből májusra 46, júniusra 13, júliusra 5 milliméter esett) és mégis az összes takarmánynövényeket felülmúló jó termést adott.

Ennyi sok előnyös és értékes tulajdonság mellett, miért idegenkednek tehát annyira a mohartól? Azért, mert túlságosan komolyan vették a gazdák azt az évtizedekkel ezelőtti köztudatba dobt jelszót, hogy a mohar zsaroló? Hogy ez olyan mértékben, mint ahogyan azt a köztudatban hiszik, egyáltalán nem áll fenn, bizonyítja a Közgazdasági Egyetemnek a sőregi uradalomban lévő tanulmányi gazdaságában szerzett tapasztalataink, amelyek egyenesen megcáfolják ezt, valamint azt a hitet is, hogy a mohar a buzának rossz előveteménye. Sőregen mohar után mindig buza következik és éveken át szerzett tapasztalataink alapján mondhatjuk, hogy ott, ahol a talaj 4—5 évenként rendszeresen megkapja a trágyát, a mohar a buzának jó előveteménye s utána biztos és jó buzatermeszre számíthatunk.

Összegezésül tehát elmondhatjuk, hogy száraz, szélsőséges alföldi klímánk alatt a mohar igen értékes takarmánynövény, minden olyan kis- és nagygazda számára, aki előrelátóan súlyt vet arra, hogy még a legmostohább szárazság után se maradjon a jószága széna nélkül.

Sőregpuszta.

Katay Mihály
okl. gazda.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

ÉS

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

A tej zsirtartalmának csökkenése legeltetéskor.

A „Köztelek” olvasói előtt bizonyára ismeretes Weiser István dr. kimerítő közleménye (az 1925. évi karácsonyi számban), amelyben nagy szakismerettel és körültekintéssel ismertette a legeltetés befolyását a tej zsirtartalmára. Az akkor ismertett nagy irodalomból azonban nem tűnt ki határozottan, hogy mi okozza a zsirtartalomban előálló csökkenést, mert a közölt kísérletek szerint a legelőre való átmenet sok esetben csökkentette, más esetekben emelte a tej zsirtartalmát, míg egyes esetekben arra semmi befolyást nem gyakorolt. Bünger és Eichloff a hideg időjárással hozza kapcsolatba a tejszirszázalék csökkenését, míg mások, mint Hütcher és Grimmer, éppen az ellenkezőjét bizonyítják. Az azóta eltelt három év nem mutatott fel érdemleges gyakorlati eredményt ebben a fontos kérdésben. Az annyira eltérő tudományos és gyakorlati tapasztalatok tisztázása végett Sommerfeld dr., a pommerániai szarvasmarha ellenőrző egyesület által rendelkezésére bocsátott anyagot vette vizsgálat alá és két év tavaszán végzett kutatásainak eredményét a *Deutsche Landwirtschaftliche Tierzucht* múlt évi 42. számában *Das Sinken des Fettgehaltes der Milch bei Beginn des Weideganges und seine Verhütung* című cikkében hozta nyilvánosságra.

Sommerfeld dr. beható vizsgálatai során azt tapasztalta, hogy május második felében, a kihajtás után 8—10 napra az ellenőrzött kb. 50 tehenészet álló-

mányának tejszirszázaléka 2-17% ot tett ki átlagban, ami az istállózás során történt utolsó ellenőrzés 3-23%-os átlagával szemben 1-06% esést mutat. A legkisebb csökkenés 0-37%, míg a legnagyobb 1-71, 1-80, sőt 1-81% volt és sokszor 1-59, 1-77, 1-78% és hasonló mértékben esett az egyes állományok tejszirszázaléka. Ez a depresszió kb. 2—3 hétig tartott, ami után a zsirtartalom megközelítette az utolsó istálló-ellenőrzés eredményét; az ellenőrzött tehenészetek első júniusi ellenőrzésének átlaga 3-04% volt.

Hogy a tejszirszázalék ilyen csökkenése milyen érzékeny veszteséget okoz, élénk képet nyerhetünk, ha figyelembe vesszük, hogy egy közepes tehenészetnél, amelynek a napi fejése 500 liter, a zsirtartalomnak 3-56%-ról 1-74%-ra esése naponta körülbelül 10-5 kg vajjal jelent kevesebbet.

A további vizsgálatok folyamán megállapította, hogy a legalacsonyabb zsirtartalom azokra a napokra esik, amelyeken az ellenőrzők közlései, valamint a meteorológiai állományok jelentései alapján különösen rossz, hideg, esős idő, nagy forróság zivatarral, vagy havas dara és jégeső volt az ellenőrzés helyén. Ilyen időben az állatok a mezőn megdermedve, felborzolt szőrrel állottak és vélemlény szerint az ilyen abnormális hideg időjárás befolyásában kell a zsirtartalom csökkenésének fő okát keresni, amely annál szembetűnőbb lesz, minél nagyobb volt a legelő- és istállóhőmérséklet közötti különbség.

Ezek a hátrányos befolyások azonban annál jobban érvényesülnek, minél rosszabb az állatok kondíciója és minél nagyobb az eltérés az istálló- és legelőhőmérséklet és a legeltetés között. Ismeretes, hogy a legeltetés következtében beállott takarmányváltozás az állatoknál rendszerint hasmenést idéz elő s ez az emésztési zavar természetesen a fazó és legyőngült állatokat érzékenyebben érinti.

Véleménye szerint egyedül ez a három körülmény az, amely a zsirtartalom csökkenését előidézi és főleg az amugy is elavult „mérgező növény” elmélet után kutatni.

Ezek figyelembevételével önként következnek azok a szabályok, amelyek betartásával a tej zsirtartalmának a csökkenését elkerülhetőnek tartja:

1. A kihajtás után az állatokat lehetőleg ne hagyjuk a legelőn teljes 24 óráig, hanem az első 14 napon az istállóban, vagy valamilyen védett helyen töltsék az éjszakát.

2. Hogy az istálló és a legelő közötti hőmérsékletkülönbséget megszoják, ajánlatos a legelőre-hajtás előtti 14 napban az ajtókat és ablakokat fokozatos nyitvatartásával az állatokat a külső hőmérsékletre szoktatni.

3. A legeltetés kezdetéig az állatok megfelelő takarmányozására nagy gondot kell fordítani, különösen a téli takarmányozás végén, hogy megfelelő kondícióban kerülhessenek a legelőre.

4. A legeltetéssel kapcsolatos takarmányváltozásnál az első két-három héten keresztül az istállóban szálastakarmány és száraz szelét etetése ajánlatos, ha a nagyobb teljesítményű tehenek póttakarmányban részesülnek. Egy ilyen póttakarmányozás a buján növő legelőn természetesen egyéb előnyöket is biztosít.

Hogy az említett szabályok valóban célra vezetnek, bizonyítja az alábbi táblázat:

Kelet	Fejős tehenek száma	Fejési átlag kg	Tejszír átlag %	Megjegyzés.
IV. 11.	44	21-6	3-53	istálló takarmányozás
IV. 26.	46	22-3	3-65	„
V. 11.	46	22-2	3-34	V. 7-én legeltetés kezdete
VI. 1.	45	21-9	3-29	„
VI. 19.	44	21-7	3-30	„
VII. 12.	47	18-9	2-94	„
VII. 30.	46	20-1	3-08	„

Amint ebből a táblázatból kitűnik, a legeltetés alatt a legnagyobb teljesítmény éppen a legelső ellen-

őrzéskor volt, míg ezzel szemben egy szomszédos tehenészet tejszirszázaléka a legelőre-hajtás következtében 3-24%-ról 1-98%-ra esett. Az előző években, amikor az említett szabályokat még nem alkalmazták, a tejszír százalékának a csökkenése ebben a tehenészetben is bekövetkezett, de ebben az évben a legjobb kondícióban kerültek az állatok a legelőre, azonkívül a jobb fejőstehenek póttakarmányt is kaptak.

Gyakran ősszel is előfordulnak hasonló nem kívánatos jelenségek, amelyeket az említett szabályoknak a körülményekhez alkalmazott módosításával korlátozhatunk. Ajánlja, hogy már ősszel alaposan átgondolt takarmányozási előiránnyal biztosítsuk tehenaink tavaszi jó kondícióját.

Ugyanez a folyóirat múlt évi 48. számában Köhler okleveles gazda „Der Einfluss der Temperaturen, bezw. des Witterungskarakters auf den Fettgehalt der Milch” című cikkét közli, az ebben foglalt adatok Sommerfeld dr. megállapításait megerősítik.

A köztölt grafikon és magyarázó szöveg szerint a legeltetést kiváló legelőn április elején kezdtek meg, amikor az első megfigyelés alkalmával, április 5—10-ig a középhőmérséklet 14 fok, az ellenőrzés 9 tehené tejenek zsirtartalma 3-75% volt, míg ugyanez év október 4—11-ig tartó időszakban 8 fokos átlagos hőmérséklet mellett 3-60%-ot tett ki a tehenek tejszirszázaléka. Az első ellenőrzés alkalmával két napig eső esett, a második ellenőrzéskor hideg szél ütközött, amely elől az állatok csak részben találtak oltalmat. Ezekkel az adatokkal szemben a május első hetében ellenőrzött 13 tehen — amely szám magában foglalja a már előbb említett 9 tehenet is — tejszirszázaléka 4-09% volt 22 fokos átlaghőmérséklet mellett. Ha ezeken kívül még figyelembe vesszük, hogy áprilisban, a legeltetés kezdetekor ellenőrzésként egy hétig az istállóban tartott 4 tehen tovább is megtartotta 4-10%-os évi tejszirszázalékát, úgy eléggé bizonyítja, hogy milyen közeli és bensős hőmérséklet és időjárás hatása a zsirképződésre.

Más irányban végzett megfigyelésénél is az tapasztalta Köhler, hogy a tejszirszázalék csökkenésének fő oka az idegrendszer hatására (nem növény mérge) vezethető vissza.

Bizonyos, hogy ez az inger az időjárás változásokra és a hőmérséklet nagyobb arányú ingadozásaira érzékenyen reagál, ami tavasszal és ősszel különösen szembetűnő. Ezek természetesen veszélytelen tünetek, szemben a gyomor- és bélszűrtel következtében beálló ingadozásokkal, amelyek nyilvánvalóan egy belső fiziológiai ingerhatásnak a következményei.

Az adatok összehasonlításánál nem kerülheti el a figyelmet, hogy ugy Eichloff dr., ki e vélemény első képviselője volt, valamint Sommerfeld dr. adatokat Pommerániából gyűjtötték, amelyek zord klímájára ismeretes és Köhler is a dan tengerpartokról szerzett tapasztalataival erősíti meg azokat. Ezek a körülmények a kísérletek jelentőségét nem kisebbítik, bár valószínű, hogy enyhébb éghajlat mellett ezeknek az időjárási hatásoknak nincs ilyen nagy befolyásuk.

Hazai megfigyeléseink a legeltetéssel kapcsolatos tejszirszázalék csökkenés tekintetében nem ismeretesek, pedig ennek a fontos kérdésnek több oldalról való megvilágítása kiváló figyelmet érdemelne. A tejesellenőrzés örvendéses fejlődése remélhetőleg azonban ebben az irányban is éreztetni fogja jótékony hatását, mert most már az egyes tehenészetek tejbiztosítói és zsirtartalom ingadozásairól hiteles adatok állanak rendelkezésre, amelyeknek a tárgyalás kérdésszempontjából leendő összegyűjtése és feldolgozása a hazai viszonyokra nézve bizonyára értékes adatokat szolgáltatna.

Kertész Ferenc.

A magyar kertészeti szakirodalomban egyedülálló!
Bogyógyümölcsűek (ribizske, köszméte, málna, szeder és szamóca) természetesen
74 művészi ábrával Irta: Mahács Matyas Ára 6 pengő
"Patria" R. T. könyvostálya. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

FULOR BIZTOSÍTTJA AZ ÁLLATOK EGÉSZSÉGES CSONTFEJLŐDÉSÉT

CHINOIN-ÚJPEST

GAZDASÁGI JOG.

Rovatvezető: Gaar Jenő dr.

A biztosítási ügynök jogállása és a biztosított gazdaközönség érdeke.

A biztosítási ügynök jogállásáról szóló 5460/1928. M. E. számú rendelet nemcsak a biztosító társaság és ügynöki kara közötti jogviszonyt szabályozza, hanem olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek legközelebből kihatnak a biztosítottak és a biztosító társaság közötti jogviszonyra is. A szabánforgó szabályozás bizonyos mértékig veszedelmet rejt magában a biztosítottakra nézve, amely ellen csak teljes tájékozottsággal és a legmesszebbmenő óvatossággal szemmel tartásával védekezhetnek.

Jóllehet, hogy már a rendelet megjelenésekor, múlt évi december hó 23-i számunkban rámutattunk a rendeletnek azokra a részeire, amelyek a biztosítottak érdekeit érintik, sőt veszedélyeztetik, szükségesnek tartjuk, hogy visszatérjünk erre a kérdésre, mert csak a teljesen felvilágosított és jól informált gazda lesz a jövőben — amidőn új biztosítást köt, vagy amidőn fennálló biztosítása ügyében az ügynökkel tárgyalásba bocsátkozik — abban a helyzetben, hogy kellően megvédehesse érdekeit s elkerülhesse azt, hogy bizalmának áldozatául essék.

A rendelet legjelentősebb intézkedése az, amely az ügynököket két kategóriába osztja: az egyik kategóriába tartoznak a „közvetítő ügynökök”, a másikba az „ügyletkötő ügynökök”. Mindegyik csoportban más-más az ügynök jogköre, de más és más annak a következménye is, ha az ügynök a rendeletben körülírt jogkörét túllépi és ennek következtében más és más a biztosító társaság szavatossága a biztosítottal szemben, ha ez jóhiszeműen bízott a vele tárgyaló ügynök kijelentéseiben, magyarázataiban vagy megnyugtatóiban.

Ebből az következik, hogy a biztosítottak pontos tudnia kell, hogy mire van feljogosítva a „közvetítő” és mire van felhatalmazva az „ügyletkötő” ügynök.

Először felhívjuk gazdatársaink figyelmét arra, hogy ezennel minden ügynök a biztosító társaság részéről „meghatalmazással” látandó el, amelyet az eljáró ügynöknek fel kell mutatnia. A meghatalmazásnak tartalmaznia kell: az ügynök nevét, annak megjelölését, vajjon „közvetítő” vagy „ügyletkötő” ügynöki minőségben működik-e; milyen fajta biztosítások tárgyában és milyen területen van jogosítva ténykedni; a meghatalmazás keltét és időtartamát, végül azt, vajjon fel van-e jogosítva előlegeket felvenni. A meghatalmazás a biztosító társaság cégszerű aláírásával látandó el.

Figyelmeztetjük ezért gazdatársainkat, hogy mielőtt bármely természetű biztosítási tárgyalásba bocsátkoznának a náluk megjelenő ügynökkel, feltétlenül kérjék el meghatalmazását és azt gondosan olvassák el. A meghatalmazásba való betekintést minden egyes érintkezés alkalmával annál is inkább mulasztatlanul szükségesnek tartjuk, mert a biztosító társaság a meghatalmazást bármikor visszavonhatja vagy módosíthatja. Ez irányban tanúsított gondosságnak később netán szükségessé váló igazolására, jegyezzék fel az eljáró ügynök nevét, a meghatalmazás keltét és amennyiben a meghatalmazásnak száma is volna, ezt a számot is. Őrizzék meg gondosan biztosítási irataik között az imént említett adatokról szóló feljegyzésüket.

A meghatalmazással ellátott „közvetítő” ügynök a rendelet 2. §-a értelmében kizárólagosan csakis a fél írásbeli ajánlatának, írásbeli nyilatkozatának és bejelentésének az átvételére és a biztosító társaság kötvényének s függelékeknek a kikézésítésére van feljogosítva. Ujakkal az átvételére csak abban az esetben jogosult a „közvetítő” ügynök, ha azok

ellenében a kötvényt vagy díjnyugtát azonnal kiszolgáltatja.

A „közvetítő” ügynök ezek szerint nincsen feljogosítva, hogy a biztosítási szerződést, a kötvényfeltételeket értelmezze, legkevésbé pedig arra, hogy a kötvény feltételeitől eltérő kijelentéseket tegyen. Ha a biztosítottak kívánságai volnának, vagy magyarázatokra szorulna, avagy bármely a kötvény szövegétől s rendelkezéseitől eltérő, vagy azokat módosító kijelentésre tart számot: adja át óhajait vagy kérdéseit (tudakozódásait) írásba foglaltan továbbítás céljából az ügynöknek és kérje a biztosító társaság írásbeli válaszát. A társaságot csak a saját írásbeli nyilatkozata kötelezi, amiért is a „közvetítő” ügynök olyan közlése, hogy a társaság „a kérelmet vagy kívánságot teljesítette” teljesen értéktelen, ha erről a fél a társaság részéről írásbeli nyilatkozatot nem kap.

Nyomatékosan figyelmeztetjük gazdatársainkat, hogy szigorúan tartsák magukat a fentebb ajánlott óvatossági rendszabályokhoz, mert ellenkező esetben kiteszik magukat annak, hogy majd csak kár esetén derül ki, hogy a „közvetítő” ügynök túllépte jogkörét és felhatalmazását s nem volt megbízása, hogy erre vagy arra engedélyt adjon, vagy a kötvényfeltételektől eltérő kedvezményeket nyújtson. Természetes, hogy ilyen túllépések esetén a biztosító társaság — a rendeltetkezésre támaszkodva — elhárítja magától a felelősséget és ennek következményei beláthatatlanok és a jóhiszemű, de nem eléggé gondos biztosítottakra fognak nehezedni.

Az „ügyletkötő” ügynök jogköre sokkal tágabb. Fel van jogosítva mindarra, ami a „közvetítő” ügynök fentebb ismertetett jogköréhez tartozik s ezen felül még a következőkre: megkötheti a biztosítási szerződést, módosíthatja a megkötött szerződést, vagy megállapodhat a féllel a szerződés meghosszabbítása iránt, felmondási és visszavonási nyilatkozatokat tehet, a díjfizetésre halasztást adhat s előleget vehet fel a féltől.

Amde még az „ügyletkötő” ügynök sincsen felhatalmazva: per vitelére, a biztosítási szerződésből eredő kártérítési követelés elismerésére vagy megállapítására, ha csak erre nézve külön meghatalmazást nem nyert a biztosító társaságtól, amit természetesen írással kell igazolnia.

Figyelmeztetjük gazdatársainkat, hogy még az „ügyletkötő” ügynök tevékenységi köre is rendszerint csak bizonyos területre és csak a biztosítások bizonyos ágaira szorítkozik. Minden félreértés és utólagos hátrány elkerülésére mellőzhetetlennek tartjuk azért, hogy gondosan olvassa el a biztosított az „ügyletkötő” ügynök meghatalmazását, annak adatait jegyezze fel megőrzés és később netán szükségessé váló igazolása céljából.

Megjegyezzük, hogy a biztosított csak ritkábban jut abba a helyzetbe, hogy „ügyletkötő” ügynökkel folytathasson tárgyalást, a nála eljáró ügynök többnyire csak „közvetítő” ügynök.

Megemlítjük még s erre is nyomatékkal hívjuk fel a gazdaközönség figyelmét, hogy a biztosító társaság köteles a rendelet 5. §-a értelmében a bevalláson, valamint a kötvényen is feltűnő helyen a szerződő fél figyelmét felhívni: az ügynök nevére, közvetítő vagy ügyletkötő jellegére, továbbá az ügyletkötő ügynök törvényes jogkörének esetleges korlátozottságára.

Saját érdekében kérjük gazdatársainkat, hogy a bevallás aláírása és a kötvényátvétele előtt győződjék meg alaposan, hogy a bevalláson, illetőleg a kötvényen feltüntetett figyelmeztetés tartalma nincsen-e ellentétben azokkal a meghatalmazásban foglalt adatokkal, amelyeknek alapján az ügynökkel tárgyalt és megállapodott. Ha legkisebb kételye volna e tekintetben, forduljon azonnal közvetlenül írásban a biztosító társasághoz és tisztázza a helyzetet még idejében, illetőleg a díj lefizetése előtt, mert ha kár esetén derülne ki az, hogy tévedésben volt az eljáró ügynök jogkörére nézve, úgy ebből a biztosítottakra nézve nagy hátrány keletkezhet, amelyen rendszerint már nem lehet segíteni.

Végül újból kiemeljük, hogy az új rendelet alkotta helyzetben a biztosított félnek sokkal körülátóbban, sokkal nagyobb gondossággal kell biztosítási ügyeiben eljárnia, mint eddig. Ne kiméljen fáradságot, ne bizza el magát és ne bízzék senkiben, hanem csak abban, amiről nyomtatásban és írásban meggyőződést szerzett.

Az OMGE biztosításügyi tanácsadó irodája mindenkor a legnagyobb készséggel fogja a gazdaközönséget minden tekintetben támogatni és bármikor a kellő felvilágosítással szolgál.

Tejelési eredmények, tenyésztési és takarmányozási eljárások a pusztateteleni szimmentáli tenyészetben.*)

A tenyészet története és kialakulása.

A teteleni tenyészet régi keletű, hogy mikor alapították, nem tudom pontosan megmondani. Gyerekkoromban a mai teteleni birtok nagyrésze bérbé volt adva és az anyám mindössze háromszáz holdon gazdálkodott, inkább passziózott. Serdülő gyerekkoromtól fogva nagy előszeretettel viseltem az állattenyésztés és különösen a szarvasmarhatenyésztés iránt és ha kimentem a pusztára, vagy nyáron kint tartózkodtunk Tetelenen, üres időm legnagyobb részét az állatok körül töltöttem el úgy, hogy öt éves koromban minden tehent, minden üszőt, minden kis borjut név szerint ismertem, tudtam, melyik borjunak melyik az anyja, nagyanyja. A gyerekkori benyomások az emlékezetemben sokkal tisztábban megmaradtak, mint a későbbi impressziók. Előttem annak a talán 40 darab állatnak a képe most is olyan tisztán áll, mintha tegnap láttam volna, sőt tisztábban, mert ma is jobban emlékszem az akkor történetekre, mint az alig pár napja látottakra. Azóta 35 év telt el és ennyi idő eltelté után több év állattenyésztői tapasztalatával meg tudom magamnak rajzolni gyerekkori kedvenceim jó és rossz tulajdonságait.

A 35 év előtti teteleni állomány kis testének egyedül oka a rossz tartás volt. Nyáron a tehének, üszők jó legelőn jártak, rendszeren meg is hízta, de ez csak arra volt elég, hogy télen át életben maradjanak, mert ha beszorultak a legelőről, szálmán, töreken tartották őket és kukoricaszár volt a szénájuk, azt is csak minden harmadik etetésre kaptak. Az állatok között mindig csak egy volt nagy: a tenyészbika, az kapott szénát is, zabot is. Ez a 10—12 mázsás állat nemcsak én mellettem, pöttön gyerek mellett tűnt föl nagynak, hanem a kistestű tehének mellett is. Csodálatos állattenyésztés volt az akkori. A jó bikáért nem sajnálták a nagy vételárat sem, mert azt hitték, hogyha a bika jó, az állattenyésztés kérdése körülbelül már el is van intézve, az utódot rá lehet bízni a természetre, főlnő az a levegőn és vizen. Visszaemlékszem ezekre a kistestű, csenevész, eltorzult, nagyon szép szineződésű, kifogástalan tiszta pigmentű, a rossz tartás következtében vékonyosontu nemes állatokra, amelyeknek az átlagos élősúlya tehéneknél 430 kg volt. A helyes tartás következtében később azután már az ezektől a tehénektől származó első generáció tehenei 600—700 kilogramm súlyuk voltak. Az anyák és az első utódok közötti összehasonlításból szereztem mindenkor legmélyebb állattenyésztői tapasztalatomat. Iskola-példája volt ez a 3 évi tenyésztési munka annak, hogy hiába a konszolidált vér, hiába a szép és drága bika, szakszerű etetés nélkül tenyésztetni nem lehet, a hete-

* Ináresi Farkas Ferenc földbirtokosnak a tejgazdasági bizottság 1928 december 10-i gyűlésén felolvasott előadása.

Bérhizlalás Nagytétényben magasösszegű olcsó kölcsönnel

Kedvező bérhizlalási feltételek!
Kiváló hízalási eredménnyel
Felhizlalt sertések legelőnyösebb értékesítése bel- és külföldi piacokon

Magyar Sertéshizláló és Husipari R.-T.
Nagytétény, Déli vasút

Sürgönyöm: SHIRT ~ Telefon: József 384-10 és József 443-44
Felszólításra kimerítő közvetlen tájékoztatás!

Fagykár miatt tavasszal sok vetést pótolni kell! Takarékoskodjunk a vetőmaggal!

Tavaszi árpa **HIGOSAN** nedves, higanyos és zabnál: csávázószer. Tavaszi búzánál: **PORZOL** porpác.

E csávázószer után katasztrális holdankint **10 kilogramm vetőmag** megtakarítható. Ennélfogva ez a legolcsóbb csávázás.

CHINOIN **UJPEST**

rogén véru, bastard állatok sokkal nagyobbak és talán még küllemileg is tökéletesebbek lehetnek a rossz tartás mellett, mint a nemesvéru, nagy kultúrigényű állatok.

Ezek után rátérek arra az időre, amikor a tetőtleni tenyésztésben a tulajdonképpeni tenyésztői munka megkezdődött.

Mint az előbbiekből látszik, egész kiskoromtól fogva befolytam a tenyésztői munkába, sőt 15-16 éves koromtól kezdve engem küldtek el bikát választani is (nem vásárolni, mert azt akkor még nem bízták volna rám).

1911-ben kerültem haza és tulajdonképpeni akkor, illetve 1912-ben kezdődött meg az én tenyésztői munkám. Az anyámtólátvettem 35 darab tehenet és üszőt és emellett ugyanakkor importáltam Svájcából 6 tehenet. Mielőtt hozzáfogtam volna a tenyésztéshez, eldöntöttem magamban azt a kérdést, hogy tulajdonképpen mit is akarok tenyészteni és mi az a cél, amely felé haladnom kell? Megalkottam magamban azt az ideált, azt a küllemileg a lehetőség szerint korrekci szimmentáli marhát, amely az erős csontozata mellett finomságot és nemességet egyesít magában és amelyre azt az egészség, szilárdság, edzetség megengedi, jó tejelőképességgel rendelkezik. Hogy ezt a célt hamarabb elérjem, határoztam el magamat a svájci importra. A tenyésztéshez azonban nemcsak szorgalom és akarat kell, hanem szerencse is és nekem az importnál szerencsém volt. A tehenek nemcsak küllemileg közelítették meg az ideált, hanem tejelésre is kiválóknak voltak mondhatók az akkori viszonyok között. Az importált tehenek közül csak egy maradt 3000 literen alul, egy 5000 literen felül emelkedett, kettő pedig elhagyta a 4000 literet. Erre az állományra egy közepes csontu, igen hosszú törzsű, a nemes tejelőjeleget magán hordozó Huszár nevű bikát osztottam be, amely Széll Kálmán tenyészetéből származott. Ezt a bikát kiváló eredménnyel használtam 3 évig. A tejlést ugyan nem emelte, de legalább nem is rontotta, a testhosszuságot és a nemességet azonban nagyszerűen örökölte át.

A Svájcából importált 6 tehenet vemhesen érkezett, 3 bikát és 3 üszőt ellett. Ebből a 3 bikából kettőt meghagytam törzsbikának, nemcsak kiváló küllemük, hanem az anyjuk tejtermelése miatt is. Ugyanis *Labore* anyja: *Laret*, 5376 liter tejet adott egy év alatt, *Aron* anyja: *Arosa* pedig 4356 literet. E közül a két bika közül *Aron* erős csontu, igen nemes külsejű bika volt és 4 évig használtam a tenyésztésben jó eredménnyel. Nemcsak az erős csontot, hanem a nemességet is biztosan örökölte át. *Labore* valamivel gyengébb csontozatu volt, hanem a finomság és tejelőjeleget még inkább kifejeződött egész külsején. Sajnos, *Labore* után igen kevés borju származott, mert egy kellemetlen helyen támadt sérv tenyészkeptelenné tette. *Labore* utódai, bár a csontozatuk nem volt kifogástalan, mind kimagaslottak kiváló tejelőjükkel.

A beltenyésztés elkerülése végett *Aron*nal párhuzamosan még két bikát használtam rövid ideig tenyésztésre, egy saját nevelésű *Montblanc* nevű importált tehéntől és a főntebb már említett *Huszár*-tól származó bikát, amely azonban utódaiban nem bizonyult megfelelőnek, így rövidesen kimustráltam. A másik *Pajzs* Gyulától vásárolt *Pici* nevű bikát szintén igen rövid ideig használtam.

1921 őszén két Svájcából importált bikát vásároltam, *Hektor* 2 éves, *Szullán* 11 hónapos volt. *Hektor* hatalmas csontu, nagyon hosszú, hibátlan hátvonalu bika volt. Nagy testtömege mellett azonban mégis a nemessége volt előtérben. Ebben a bikában csak két hibát lehetett találni: a szívtájéka kissé beesett volt és a farktüzeése előtt egy horpadás törte meg az egyenes vonalat. *Hektor* 5 évig fedezett a tenyésztésben és 7 éves korában még törzsbikának adtam el egy másik tenyészetnek, ahol még két évig, 9 éves koráig sikerrel fedezett. Nagyon sok borju maradt utána, amelyek külsejük kiválóságával, valamint tejelőképességükkel is kiténtek.

A *Szullán* nevű importált bika nem váltotta be a hozzá fűzött reményeimet, mert bár testtömege és

csontozata kiváló volt, nemességben sok kívánni valót hagyott hátra, úgy, hogy ezt csak rövid ideig, kizárólag kísérletnek használtam és csak néhány utódját hagytam meg továbbtenyésztésre.

1925-ben a beltenyésztés elkerülése végett, nehéz szívvel bár, *Hektor*t kiküszöböltem a tenyésztésből és ismét Svájcából vásároltam *Iseli Meister*-től két *Wächter*-utódot. Az importálás idejében az egyik 11, a másik 10 hónapos volt. Ez alkalommal a kiválasztásnál nagy segítségemre voltak *Békessy Jenő* és *Vas Lajos* urak, az ő kipróbált és közismert nagy szakértelmükkel. Ezt a két bikát nem vásároltam, hanem a tenyésztőnél vettük meg, így azoknak nemcsak anyját, hanem még nagyanyját is láttuk, aminek ez esetben, mint később el fogom mondani, nagy hasznát láttam. A vételnél majdnem kifogástalan két bika közül az egyik, *Beatus*, amely árban sokkal drágább volt, de külőre, csontozatra, testtömegre, finomságra is különb volt, mint a másik, *Vesuf* nevű bika, bélgyulladását kapott, még pedig olyan erőset, amelybe majdnem belepusztult és hónapokig tartott, amíg felépült, aminek az lett a következménye, hogy nemcsak visszamaradt a fejlődésben, hanem bizonyos fokig külsőleg is eltorzult. Ezek a hibák azóta a további fejlődés alatt legnagyobb részben kiküszöbölődtek, de ha nem láttam volna a szüleit, több mint valószínű, nem vártam volna meg, hogy helyrejönnék-e a betegség következtében fellépett küllemi hibák, hanem kizártam volna a tenyésztésből, amiből bizonyítást nagy kár származott volna, mert ma már látható, hogy *Beatus*tól származnak a nagyobb klasszisú borjuk, bár nagyon jók a *Vesuf*-utódok is.

A borjunevelési eljárás.

Az eddig elmondottak a tenyésztés multjával foglalkoztak, most rátérek azokra a nevelési eljárásokra, amelyeket ma alkalmazunk az eddig leszürt tapasztalatok alapján.

Kezdjük a borju születésénél. A borjut ellés után az anyjától rögtön elvesszük, szárazra dörzsöljük, köldökét fertőtlenített szalaggal elkötjük, a köldökzsinórt hosszan elvágjuk és a köldök végét karboloidatba mártjuk. A borjut pokrócba takarva (télén) egy külön borju istállóba visszük. A borjuknak a tehen istállóban való elhelyezését azért szüntettem meg, mert míg a borjukat betonra állított tartottam, nagyon sok bajom volt a legkülönbözőbb borjubetegségekkel, amiknek eredete valószínűen a betonpadlózatra vezethető vissza. A borju istálló két részből áll és két külön álló bejárata is van, hogy részint az esetleg fellépő borjubaránnyoknál a rizikó így csökken, másrészt ajánlatos a kisebb és a nagyobb borjukat egymástól külön tartani. A borju istálló tiszta téglából épült, világos, jól szellőztethető épület, amelynek magassága azonban csak 2 méter 70 cm, hogy télen túl hideg ne legyen. Az istálló alja föld, amelyre 30 cm szénsalag jön, erre rájön egy réteg tőzegkocka és erre vastagon szalma. Ez az alj higénikus, száraz és meleg, a vizeletet jól elvezeti. A tőzeg a hig ürüléket nehezen engedi bomlani, a szénsalagnak pedig, mint minden szénnek, nemcsak az a célja, hogy a hig ürüléket továbbítsa, hanem dezinficiáló, szűrő réteget is alkot a levegő és a föld között. A szalma tisztaságára és gyakori kieserlésére nagy gondot fordítunk, de a szükséghez képest kieseröljük a tőzegkockákat is és évente kétszer-háromszor a szénsalagot is. Az így elkészített istállóba kerül az újszülött borju, ahol az első szopástól kezdve mesterségesen tápláljuk, még pedig gummiszopókából, amelyből éppen úgy megkapja a főstejet, mint később a már megtisztult anyatejet, még pedig naponta háromszor. Az elv az, hogy az első napokban inkább koplaljon a borju, minthogy elrontsa a gyomrát, mert ez a mesterséges táplálásnál hamarabb előfordul és nagyobb bajokat tud csinálni, mint a természetes táplálásnál. Eleinte napi három literrel kezdjük a szoptatást és nagyon óvatosan megüny fel kilenc liter anyatejig. Hathetes kor körül (de ezt az időt befolyásolja a borju erőbeli állapota) rászoktatjuk a borjukat az ivásra.

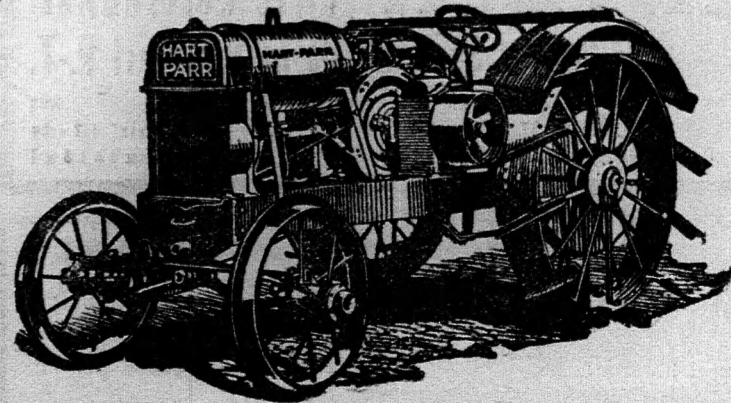
Igy itatjuk a borjukat anyatejjel három-négy hónapos korukig, amikor az üszöket lassan, jóformán észrevétlenül, naponként csak kis adagok elvételével, leszókatatjuk az anyatejéről. A bikáknál szintén ilyen óvatosan vesszük el az anyatejet, de ott a mindennapi hiányt lefőlőzött tejjel pótoljuk. A bikaborjuk 7-9 hónapos korig maradnak lefőlőzött tejen, az éppen rendelkezésre álló lefőlőzött tej mennyisége szerint.

Elválasztás után mind az üszök, mind a bikák egy másik majorba kerülnek át, ahol az üszök ottmaradnak legelőre menetileg, a bikák pedig eladásig. A borjuk a szoptatás, illetőleg a tejvívás ideje alatt annyi abrakot kapnak, amennyit el tudnak fogyasztani. Az abrakjuk zabból, olajpogácsából, szójalisztból, árpából és tengeridarából áll. A különbség a kisebb és nagyobb borjuk abrakolása között csak az, hogy a fiatalabb borjuk abrakjában több a zab, mint az öregebbekében. Természetes, ezenkívül a lehető legjobb minőségű réti szénából annyit kapnak, amennyit meg bírnak enni.

Elválasztás után az üszök egy éves korig nem mennek legelőre, de annál többet tartózkodnak szabad alkalban télen-nyáron a friss levegőn. Nyári takarmányuk erősen fonnasztott lucernából áll; zöldtakarmányt egyéves koron aluli borjunak nem engedek adni, mert tapasztalatot szerint az annak küllemére egy éven alul határozottan hátrányos; télen kapnak szénát, még pedig vagy réti-, vagy lucerna-, vagy lóhereszénát. Ezenkívül kisebb mennyiségű répat törekkkel. Mindezek mellett télen-nyáron egyformán fejenként napi két kiló abrakkeveréket, amely minél többfajta abrakból van összeállítva és itt a fehérje és a keményítő helyes aránya a mérvadó.

Egy éves kor után, ha az üszök olyan időben töltik be ezt a korhatárt, mikor legelőre lehet őket küldeni, kimennek a legelőre és ott maradnak egész késő őszig, rendszeren november végéig. Ilyenkor a hajlékuk egy nyitott karám. Természetesen nem márol holnapra minden átmenet nélkül dobjuk ki őket a szabad ég alá, hanem az első 1-2 héten még istállóba hajtjuk őket éjjelre, de ha már egyszer megszokták a künn-tartózkodást, akkor esőben, szélben kinn vannak éjjel, nappal. Tulságba azonban itt sem megyünk, hanem november hónapban, ha bekövetkeznek az őszi esők, éjszakára istállóba terejük őket. Ez azért is jó, mert mintegy átmenetet nyújt a beteleltetés előtt. Nyáron rendszeren nem adunk mást az állatoknak, mint amit ők maguk meg tudnak a legelőn keresni. De a mi alföldi klímánk alatt, ha nagyon nagy a szárazság, nem zárkozunk el attól, hogy pótoljuk a hiányzó táplálékot. Ilyenkor rendszeren egy kiló abrakot szoktunk adni és ha ez sem volna elég, este az aklot körül szórjuk árpaszalmával, amit az állatok az akolfán kinyulva, rendszeren jól el is fogyasztanak. Az irányelv télen-nyáron az, hogy az állatoknak lehetőleg annyi táptételeket nyújtunk, amennyire azoknak a kellő fejlődéshez szükségük van. Ősszel az állatok jó kondícióban szoktak bekerülni az istállóba, ilyenkor a táplálékuk napi 2 kg abrakkeverék, 3 kg széna, 15 kg répa, azonfelül törek, kukoricaszár. Ezen a kosztón jó erőben szoktak kitélelni és a fejlődésük is normális marad. Télen alkalban töltenek pár órát, hogy mennyit, az az időjárástól függ, de legalább félórara még a legcsikorgóbb téiben is kihajtatom még a frissen nyírt üszöket is.

Az üszöket két év és két év három hónap között szoktam bika alá eresztetni, amikor a súlyuk eléri az 550-600 kg-ot. Ennek a korhatárnak a helyes megállapítására hosszas kísérletezés után jutottam és mielőtt ennél megállapodtam volna, egy éves kortól kísérleteztem egész kora és fél éves korig a tenyésztésbevitel idejével. Ez az időpont mind az állat egészsége, mind kívánatos kifejlődése szempontjából is leghelyesebb, mert az állat az én tartási viszonyaim mellett a leellésig fejlődésének 80 százalékát már befecerte, de anyagilag is ez a legkedvezőbb, mert a három éves korban leelő üszök friss fejős korukban 15-20 kg tejet megerőltetés nélkül szoktak adni, míg a fiatalabb korban leelő üszöknél jóval kevesebbel, néha 6-8 kg

KÉRJE 54. SZÁMU ÁRJEGYZÉKÜNKET!

Használt traktorokat cserébe veszünk.

HART-PARR

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor,
mert: üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű és
minden talajon nagyszerűen dolgozik.

Kivánságra — vételi kötelezettség nélkül — bárhol bemutatót tartunk.
Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

napjával be kell érni, ami mellett a mai viszonyok között haszon bizony nem igen marad. Amellett, ha azt akarjuk, hogy az ilyen üsző valamennyire is kifejlődjön, 15—16 kg tejre kell állandóan etetnünk és az megsemmiesz soha olyan jó küllemű, sem olyan nagy, mint a helyes időben befedezett állat. Megjegyzem, hogy én sohasem tapasztaltam azt, amit pedig sokan állítanak, hogy a korán befedezett üsző később több tejet ad, sőt éppen ellenkezően azt tapasztaltam, hogy a korai vemhességgel elnyomott állat rosszabb tejelő lesz, mert a tejelő szerveinek nincs ideje a rendes kifejlődésre, hanem azt az energiat, amit még a tejelválasztó mirigyek és az egész test kifejlődésére kellene fordítania a szervezetnek, kénytelen a vehem táplálására elvonni.

A bikákat elválasztás után (7—9 hónapos korban) átvisszük ugyanabba a majorba, ahova az üszöket. A bikákat legelőre sohasem küldöm, mert tapasztalatom szerint az a bika, amelyik jól van táplálva, ott ugyszem legel, legalább is számottevően nem, ellenben a többi bikával egész nap birkózáva, nagyon könnyen elvadul, azonkívül dulakodás közben könnyen kap lábrándulást, megerőlteti magát és egy bizonyos százalék könnyen elnyomódik. Végül a legfőbb cél, hogy a bika tartósan, megerőltetés nélkül, kiadósan mozogjon, nem lesz elérve. Tusakodás után a bikák rendszeresen nem legelnek, hanem lefeksznek és ha felkelnek, egészséges mozgás helyett ismét csak dulakodnak. Én a legeltetés helyett sokkal célravezetőbb módot vezettem be. A bikákat minden nap akár esik, akár szél fúj, egy kimért három kilométeres utvonalon végigsétáltatom vezetékem. Ezután pár órát akolban vannak, ahol egy ember karikák ostórral őrzi őket és megakadályozza azt, hogy ott dulakodhassanak. A bikák táplálása télen-nyáron egyforma. Sem répát, sem zöldtakarmányt, sem semmiféle más vizenyős takarmányt nem kapnak, a táplálékuk három-öt kiló abrakkeverék, amelyben sokkal több a zab, mint az üszök abrakjában, ezenkívül nem tulsok száraz széna, mert arra mindig vigyázok, hogy a bikák túl nagy hasat ne eresszenek. Amelyik bika szalmázik, szájköszörget kap és ha másképpen nem megy, így akadályozzuk meg az elpohosodását. Vízet napjában négyszer-ötször adunk, hogy így a bika a rendes vizadagot megkapja anélkül, hogy az egyszerre való sok vízzel szétlátána a gyomrát. A gyomor szétágítására, illetve a nagy pókhasra nemcsak azért vigyázunk, mert az csunya, hanem azért is, mert az rendszeren a bika idő előtti elnehezédésére vezet és így a bika hamar rossz hágo lesz. Az ilyen nagyhasú bikák rendszeren petyhídt szervezeteik is szoktak lenni, mert rendszeren túl sok vizet tartalmaznak a szövetek.

Nem akarván hosszadalmas lenni, ezzel befejezem a növekedéskorralat felneveléséről szóló mondanivalómat és átterek a tehenészet ismertetésére, annak eddigi és további céljára, az ott követett rendszerre és a tehenek takarmányozására.

A tehenek kezelése és takarmányozása.

Előjáróban a tenyésztés célját így jelöltem meg: előállítani azt a külleműleg a lehetőség szerint korrekt szimmentáli marhát, amely erős csontozat mellett finomságot és nemességet egyesít magában és amennyire azt az egészség, szilárdság, edzettség megengedi, jó tejelőképességgel is rendelkezik. Vagyis: a tehenést fokozni mindaddig, ameddig az a jó küllem és egészséges, szilárd szervezet rovására nem megy. De csak addig és nem tovább. Hogy hol van ennek határa, azt nem tudom pontosan megmondani, majd a jövő fejlődés fogja megmutatni, csak azt tudom, hogy ezt a határt nem akarom és nem fogom túllépni. Ezzel nem akarom megsérteni azokat, akik másra törekednek. Mindenkinek más a célja, más az ideálja. Én csak azt tudom és hiszem, hogy mindig volt és mindig lesz szükség jó regenerátorokra és bárholva fejlődjenek is Magyarország tejelési eredményei, a fák

nem nőhetnek az égig és bármilyen nagy eredmények éressenek is el egyes egyedekkel, mindig vissza-vissza kell majd térni a talán kisebb tejelőképességű, de korrekt testalkatu, szilárdabb szervezetű egyedekhez. Hála azoknak a szakembereinknek, akik ma Magyarország állattenyésztésének sorsát intézik, az általam is követett irányban haladunk és nem kell félnünk attól, hogy bármilyen tekintetben is szélsőségekbe fogunk esni.

A tetéltlen tehenészet takarmányozását az Alföld rossz csapadékviszonyai szabják meg. A Duna-Tisza között legeltetésre alapítani egy olyan tehenészetet, amely tejet is akar produkálni, nem lehet. Hiába vannak nekünk az Alföldön jóminőségű legelők, azokat legfeljebb csak tavasszal és ősszel használhatjuk legeltetésre, mert nyáron kiszáradnak és annyit nem tud rajtuk egy tehén összeszedni, hogy elegendő tejet produkálhasson. Ha a tavaszi fűnövedéket lelegeltetjük, amikor az bőséges szokott lenni, akkor nincs télre elég szénánk, így a legeltetésünk ősszel 6—8 hétre szorítkozik, de van olyan ősz, hogy ennyi ideig sem tudunk legeltetni. Ilyen körülmények között nem marad más hátra, mint a nyári etetésünket mesterséges zöldtakarmányozással oldjuk meg, de úgy, hogy az évi istállózatást minél rövidebb időre csökkentjük. Tavasszal eleinte a tehenek csak pár órára mennek ki, a kinttartózkodás idejét napról-napra nyújtjuk, míg 10—12 nap után már éjszakára is kint maradnak a tehenek és az etetési és fejési időt kivéve éjjel-nappal kint vannak. Ősszel, a rossz idő beálltával ugyanilyen rendszerrel szoktatjuk őket vissza az istállózáshoz, eleinte éjszaka alszanak bent, később mindig rövidebb-rövidebb lesz az akolban töltött idő, míg végül egyáltalán nem mennek ki.

A teheneket egyedenként etetjük. Nyáron zöldtakarmányt kapnak, aszerint amilyen van és ezt mindig pontosan pótoljuk annyi abrakkal, egyedenként, amennyit az illető tehén megérdemel. Télen a tehenek 40 kg répát kevés polyvával és 4 kg szénát kapnak és annyi abrakot, amennyit a tejelésük megokoltta tesz. Az istállóban etetőjármok lévén, az egyedi etetés semmi nehézségbe nem ütközik és nem tart tovább, mint bármilyen más módon történő etetés. Az abrak úgy van összeállítva, hogy minden-napi 75 deka elegendő 2 liter tejet jelent. Napjában háromszor etetünk és fejünk. A soros fejős a nyakába akaszt egy ládát, amelyre rá van akasztva négy mérték, így az első mértékbe 25 deka abrak fér, vagyis háromszorra számítva egy adag, a második mértékbe 50 deka (ez két adag), a harmadikba 75 deka (ez három adag), a negyedikbe 1 kg, vagyis négy adag. A tehenesgazda olvassa tehenekint az adagok számát, a tehenes pedig méri úgy, hogy az nem tart tovább, mintha találomra a zsákból öntené a tehenek elé az abrakot. A vehemre, annak ideje szerint, egy vagy két adagot számítunk.

A tehenek 42 napig állnak szárazon, tapasztalatom

szerint ez az idő elegendő, de ennyire okvetlen szükség is van. Az elapasztás bizony sokszor nehézségekbe ütközik úgy, hogy a legtöbb tehenél a keserűsége alkalmaszát kell igénybe venni. Elapasztás után a teheneket ismét erősen kezdjük táplálni és azoknak annyi abrakot adunk, amennyi tejet fölük várunk. Nyáron a teheneket szabadban elletjük és a borjukat is a tehenek kimenetelétől kezdve egészen a beszorulásig szabad akolban tartjuk, amelyiknek csak egy oldalról van fala. Az akol egy részét félföldi takarja.

A teheneknél nem törekszünk monstrozus egyedi tejelésekre, hanem annál inkább arra, hogy minden tehenünk fölül legyen a közepes teljesítményen. Elejétől fogva az volt a célom és ma is az a törekvésem, hogy a teheneim minél egyenlőbb teljesítményt nyújtsanak, mert határozottan az a nézetem, hogy egy állomány tejelőképessége sokkal jobban öröklődik át az utódokra, ha annak az egész állománynak a tejelése a lehetőség szerint egyenletes, mintha néhány óriási teljesítmény mellett az állomány nagyobb része gyenge tejelő. Körülbelül olyan ez a kérdés, mint mikor egy basztard állományban születik egy teljesen telivér jellegű állat, a valószínűség azonban igen nagy, hogy e kiválóan sikerült basztard utódainak nagyrésze vissza fog ütni heterogén őseire.

A tetéltlen tehenészet két év óta hivatalos ellenőrzés alatt áll. Az 1926—27. évben az ellenőrzési adatok a következők: az éves tehenek adtak egy év alatt 3894 kg tejet és 155.02 kg tejsírt, 1927—28. évben pedig a tehenekint évi átlagos termelés 4252 kg tej volt, 165.33 kg tejsírral.

Ezeket a tejelési eredményeket még tudtam volna bizonyos mértékig fokozni a fedezetelések kitolásával, de mert célom elsősorban a tenyésztés, vagyis minél több egészséges borju nevelése, ennél fogva azon igyekeztem, hogy a tehenek az ellés után lehetőleg 2—3 hónap múlva újra bika alá kerüljenek. Ez természetesen egy bizonyos fokig a tej rovására megy. A tehenek átlagos élősulya 660 kg.

Meg akarom még említeni, hogy a borjutáplálásnál most folynak a kísérletek Pekk ergosterin-készítménnyel. Garda csukamájolaj-emulzióval és Herosannal, de még nem áll elég adat a rendelkezésemre ahhoz, hogy ezekről beszámoljak.

Előadásomat egy régi mesével végzem. Volt egyszer egy híres orvos, akiről azt beszélték, hogy köteteket írt össze az új gyógyítási módjáról, de azokat csak a halála után engedte át a nyilvánosságnak. Elhunyt után meg is találták a vaskos könyveket és mikor a tisztelői felnyitották azokat, legnagyobb csodálkozásukra ezer és ezer üres lapot találtak bennük. Csak az utolsó lapra volt írva a következő pár sor: „A jó orvosnak szeretni kell a betegeit és foglalkozni kell velük”. Bizonytal igaz volt az öreg orvosnak. De elmondhatjuk, hogy az állattenyésztés sikerének is ugyanez a nyitja: Szeretni kell az állatokat és sokat, nagyon sokat kell velük foglalkozni!

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár ismertetése. *)

A gazdasági szakoktatási és a kísérletügyi kiállítás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által évről-évre rendezett országos mezőgazdasági kiállítás méretei mind nagyobb és nagyobb arányokat öltenek. A szerény kezdetből, amelynek annakidején még csak országos tenyészállatvásár volt a megjelölése, fokozatosan emelkedett ki az ország mezőgazdasági eredményeinek általános bemutatásává. Hogy négy évtized alatt hazánk mezőgazdasága arra a magas fokra jutott, amelynek eredményeit a

III.

legutóbbi kiállítás ország-világ előtt szemléltethetővé tett és még a laikusok érdeklődését is felkeltette, abban elsőrendű szerepe van a mezőgazdasági szakoktatásnak és ennek révén a mezőgazdasági szakismeretek örvedetes terjedésének.

Bár a mezőgazdasági szakoktatási intézmények

*) Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár ismertetésének befejezéseként mai számunkban a szakoktatási és kísérletügyi kiállításról, továbbá az állategészségügyi szolgálatról hozunk közleményt. Egyidejűen a kiállítás néhány díjnyertes szarvasmarhájáról is közlünk még jól sikerült fényképfelvételeket. (Szerk.)

**CSÉPLÉSI, GŐZEKE, KOVÁCSOLÁSI
CÉLOKRA LEGJOBB, LEGGAZDASÁGOSABB**

OSTRAU-KARWINI SZÉN

VAGONTÉTELEKBE AZONNAL SZÁLLITJA:

GUTMANN TESTVÉREK KÖSZÉNBÁNYÁI

Sürgőnycim: „GUTMANNCARBON“ Budapest

BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 6.

Interurbán-telefon: AUTOMATA 115-01

kiállítása mindössze egy szerény pavilonra szorított, mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a szakoktatásnak és a kísérletügyi intézményeknek a mezőgazdasági termeléshez való viszonya hasonló a fiziológia és a biológia művelőinek hivatása, másrészt a gyakorló orvosok munkássága közötti viszonyhoz. A laboratóriumokban működő tudósok saját személyükben nem gyógyítanak, nem adják vissza közvetlenül senkinek sem az egészségét, de az ő buvárokodásuk szolgáltatja azokat a fegyvereket, amelyekkel a halált okozó baktériumokkal szemben győzelmesen lehet megküzdeni. A mezőgazdasági termelés számára is a szakoktatási és kísérletügyi intézmények szolgáltatják azt a leggyakorlatosabb termelést, vagyis a természet erőinek felhasználásával a legkevesebb áldozattal, a legnagyobb eredmény elérését.

Mindenestre kár, hogy az országos mezőgazdasági kiállításon nem lehetett a magyar gazdasági szakoktatási intézmények teljességét bemutatni. Elsősorban hiányoztak a kultuszminisztérium fennhatósága alá tartozó gazdasági irányú iskolák, amelyeket ha nem is lehet teljes mivoltukban szigorúan vett gazdasági szakoktatási intézményeknek tekinteni, mégis gazdasági irányú iskolák lévén, amelyekben közismereti tárgyakon kívül gazdasági tárgyakat is tanítanak, az áttekintés és összehasonlítás teljessége érdekében mindenesetre helyénvaló lett volna, ha megjelennek és működésükről az ország gazdaságosságára előtérrel számot adnak.

De hiányzott a földművelésügyi minisztérium alá tartozó szakoktatási intézmények közül is több olyan nagy múltú és országos jelentőségű intézmény, amelyeket a szakoktatási kiállítást látogatók bizonyára kerestek s távolmaradásukba csak akkor nyugodtak bele, amidőn megtudták, hogy a földművelésügyi minisztérium helyszüke miatt kénytelen volt a kiállításon való részvételt korlátozni. Így a gazdasági akadémiák közül egyedül a magyaróvári gazdasági akadémia jelent meg, ellenben a debreceni, valamint a kesztelyi akadémia kénytelen volt ezuttal távolmaradni. Jövőre pedig majd, ha csak az e célra szánt helyiségeket ki nem bővítik — ami nagyon kívánatos volna —, ismét más intézmény fog kiszorulni.

Emelte az ezévi szakoktatási kiállítás érdekességét az a körülmény, hogy Tóth Jenő dr. földművelésügyi államtitkár az országos mezőgazdasági kiállítás szakoktatási csoportjának művészi kiállítású ezüst serleg vándordíjat adományozott, amelyet minden évben annak, a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó mezőgazdasági szakoktatási intézménynek fogunk odaítélni, amely kiállított anyagával a legjobban valósítja meg a kiállításon való részvétel célját és feladatát. Tehát adományozó intenciója szerint a vándordíj odaítélésének szempontjából nem egyedül a kiállított anyag mennyisége, terjedelme és gazdagsága fontos, hanem a kiállító szakoktatási intézmény által kifejtett és a kiállításon bemutatott tudományos és gyakorlati munka értéke, valamint az összeállításban megnyilvánuló ötletesség, az ügyes elrendezés és különösen a szemléltető oktatás sikeres megoldása.

Az adományozó, akinek a szakoktatási intézmények mindegyike régtől fogva szívéhez nőtt, az általa létesített vándordíjjal újabb ösztönző és serkentő erőt akart teremteni, hogy azok az intézmények, amelyeknek eredményes működésétől függ jó részben a magyar mezőgazdasági termelés jövője, soha egy pillanatra meg ne álljanak, pihenést ne ismerjenek, hanem igyekezzenek nemes versenyben minél nagyobb lendülettel vinni előre a gazdasági tudás terjesztését.

Áttekintve a kiállításon helyhez jutott intézmények gazdag anyagát, két kiállítót ugymint a magyaróvári gazdasági akadémiát, továbbá a budapesti állatorvosi

főiskolát „hors concours“ jelzővel kell megkülönböztetni.

Rövidre szabott ismertetés keretében szinte el sem mondható mindaz, ami itt a szemlélő elé tárult. A kiállítási katalógus ismétlése vagy részletezése helyett inkább helyénvaló azt az átgondolt rendszert emelni ki, amely a kiállítási anyag összeválogatásában megnyilvánult. A szakoktatási pavillon egy egész oldala alig volt elég arra, hogy az ország legrégibb, a mezőgazdaság tudományágak művelésében elévülhetetlen érdemeket szerzett akadémiaja sokoldalú munkásságát csak nagy körvonalakban is bemutathassa. A mezőgazdasági termelés minden ága, talajvizsgálatok, a talaj megművelése, a vetés alá való előkészítése, különböző természetes és műtrágyázási kísérletek, a gazdasági növények természetesen más és más körülmények és viszonyok közötti próbái, az állattenyésztés terén tett tanulmányok, az okos szerű takarmányozással elért eredmények a termékek feldolgozása, végül magának az akadémianak, az ott folyó tanításnak és az akadémia látogatottságának ismertetése mind egymással szerves összefüggésben lévő, céltudatos, tervszerű munkásságról tettek tanúságot, amelynek közöttünk járó élő hirdetői azok a kiváló, tudományosan szakképzett gazdák, akik tudásának kuforrása az ország legnagyobb multo gazdasági akadémiaja volt s akik a magyar mezőgazdasági tudásnak és szakirodalomnak kimagasló vezéregyéniségei.

Az állatorvosi főiskola kiállítása, mint a mezőgazdaság egyik segédtudományáé foglalt itt helyet. Az állatorvosi főiskola tudvalevően nem azt tanítja, hogy hogyan kell, vagy hogyan nem szabad gazdálkodni, hanem a gazdasági haszonállatok betegségeiktől való megóvásának és a megbetegedett állatok egészsége helyreállításának utait mutatja meg. S mivel köztudomású, hogy haszonállatok nélkül gazdálkodni nem lehet, az állatorvosi főiskola kiállítása a gazdálkodás egyik nélkülözhetetlen tényezőjéről való gondoskodás eszközeit s azok megismertetését tárta a szemlélők elé. E tekintetben két nagy csoportra oszlott. Az egyik az állattenyésztési intézet kiállítása, a másik a járványtani és kórbonctani intézetek, továbbá a parazitológiai laboratórium csoportja volt. Mindkettőnek összeállítását megérdemelte a legmagasabb fokú elismerést és az állattenyésztő gazdák sok hasznos tanulságot meríthettek belőlük.

Nagyon érdekes volt a nagyállati földműves iskola kiállítása, amely bemutatta festett, valamint domborzati képekben az iskola gazdaságát 1909-ben, ezelőtt husz évvel, amikor kezdődött és a mai állapotában. Husz évvel ezelőtt sivar, terméketlennek látszó hullámos legelőt láttunk ott, ahol ma gazdasági épületekkel dúsan ellátott, kulturált terület állt előttünk. Ezt a változást az a husz év amelybe beleesett a háború és annak minden viszontagságával teljes évek sorozata, a munka, a kitarthatás, a hozzáértés és a földművelésügyi minisztérium áldozatkészsége idézte elő. Különösen figyelemre méltó volt a szabolcsmezei homoktalajon szerfelett fontos burgonya és dohány okserü természetének bemutatása, amelyeknek fokozatos egymásutánját is modellekben feltüntették. Szabó Mihály igazgató által létesített fészeklyuggató géppel kijelölt helyekre ültetik ki a burgonyát és a dohányt. Az első kapálás kézi erővel, a többi mind fogatos erővel megy. Beszámolt az iskola a husz év alatt elért termés eredményekről. Bemutatta a szabolcsi talajban ugyancsak jól bevált gyümölcstermesztést. Bemutatta modellekben magát a tanítást, amint például a tehénistállóban a növendékeket gyakorlatilag oktatják és bemutatva végül a növendékek kezűgyességéről tanuskodó háziipari készítményeket.

A jászberényi földműves iskola kiállítása öt csoportot ölelt fel, ugymint külön-külön a növénytermesztést, az állattenyésztést, a szőlőművelést és kertészetet, a gazdasági szemléltető tanítás céljaira a növend-

kek által készített eszközöket, amelyek közt igazán meglepő ügyességgel előállítottak voltak, végül a tanulók által készített háziipari cikkeket. Ezenkívül térképen látható volt az iskola gazdaságának tagozódása.

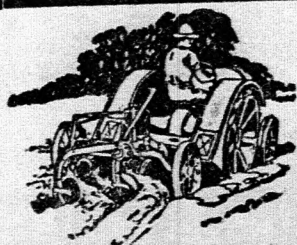
A nagyörösi és hajdudorogi téli gazdasági iskolák kiállítása, bár az iskolák kereteinek megfelelően szerényebb igényű, de azért teljes áttekinthető képet nyújtott arról a közhasznú és nagy fontosságú munkásságról, amelyet az iskola az Alföld szívében folytat. Szerény eszközökkel és lankadlan buzgósággal terjeszti a nagyörösi és hajdudorogi tanyák jövő gazdái között a föld sikeres művelésének nélkülözhetetlen előfeltételét nyújtó gazdasági szakismerteket és a kiállított tárgyak tanúságot tettek arról a sokoldalúságról, amellyel az iskola hivatását teljesíti.

A kecskeméti gazdasági szaktanító képző intézet kiállítása két részre oszlott. Az egyik a kézimunkák gyönyörködtető sokasága, a másik a kertgazdaság étvágyat gerjesztő termékeinek bemutatása volt. Mindkét csoport olyan intenzív munkásságról tett tanúságot, amely megmagyarázza az onnan kikérülő tanítónők sokoldalú, alapos képzettségét.

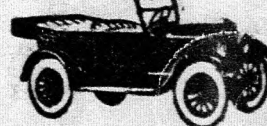
A kiállítás egyik legsikerültebb csoportja volt — mint ezt már az előző évben is láttuk — a pápai földműves iskola anyaga. Nemcsak a kiállított tárgyak mennyisége és összeválogatása tette azzá, hanem a céltudatosság is, amely a kiállítás rendezésében megnyilvánult. Nemcsak azt láttuk, hogy mit tanítanak a pápai földműves iskolában, hanem azt is, hogy hogyan tanítják. Agropedagógiai modellekben láttuk a homoki legelő javítását ligetes fásítással, a falusi füveskert létesítését, a Lochow-rendszerű javított kifutós sertésfajzatot, amely állandó melegtart, a dániai sertésfajzatot. Mindannyi tanulságot szolgál a gyakorlati életben működő gazdáknak. Grafikonok mutatták be az iskola gabonatermesztésének eredményeit, továbbá az iskola gazdaságának művelési ágak szerinti megoszlását. Igen érdekesen szemléltette a kultúrtnövények csirázatahoz szükséges talajhőmérsékletet a hőmérő megfelelő fokához applikált vetőmagok képében. E mellett szinte megszólaltak az egyes apró táblák, amelyekről Németh Jenő igazgató sikerült sikeresültebb gazdasági szállóigéit olvastuk és amelyeknek lapidáris igazságot legkönnyebben hozzáférkőznek a föld egyszerű népének lelkéhez. E szállóigék talajából nő ki az a didaktikus párbeszéd, amelyet az okserüen tenyésztett, gondosan nevelt „Szekfü“ tehén folytat az elhanyagolt, szárnalmas kinézésű „Kati“ tehennel. Az okserü állattenyésztés alapelvei voltak itt röviden összefoglalva, népies formában találoán megörökítve. Egzadag, jól és céltudatosan összeválogatott anyag áttekintése után csak természetes járuléknak vettük azt a 30 darab arany, ezüst és elismerő oklevelet, amelyet az iskola különböző kiállításokon nyert.

A szakoktatási kiállítás dus anyagának és sok érdekességének méltó befejezése volt a szarvasi Tessedik Sámuel nevű viselő középfoke gazdasági tanintézet kiállítása. Sajnos, nincs terünk olyan terezen ismertetni a gazdag anyagot, amint az méltán megérdemelné. Nincsen másfél éve annak, hogy a tanintézet 1927 év decemberében ünnepélyesen megnyitott és olyan sokoldalú tudományos, egyszersmind gyakorlati működéséről tett tanúságot, hogy az a lendület, amelyet hivatásának teljesítésénél felmutatott, érdemessé tette a Tóth Jenő dr. államtitkár vándordíjjal való kitüntetésre.

A növénytermesztés terén érdekesebbnél érdekesebb grafikonok, képek, modellek, gyűjtemények és preparátumok tanúsították a tanintézet alapos és sokoldalú munkásságát. Láthattuk az intézet kísérleti terének térépét, vetési tervét, különböző növények természetesen eredményeit, az istállótrágyakezelést, a szikjavítást, műtrágyázási kísérleteket és azok eredményeit feltüntető széna-mintakockákat.

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR ÉS TARSAI
Telefon: **BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12.** Sürgönyeim: HANCO Budapest
Automata 898-88
FORDSON-traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

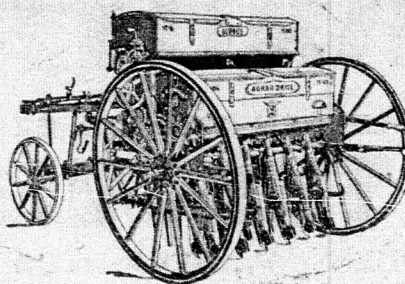

Fiók: Székesfehérvár, Magyar Király szálló épület.
Kérje 4. sz. prospektusunkat!

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárában készült páncéllacél-kormánylemez egytetemes acélekéket, boronákat, sima- és rögtörhengereket, kapáló- és töltőgépeket, Agrár-Drill merítőkanales vetőgépeket, Globus műtrágyaszóró-szekerényvel egyesített Agrár-Drill vetőgépeket, szecska- és répvágókat, morzsolókat továbbá

magasnyomású „UNIVERSÁL“ háti- és taligás-permetezőket azólo, gyümölcsfa és cukorrépa permetezésére.

a legjobb kivitelben ajánl a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladási központja:

Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Lipót-körút 12. szám.

Távirati cím: AGROBUS Budapest. Telefon: Aut. 288-49

Részletes ajánlattal készséggel szolgálunk!

Az állate
nok, mod
nyújtottak
közt szem
marha tén
sítését a
nyek érvé
élettan t
végzett n
bőző táplá
rolt hatá
egyike v
modern
ismeretek

77. sz. ké
tenyés

ennek jövő
intézet kert
kerteszet Ő
kamrát. Az
összefoglal
Igazan c
haladtunk v
hatósága a
részének vá
gán. Minde
virágzás s
átértett meg
intézmények

A szakok
egészítette k
kísérletügy
rámutatni. T
állandóan k
amelyeket s
időről-időre
haladni ak
falujának k
korlati gazd
természettud
válnak be a
gazdaságos
takarítással
tal, nagyobb
segítségével

Mivel azo
mindazza, a
hajtásához
ségessé váli
létesített áll
nek az intéz
nyújtott az á
kasságról, h

N

Fagyk

m

kör

kg.

Vezérké

Az állattenyésztés köréből kiállított képek, grafikonok, modellek és preparátumok teljes betekintést nyújtottak az intézet idevágó működésébe. A többi közt szemléltetően mutatta a pirostarka szarvasmarha térfoglalását hazánkban, a takarmány értékesítését a tejelésnél, a Mendel-féle átöröklési törvények érvényesülését stb. A növénytan és növényéletten terén láttuk a különböző vízkulturával végzett növényfejlődési kísérleteket és a különböző tápláló elemeknek a növény fejlődésére gyakorolt hatását. A vegytan körébe vágó kiállítási anyag egyike volt a legértékesebbeknek. Tekintve, hogy a modern mezőgazdaság oroszlanrészben a vegytani ismeretek céltudatos és okszerű alkalmazásából áll,

reménnyel tekinthet mezőgazdaságunk további haladása elé.

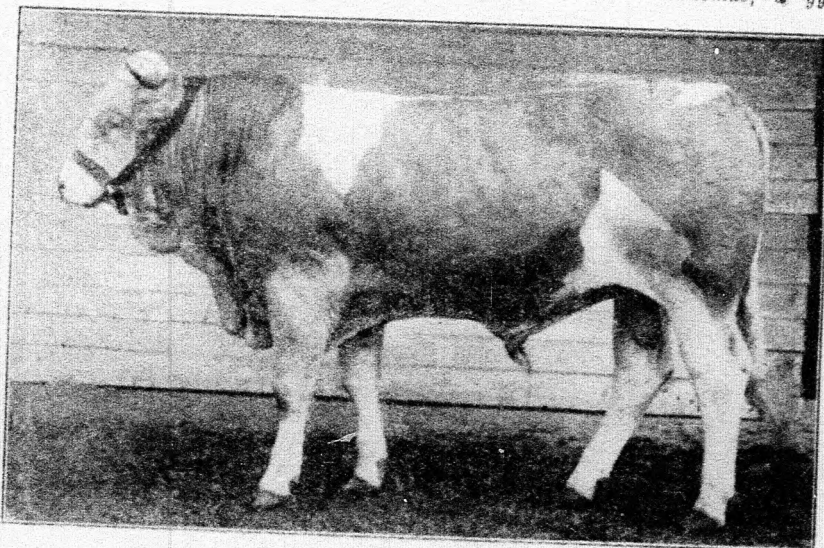
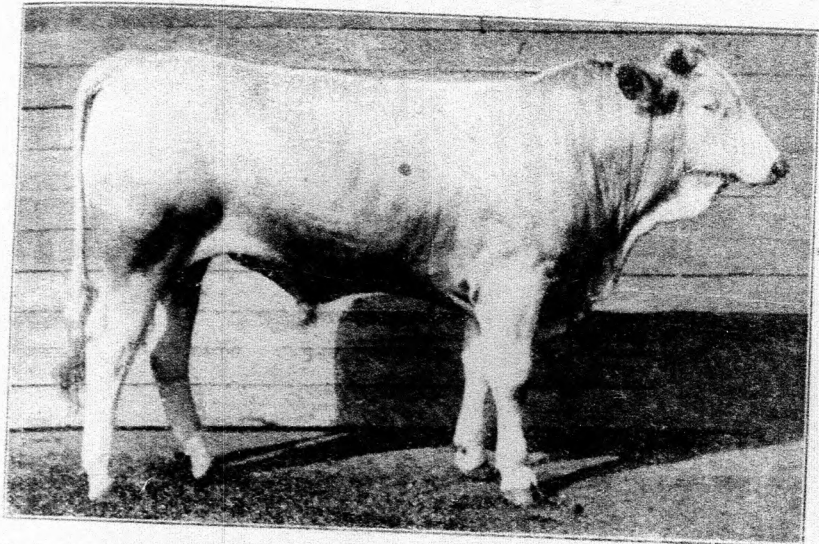
A magyaróvári tejjgazdasági kísérleti állomás kiállítása végig haladt a tej keletkezésétől kezdve annak feldolgozásáig annak minden fázisán, amely a gazdasági szempontból tudományos megfigyelés tárgya lehet. Bemutatta a kísérleti állomás épületeit, laboratóriumait, a tejjgazdaság ökonomiai jelentőségét, a tejtermelés, a vaj- és sajtgyártás helyes és helytelen módjait, az ebben a körben szereplő baktériumok jelentőségét, hasznos és káros hatásait.

A magyaróvári növénynevelési intézet bemutatta a különféle nemesített gabonafajok terméseredményeit, továbbá a termelési viszonyoknak és a különböző

ellenségeire világított rá, megtanítva az ellenük való védekezésre.

Az ampelológiai intézet kiállítása visszatükrözte azt az áldásos működést, amelyet ez a kiváló intézmény az ország szőlő- és borgazdaságára hosszú idők óta kifejt. Szemléltető volt ennek keretében a szőlőtalajok, a szőlő növényi és állati ellenségei, a szőlőbetegségek elleni védekezési módok, a különféle műtrágyák hatásai és terméseredményei, a mustkezelés, a fajlesztők alkalmazása, szóval a szőlőművelés és borkezelés minden részlete.

Megtaláltuk még e csoportban a dohánykísérleti állomás, a burgonyatermelési hivatal, a vetőmagvizsgáló állomás, a gabona- és lisztkísérleti állomás, a gyógy-

77. sz. kép. Sztranyavszky Géza és Sándor csoportjával kiállított telivér szimmentáli tenyészetének 34. k. sz., „Alois” nevű 16 hónapos bikája, amely II. díjat nyert.

78. sz. kép. Ifj. Pajzs Gyula rácalmási telivér szimmentáli tenyészetének 69. k. sz., „Lujza” nevű 1½ éves bikája, amely az I/e. díjat és az OMGE ezüst érmét nyerte.

ennek jövője szinte beláthatatlan. Bemutatta a tanintézet kertészetét, továbbá a géberendezést, így a kertészet öntözőberendezését, valamint a takarmánykamrát. Az egészet az egyévi időjárás adatok grafikus összefoglalása fejezte be.

Igazán csak nagy vonalokban és szinte sietve haladtunk végig a földművelési minisztérium fenntartása alá tartozó szakoktatási intézmények egy részének várokozásunkat felülhaladó kiállítási anyagán. Mindenki, akinek hazánk mezőgazdasági fejlődésére szívén fekszik, csak örömmel és bensőséggel átélt megelégedéssel hagyhatta el a szakoktatási intézmények pavilonját.

A szakoktatási intézmények kiállítását stilszerűen egészítette ki a kísérleti intézetek kiállítása. A kísérleti jelentőségére már volt alkalmunk fentebb rámutatni. Tulajdonképpen minden gyakorlati gazda állandóan kísérletezik. Mindazokat az igazságokat, amelyeket a mezőgazdasági tudományok haladása időről-időre produkál, a gyakorlati gazdának, aki haladni akar, meg kell próbálni a maga földjén, falujának klímája alatt a való életbe kívinni. A gyakorlati gazdák kísérletezése fordul meg, hogy a természettudományok absztrakt tételei mennyiben válnak be a való életben, praktikus alkalmazásuk gazdaságos-e, az az idő, munka vagy költség megtakarítással jár-e felhasználásuk, kevesebb áldozattal, nagyobb biztonsággal tudunk-e az új módszerek segítségével termelni.

Mivel azonban az egyes gazdák nem rendelkeznek mindazzal, ami a kísérletek pontos és precíz végrehajtásához szükséges, önmagától értetődően szükségessé válik, hogy e kísérletekkel az erre célra létesített állami intézmények foglalkozzanak. Ezeknek az intézeteknek kiállítása olyan sokoldalú képet nyújtott az állandóan folyamatban lévő kísérleti munkásságról, hogy aki ezeket végig nézte, a legszebb

évjáratoknak befolyását a buza, a rozs és az árpa mag jellegére képekben és különböző gazdaságokból összegyűjtött mag mintákban.

A magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás különböző művelési és trágyázási kísérletek eredményeit sorakoztatta fel, megmutatta továbbá a rét-öntözés szénatermési eredményét, fontosabb hazai tengerifajtákat, röviden mindazokat a próbálkozásokat, amelyek a növénytermelés fokozását előre vihetik.

Az Országos Kémiai Intézet és Központi Vegykísérleti Állomás, valamint a szegedi, debreceni, miskolci, pécsi és újpesti vegykísérleti állomások egyrészt a talaj vegyi összetételének analízisét, másrészt a meglévő talajneveknek a mezőgazdasági termelés kívánalmait szerinti javítását mutatták be. Különös gondot fordítanak a sziktalajoknak hazánkban olyan fontos javítására, a trágyázásnak a szikesekre való kihatására, analizálják a műtrágyákat, szemléltetik a tápszerek vegyelemzését, bemutatják az élelmiszerek tápanyag összetételét, szóval kiterjeszkednek mindazokra a kérdésekre, amelyek a mezőgazdasági termelés terén felmerülhetnek és a kémiai tudománytól szakszerű magyarázatot kívánnak.

Kiegészítette a vegykísérleti állomások kiállítását az erjedéstan állomás, amely a szerves kémiai folyamatok érdekesebbnél-érdekesebb életnyilvánulásait tárta a szemléltető elé. Ugyancsak ehhez a csoporthoz sorakozott az állateltetési és takarmányozási kísérleti állomás, amelynek már megnevezése tájékoztat az itt látott kiállítási anyagról.

A növényélet- és kórtani állomás a különféle gazdasági kulturnövényeken és gyümölcsfákon előforduló fontosabb betegségeket mutatta be, valamint az ezek leküzdésére alkalmas eljárású módot. A rovarirtani állomás viszont a gazdasági kulturnövények állati

növénykísérleti állomás, a gyapjúminősítő intézet és a hulelettani állomás kiállítását, amelyek megtekintése világos képet adott arról a lelkiismeretes és céltudatos munkásságról, amely mindezekben és célterületekben állandóan folyamatban van, amely munkásság a különböző ágazatokban a legharmonikusabban egészíti ki egymást.

A Mezőgazdasági Múzeum kiállítása a múzeum közismert és világhírű anyagából adott bemutatást, amely minden látogatót arra serkentett, hogy ezzel az izelítővel ne érje be, hanem keresse föl magát a méltán nagy hírű múzeumot.

A kísérleti intézmények magas színvonalú kiállítása mezőgazdaságunk folytonos fejlődésének irányát jelezte, de ebben van egyszersmind a szakoktatási intézmények jövőjének garanciája is. A kettő szervesen összefügg, amit különben a kiállítás is tanúsított. A kiállítás különböző szakoktatási intézmények vettek részt. A legmagasabb színvonalutól: a magyaróvári gazdasági akadémiától elkezdve egészen a legegyszerűbbig: a téli gazdasági iskoláig. De a szellemben, amely ezeket az intézményeket áthatja, az irányelvben, amely működésüket vezérli, megnyilvánult az egység, az összhang s a közös cél: modern tudományos alapon kiindulva igazat, valószínűleg tanítani, hasznos ismereteket adni és a sokszorosan megnehezedett életviszonyok közt helyüket megállani tudó gyakorlati gazdákat nevelni. Ez az a vezérlő gondolat, amely a földművelésügyi minisztérium szakoktatási ügyosztályából kiindulva, minden ide tartozó intézményt egyaránt áthat és valamennyiben az egység és összartozandóság érzetét kelti föl.

Kégl János ír.

A zöldtrágya és alkalmazása

Írta: **GYÁRFÁS JÓZSEF**, gazdasági főtanácsos kísérletiügyi főigazgató. ● Ár 3 pengő ● „Patria” r.-t. könyvvezetelye, Budapest, IX., ÜH61-ut 25 (Köztelek)

NINCS

BAJ!

Fagykárt szenvedett vetését ne szántsa ki

mészsalétrom

jó termést

körülbelül 80 kg. holdankint **fejre** szórva rövidesen helyrehozza a károsodást

biztosít, kipállott, gyenge vetését erőteljessé teszi.

Minden számottevő műtrágyakereskedőnél beszerezhető. Csakis eredeti ólomzárolt 100 kg.-os zsákban fogadja el.

Vezérképviselő: **KALMÁR VILMOS, Budapest, V., Lipót-körut 5. sz.**

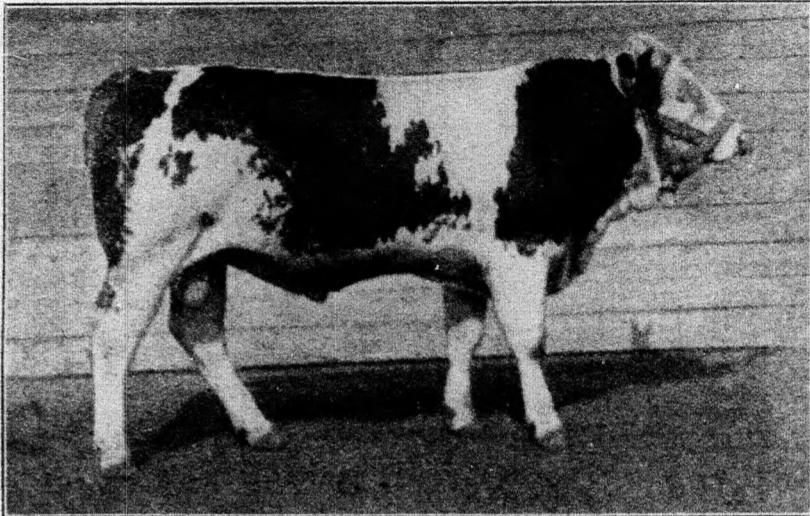
Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás- és Vásár állategészségügyi ellenőrzése.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás- és Vásár rendezőségének évről-évre gondot okoz, hogy vajjon a kiállítás idejében a ragadós száj- és körömfájás nem fog-e az országban olyan mértékben fennállani, hogy a kiállítás megtartását veszélyeztetné. Mivel e betegség az ország területén szétszórva előfordul, gondoskodni kell évről-évre arról, hogy a fertőzött területekről a kiállításra állatok fel ne hajtassanak, nehogy azok a kiállítás vérszennyeségét veszélyez-

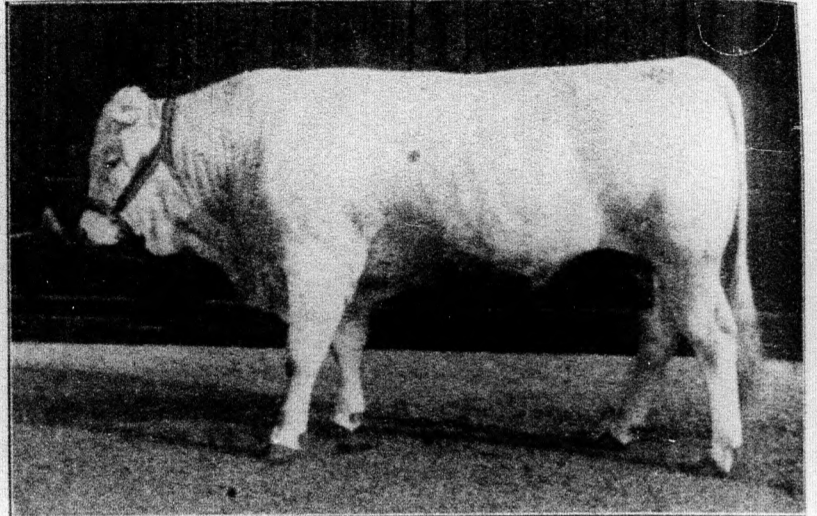
marhalevél kezeléssel kapcsolatos teendőket is, amelynek során 1091 drb állat tulajdonjoga ruházattal át. A kiállított állatok március 25-től 27-ig, tehát 3 nap alatt szállítottak el 485 vasuti kocsiiban és 48 ketrec szállítmányban, amelyek közül 27 vagon külföldi rendeltetésű volt.

A múltban gyakran merültek fel panaszok amiatt, hogy az állattulajdonosok külföldi üzleteik perfektuálása után értesültek csak arról, hogy külföldre eladott állataik, bizonyos állategészségügyi követelmények hiánya miatt oda nem szállíthatók. E vizsaszasságok elkerülése miatt a 30,900—1929. sz. F. M. rendelet értelmében minden szállítmányhoz „Helyi állategészségügyi kimutatás” csatoltatott, amelynek

tés vissza fog térni az edzettebb, kitartóbb lovakhoz. Az autók tömkelege még nagyobb teljesítmények elé állítja a jövő harcában a lovat. Kiszorul az országutakról az ösvények, gyalogutak, bozótok, buckák, hegyek világába, ahova nem viszi el a gép. Békében a sártengerek, kövezetlen utak járművévé fog válni, ahol még az eddiginél is több edzettségre lesz szüksége. Hengert, boronát, vetőgépet kell vontatnia a traktorral nem járható földeteken s ehhez más, a mainál kevésbé paradés állatra van szükség. Lehet, hogy a bemutatott kép nem teljes, amely ezekre a megjegyzésekre indít, hiszen a kisgazdák 206 darab közül mindössze 36 példánnyal szerepeltek a lókiállítás csoportjában,

79. sz. kép. Dóry Frigyes paradésompusztai tenyészetének 160. k. sz., egy éves „Rádió” nevű szimmentáli bikaborja, amely a leszármazás alapján I. tejeslési díjat nyert. Anyja (Ruca) tejes hozama 14,349 kg.

80. sz. kép. Gaál József pamuki telivér szimmentáli tenyészetének 56. k. sz. „Falurossa” nevű bikája, amely az I/e. díjat és az OMGE tiszteletdíjat nyerte.

tessék. A földművelésügyi miniszter folyó évben a kiállításra való felhajtást úgy szabályozta, hogy ragadós száj- és körömfájással fertőzött községekből hasított körmű állatok egyáltalán nem szállíthatók fel a kiállításra. Ugyanígy akadály a felszállításnak a származási hellyel szomszédos községben uralkodó ragadós száj- és körömfájás is, ha csak a származási udvar és a tényleg fertőzött község között fennálló nagyobb távolság, valamint a közlekedési és terepviszonyok természete a fertőzés veszélyét feltétlenül ki nem zárja. Ennek elbírálására a szállításhoz közreműködő állatorvos hivatott, ki a helyi viszonyok beható mérlegelése és az állatok tartózkodási helyén fogantatott, kedvező helyszíni vizsgálat után hozzájárulhat a hasított körmű állatoknak a kiállításra való elszállításához. A ragadós száj- és körömfájással való fertőződés lehetőségének elkerülését célozza a földművelésügyi miniszternek az a további rendelkezése, hogy hasított körmű állatok kizárólag vasuton szállíthatók fel a kiállításra.

A vásár területén működő m. kir. állatorvosi hivatal feladata, hogy a kiállított állatok egészségügyi állapotát figyelemmel kísérje, hogy ezáltal a vásár akadálytalan lebonyolítását lehetővé tegye.

Hogy a m. kir. állatorvosi hivatal gyors és eredményes működést fejthessen ki, a földművelésügyi miniszter kellő számú szakember kiküldetéséről gondoskodott; amennyiben Dávid Sándor m. kir. állategészségügyi tanácsos vezetése mellett szolgálatra kilenc m. kir. állatorvost rendelt ki.

A kiállításra érkező szállítmányok kirakása, kedvező eredményű állatorvosi vizsgálat után, március 17-én vette kezdetét és 20-án nyert befejezést, tehát mindössze 4 napig tartott. Felszállítottak 328 vasuti kocsiiban 2501, lábbon felhajtottak 14 szállítmányban 84, összesen 2585 drb állatot.

Ugyancsak a m. kir. állatorvosi hivatal látta el a

segítségével a m. kir. állatorvosi hivatal az egyes szállítmányokat beérkezésük alkalmával a külföldre való szállíthatóság szempontjából azonnal elbírálta, a tulajdonosokat pedig még a vásár megkezdése előtt, az OMGE útján értesítette arról, hogy állataikat milyen vámkülföldre adhatják el.

Az állategészségügyi viszonyok a kiállítás egész tartama alatt kedvezőek voltak; hivatalból jelentendő ragadós állati betegség egy esetben sem fordult elő. Mindössze egy elesésből származó csánkésérülésnél (ló) és egy nehéz ellésnél merült fel az állatorvosi beavatkozás szükségessége.

A kiállított állatok közül 2 kakas és 1 tyúk hullott el, amelyek boncolása alkalmával nem állapított meg fertőző betegséget. *Fridrichovszky László dr.*

A budapesti mezőgazdasági kiállítás képe az erdélyi gazdák szempontjából.

Tizenöt éve nem láttam az OMGE tavaszi állatkiállítását. Irni róla ma sem jutott volna eszembe, de baráti ígéret kötelez.

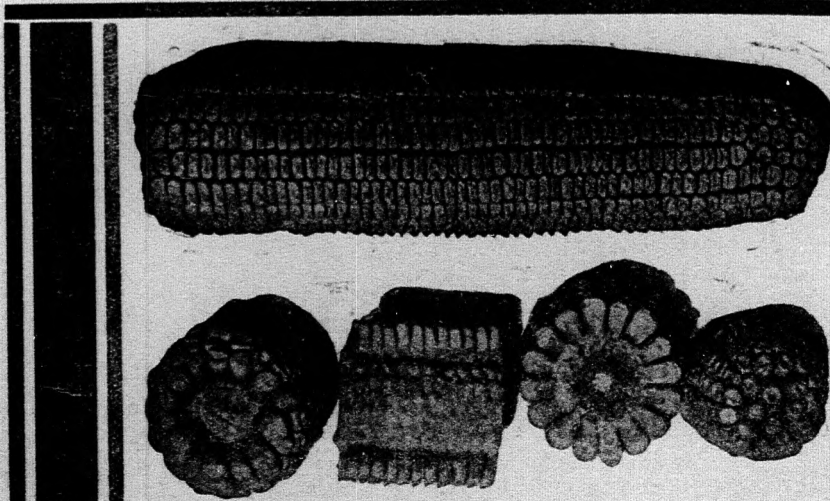
Igaz meggyőződés mondatja velem, hogy a haladás szédületes. A fajták, tenyészirányok között való kóborlást határozott célkitűzések és gyönyörűen megvalósított célok váltották fel majdnem minden téren. Lássuk ezeket sorban.

Lovak. Erre talál legkevésbé az előbbi megállapításom. A kép háboru előtti. Kevés arab és lipizzai mellett uralkodnak az angol félvérek és Noniusok. Formában határozottan tökéletesebbek, mint hajdan, de mintha a háboru nyomtalanul vonult volna el fölöttük. Magyarország lótenyésztése ma is az elkényeztetett állatok eldorádója. Mi, akik láttuk a harctereken a fáradtságtól éhen pusztulni gyönyörű loanyagunkat, azt hittük, hogy a lótenyész-

de azért itt is, mintha kevesebb szépséget és több munkakészséget vártunk volna.

Szarvasmarhák. Az új szimmentáli irány elragadóan impozáns. Egy egész nemzedék tévelygéseinek felkerekében sirban. Hová tűnt a pinzgau? Egyetlen hímmondó sines belőle. A hollandi is végkép elbunyozott. Utolsó előőrsein meglátszik a harc feladása. A borzderesek szerény csoportja régi hegyvidékeinkről regél. A pusztai címeres magyar marhákat pedig, mint megunt hű cselédet utra készen látjuk. Úr egyedül a szimmentáli. Amit produkál formában, husban és tejben, uralkodói érdemek. Nemesek fátákat söpört ki a szimmentáli, de beteges irányokat is. Pipaszár lábbon járó tőgyeket, élő, szomorú tejjép állatokat tüntetett el s ma az oszloplábak nyugvó, pompás formájú Fribourg 10,345 kg. Aranka 9299 kg, Cepedli 13,235 kg tejet adnak évente. Nincs vita többé a felől, hogy a forma ellensége-e tejszámának. A szimmentáliak győztek. Magyarországon tíz év sem kell már hozzá, hogy az egész anyagot átgyurják 1/2 és 3/4 szimmentálivá és ezzel elintézzenek minden más fajtát. Belföldön így részben is lennének a kis és nagy gazdák, de mintha mégis mondanunk kellene — erdélyi ésszel — ehhez valamit. Ez a tulságosan halvány, erősen pírátlan zsemlyeszín sem nálunk Erdélyben, sem a többi keleteurópai részeken nem kapós. Az erős expandációs törekvésekkel megáldott magyar szarvasmarhatenyésztésnek számolnia kellene a kelet divatjával és a tenyészállat export szempontjából nem ártana helyet adni a sötétebb pirostarka színeknek is. Alig hisszük, hogy ez a forma a nagy teljesítmény rovására menne.

Fájlaltuk a borzderesek kevés számát és itt-ott kiütköző beltenyésztési jelenségeket (tulnótt far, évekonyult nyak). Kivételre törekvő államnak nem lenne szabad a borzderest feladnia és átengednie a teret Svájnának. Elismerem, kevés hely van

A TENGERTŐBBTERMELÉS

alapfeltétele: **bőtermő, megbízható, tökéletes vetőmag!**

A „FUNK BROSERS” világos sárga, dus olajtartalmu, lófogú nemesített eredeti vetőmag 100% csiraképes és utólérhetetlen biztos nagyarányú többtermés.

A „FUNK BROSERS” nemesített lófogú tengerivetőmagvak az Egyesült Államok Földművelési Vetőmag-ellenőrző osztályai által felülvizsgálva és bizonylattelal ellátva, eredeti amerikai csomagolásban szállíthatnak.

Legjobb eredményeket érhet el úgy szemes-, mint csalamádétermelésnél a „FUNK YELLOW” 90 és 100 napos (Days) tengerivetőmaggal.

Megrendelhető kizárólag:

SZÜCS ZSIGMOND
CÉGNEL

5711

Budapest, VI., Teréz-körút 26. sz.

de mégis van vidék, ahol hasznóhozóan lehetne foglalkozni a borzderessel s szívesebben megy egy idegen állam olyan piacra, ahol mindent megtalál, amire szüksége van.

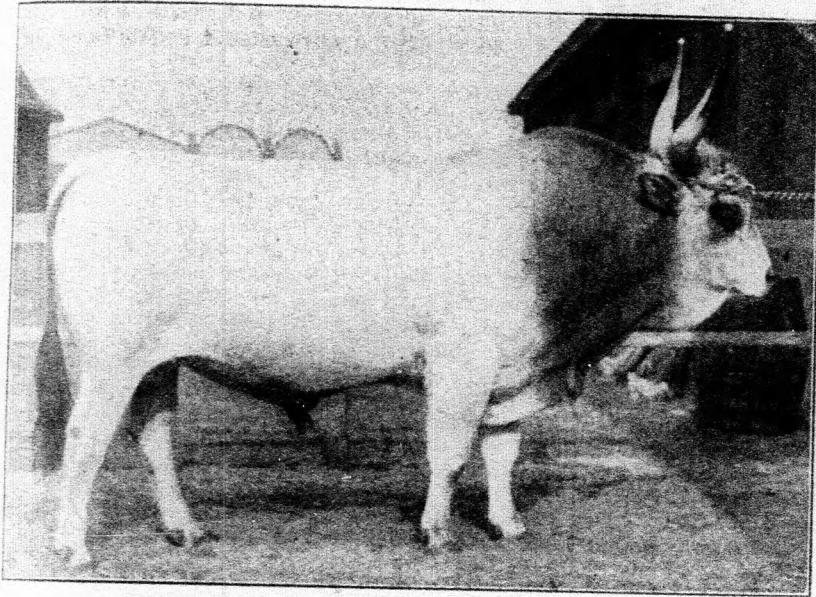
A magyar marhát — úgy látszik — a kegyelet inségkenyere tartja fenn csupán. Igen előkelő uradalomban láttam magyarországi tanulmányutunkon kizárólag kukoricaszárral etetni gyönyörű állatokat. Sőt láttam, hogy nem tisztogatják ezeket, „mert ez az edzettség rovására megy.” Ugyan, ki hiszi el, hogy a koplálás izomerőt és a tisztátalanság ellenállóképeséget ad? *Sperker* husz év előtt azzal dicse-

Ugy látszik, mintha a york lenne a sertések szimmentálisa, amely idővel leveri a többi. Nagy segítségére van ebben a tejtermelés gyorsstempója emelkedése. A kiállított yorkok pompás példányai teljes mértékben megokolták, hogy a nyári barcasági tanulmányi utunkon miért találtunk minden jobb szász gazdánál Magyarországból importált york kanokat. Ugy látszik, nem érdemes éreztük messzebb menni.

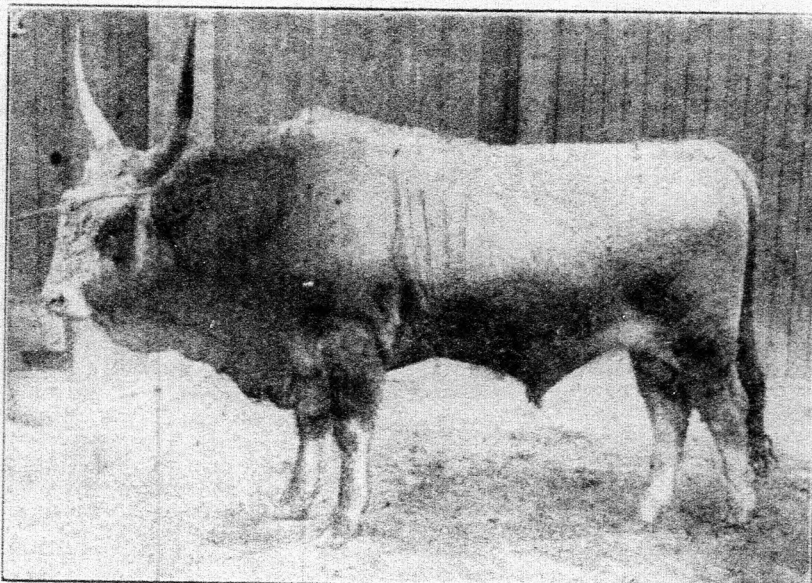
Baromfiak. Ugy néztük őket, mint egy új világot. Hová lett kokinkina, miért apadtak le a langshan és plymouth s a 15 év előtti legjobb baromfi: az orpington, hogyan szorult le ennyire? Tudom,

Törökországra számít, ahol a kisgazda ma még hamarabb vesz gépet, mint a birtokos? Ezt jó lesz revízió alá venni a magyar gépgyárosoknak saját érdekében, mert a cseh ipar már gyártja a kis gépeket s ha később ébrednek Magyarországon, akkor már bedolgozott konkurenciával találják szemben magukat. A háboru utáni mezőgazdaság az európai államok 90%-ában a kisgépek világa.

Végül még egyet. Kérdés, miben lehetne segítségére Magyarország mezőgazdasági téren az utódállamok magyarjainak? Abban, amiben leggazdagabb — *kulturában.* Csináltasson minél több jó oktató

81. sz. kép. Poroszlói Graefl Károly magyar gulyájának 666. k. sz., „Módos VI.” nevű bikája, amely az 1/b. díjat és az OMGE tiszteletdíját nyerte.

82. sz. kép. Magyar Föld R-T. magyar gulyájának 628. k. sz., „Türok” nevű bikája, amely a nagydíjat és a földművelésügyi miniszter tiszteletdíját nyerte.

kedett, hogy „megtanítottam enni a magyar marhát”, utódaik iparkodnak erről ismét leszoktatni. Megfoghatatlan, hogy miért e nagy igyekezet. Nem vezet-e több eredményre céltudatos beosztással az ország különböző vidékein elhelyezett nem nagyszámú törzstenyészetekkel valami tökéletesebbet kihozni a magyar marhából is? Az idegent, lám tudjuk gyönyörűen tökéletesíteni. A szimmentálival és magyar pirostarkával a kisgazdák nagy tömegei nyomulnak előtérbe, jeleül annak, hogy az egész nép egy nagy mezőgazdasági kultúrelőretörés hullámában van. A tempó tiszteletet és elismerést érdemel, de amelyik ország így tud dolgozni az állattenyésztés terén, miért kell annak Hamupipőke magyar marha? Ezzel a fajtavál foglalkozóknak ajánlok végül még egyet. Számoljanak le az egyenes hatvonallal. Törekedjenek magasabb marra, mert ezt nem csupán a jelleg, de a jobb igavonóképesség is megköveteli.

Juhok. A rambouillet és magyar fésűsgyapjas előtt leveszem a kalapot különösen, amióta megtudtam, hogy Mezőhegyesen még fejk is őket. De csupa uradalom tenyészt, vagy csupán ez hozza kiállításra a juhot. Nálunk a juh a szegény ember marhája, amely megőv sok fölösleges gyapjuimporthól. Feladta-e már teljesen ezt a harcot Magyarország? Lányai nem szőnek-fonnak többé hazai termékekből?

Sertéseknél uralkodik a mangalica. Keletről (Szerbiából) jött át, hogy teljesítőképessége legfelsőbb fokát Magyarországon érje el. Míg ez állja a sarat, nincs ok más országokban fellépett zsírinségektől tartani. Ebből tudna Erdély tenyészanyagot vásárolni, amennyit csak akar s nemsokára szükségünk is lesz rá, mert az idevaló tenyészetek nagy része megszűnt. Érdekes, hogy tíz év itt is tabula rasa-t teremtett. Mangalica mellett számban és produktióban egyedül a yorkok jönnek számításba.

Magyarország már annyit vesz be — ha nem többet — baromfitermékekből, mint a háboru előtti években.

Szeretném tudni, hogy ebből az eredményből mi irható a leghornok és Rhode Islandok javára. Ha sok, vagy minden, úgy nem értek, végkép nem értek valamit. Hát nincs ezekből a fajtákból elég anyag még a tenyészállatkivitelre? És ha van, miért nem használja ki Magyarország a mai kedvező helyzetet. Nálunk s tőlünk keletre csak éppen a nevet ismerik e két baromfinak. Itt lenne az ideje jó tollu szakembereket megnyerni külföldön e fajták ismertetésére s aztán ügyes kereskedelmi szellemmel belekapcsolódni az így felkeltett érdeklődésbe és tenyésztyukokat exportálni. Hiszen így a mai baromfityénysztésből származó jövedelem rövid egy év alatt ugyanannyi darabszám kivittel 30—50%-ot emelkedne értékben.

Vetőmag, szakoktatás, kísérletügy és a többi kulturális kiállítások fölött ma is az a szellem lebeg, amire büszke lehet Magyarország. Ha semmi mást nem látunk volna e kiállításán, megtudnók pusztán ezekből, hogy a munka, kultúra és haladás országában vagyunk. Egy népnél, amely a legtermészetesebb és legbiztosabb alapra építi jövőjét — az anyaföldre.

A sok éhes gép belezakotol lépten-nyomon gazdagynyörködésünkbe. Kollektívja gazdag, modern és sokoldalú, ami a mennyiséget illeti, fajta is van elég, de... de erdélyi lelkünkötől és viszonyainktól kissé idegen. Ami itt van, helyes és jó Magyarországnak, de mi van az exporttal? A bemutatott gépeknek több mint háromnegyed része nagybirtokra való a mi fogalmaink szerint; ahol 200 holdon felül már nagybirtokos valaki s a 600 holdas gazda nábob számba megy. Ugyanez a helyzet Jugoszláviában, Bulgáriában és Csehszlovákiában is. Hova fogja elhelyezni gépfőlölségét a magyar gépipar külföldön? Talán

filmet a mezőgazdaság minden ágában és adja azokat csekély díjért vagy ingyen kölcsön nekünk. Még azt sem bánjuk, ha ezeknél kissé maga felé hajlik a keze és azt propagálja, ami jó és neki eladó van belőle. Állattenyésztés, magnevelés, műtrágyák, tejgazdaság, gépkultúra mino szívesen látott tárgyak nálunk. Hadd kísérjük meg mi más ország-határok között élő magyarok is felvenni a mezőgazdasági haladásnak azt a tempóját, amit Magyarországon láttunk.

Dés.

Nagy Endre dr.
gazd. egy. titkár.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

(Májusi buzakamatkules. — A halászati tilalom megrövidítése.)

Májusi buzakamatkules.

A Pénzügyi Központ az 1928. évi XLII. t. c. 1. §-a alapján közhírré tette, hogy a buzazáloglevelekben folyósított, buzaértékre szóló kölcsönök törlesztőrészeinek fizetésénél és a buzazáloglevelek kamatszélvényeinek beváltásánál f. évi május havában egy métermzsa buza értékűl át-számítási kules gyanánt 25/65 P-t kell alkalmazni.

A halászati tilalom megrövidítése.

A földművelésügyi miniszter 54.300. számú rendeletével, tekintettel a halászatot befolyásoló kivételes időjárási és vízállási viszonyokra, kizárólag a folyó 1929. évre megrövidítette az általános halászati tilalomnak az 1926. évi 9500. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 20. §-ában megállapított idejét és elrendelte, hogy az általános halászati tilalom a folyó évben nyílt vizekre vonatkozólag csak május hó 5-től május hó 31-ig tartson, amely idő alatt nyílt vizekben halat fogni nem szabad. Az 1926. évi 9500. számú földművelésügyi miniszteri rendelet minden további intézkedése változatlanul érvényben marad.

LEGHAMARABB VAN KIFIZETVE DE **LEGTÖVÁBB**
TART A **Dorco** cipő
HA RAJTA A **Dorco** VÉDJEGY, MERT KÜLÖNBEN UTÁNZAT!

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos
BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.
Levélcaja: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Távirat: Réti Budapest Sertésvásártér.
Telefon: József 348-39, József 348-93. Lakástelefon: József 318-11

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kivánatra vásári jelentésmet díjmentesen küldöm és szakszőrű felvilágosítással szolgállok. 1928

KÖNYVISMERTETÉS.

I. beszámoló a Szelényi-féle tangazdaságban végzett kísérletekről. Írták: *Konkoly-Thege* Sandor dr. közgazdasági egyetemi és állatorvosi főiskolai magántanár, OMGE főtitkár és *Póhl* Henrik, a tangazdaság felügyelője. 79 oldal, 18 képpel. Budapest, 1929. Pátria nyomda. Ára 2 P.

Azok a gazdák, akik velem együtt ismerték a Szelényi Lajos dr.-féle tápiószelvi alapítványi tangazdaságot még abban az időben, amikor az OMGE az elhanyagolt birtokot házi kezelésbe átvette, csak legőszintébb és legnagyobb elismeréssel adózhatnak az OMGE, illetőleg a gazdaság vezetőségének azért a fokozatos és céltudatos haladásért, ami ebben a gazdaságban 1912 óta végbement. A megalapozás és berendezés munkáját a háborús és forradalmi idők nehézségei közt *Rubinek* Gyula és *Szilassy* Zoltán volt OMGE igazgatók lelkes és szakszerű irányítása s az OMGE áldozatkész támogatása mellett *Safáry* János, a tangazdaság első vezetője végezte el. Hivatásának tulajdonképpeni szolgálatát azonban a Szelényi-féle alapítványi birtok csak az utóbbi években kezdte meg, amidőn *Konkoly Thege* Sandor dr. irányítása és *Póhl* Henrik vezetése mellett aránylag szerény anyagi eszközökkel széles körű és alapos kísérletezés folyik a gazdaságban, ami a mezőgazdasági tudomány és a gyakorlati élet céljait egyaránt nagy mértékben szolgálja.

Erről a kísérleti tevékenységről megjelent *I. beszámoló* tulajdonképpen összefoglalja az utóbbi években a tangazdaságban végzett kísérleteket. A beszámoló első része a különböző sertésfajtákkal végzett tenyésztési és takarmányozási kísérleteket öleli fel, amelyek a különböző fajta sertések értékéről, a különböző belterjességű takarmányozásuk mellett elért eredményekről számolnak be. Ezek a kísérletek olyan tapasztalatokra vezettek, amelyek tudományos és gyakorlati szempontból egyaránt több új és hasznos utmutatást adnak a sertésenyésztő gazdáknak és igazán méltók ahhoz a célkitűzéshez, amelyet a nemes alapítványtevő szeme előtt lebegtetett. A beszámolóban ismertetett kísérletek második csoportja különböző növénytermesztési és üzemi kísérleteket foglal magában, amelyek a gabonafélék legmegfelelőbb előveteményeinek, a cukorrépa legcélszerűbb sortávolságának, a cukorrépa-föld buza alá való legjobb előkészítési módjának, a különböző csávázószerkezetek használhatóságának, az istállótrágya és a különféle műtrágyák gazdaságos használhatóságának s a fontosabb nemesített növények, kapás-növények és őszi takarmánykeverékek gazdasági értékének megállapítását célozzák. E kísérletek eredményei ugyancsak igen tanulságosak s emellett azt bizonyítják, hogy mennyire fontos érdeke minden belterjesebben kezelt gazdaságnak, hogy hasonló növénytermesztési és üzemi kísérleteket végezzen. Számos növénytermesztési és üzemi kérdésben ugyanis csak a saját, vagy hasonló viszonyok közt lévő gazdaságban végzett kísérletek adhatnak valóban megbízható utbagazítást.

A kísérleti beszámolókat bevezetésképpen a gazdaság rövid ismertetése egészíti ki.

Ebben az I. beszámoló füzetben foglalt kísérleti közlemények ugyan megjelentek a „Köztelek” lap 1928. és 1929. évfolyamának egyes számaiban, mindazonáltal hasznos munkát végzett az OMGE az I. beszámoló füzet kiadásával, mert így a gazdáközönség még szélesebb rétegei megismerhetik és hasznosíthatják az ismertetett kísérletek gyakori tanulságait. *Reichenbach Béla.*

Magyarország mezőgazdasági földrajza. Írta: *Fodor* Ferenc dr. A „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. kiadása, Budapest. Ára 6 pengő.

A szerző bevezető soraiban azt mondja: „A földműves élete a természet erőivel való örökös küzde-

lemben telik el” s ez valóban így is van. Ezeknek a természeti erőnek és a gazdasági viszonyoknak a megismerésére, kihasználására és mindezekből a tanulmányok levonására még igen sok gazda nem fordít kellő gondot, propagálása tehát elsősorú közérdek. Különösen a kisebb gazdáknál tapasztalható ennek hiánya. *Fodor* Ferenc dr. könyve igen hasznos utmutatást ad mindezek elsajátítására. Három fő fejezetre osztja könyvét. Az első, amelynek címe „Magyarország földje és népe”, az ország földrajzi fekvését, hegyeit, síkságait, folyóit, állóvizeit, éghajlatát, termőtalaját és növényzetét ismerteti. Ugyanez alatt a főcím alatt találjuk Magyarországi népességére, annak eloszlására, területére, a tanyák, falvak és városok elhelyezésére, az országban található nemzetiségekre, a lakosság foglalkozására, a nép műveltségére vonatkozó ismertetést is. Igen hasznos célt szolgál az ország mezőgazdasági intézményeit ismertető fejezet, amelyből a kevésbé tájékozott kisgazda közönség is megismerheti ezeknek a nagyhasznú intézeteknek célját és munkakörét. A második fő fejezet „Magyarország gazdasági élete” címet viseli s felöleli a gabonatermesztésre, takarmány-, kapás-, ipari növény-, szőlő- és gyümölcsstermesztésre és a kertgazdaságra vonatkozó szükséges gazdaságföldrajzi ismereteket. A növénytermesztéshez hasonló részletességgel foglalkozik a szerző az ország állattenyésztési viszonyaival, a baromfitenyésztéssel, méhésztéssel és selyemhernyótenyésztéssel, az erdészettel, bányászattal, iparral, különös tekintettel a mezőgazdasági iparra. Magyarországi külkereskedelmét ismertető fejezetben összehasonlíttja a háború előtti és a mostani állapotokat s nagy vonásokban ismerteti az ország jelen külkereskedelmi helyzetét. Külön fejezetet szentel a szerző a magyar mezőgazdaság helyzetének „Európa államai és az idegen világrészek között” címmel, amely egyúttal a könyv harmadik fő fejezete. Ebben ismerteti előbb az utóállamok, majd a többi európai állam gazdasági helyzetét nagy vonásokban, míg a legutolsó fejezet az idegen világrészekről ad gazdaságföldrajzi ismertetést. A mintegy 110 oldal terjedelmű könyvecske, amint az már a címlapján is olvasható, a gazdasági népkönyvtárak számára készült, de ügyes összeállítása s a mezőgazdaság földrajzi vonatkozásait teljesen átölelő beosztása folytán azt a nagyobb gazdák is haszonnal forgathatják.

A gazdáközönség köréből.

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége.

Írta: alsóőri Farkas Géza.

Valahogy nyélbe kellene már ütni az évtizedek óta az unalomig hangoztatott egységes gazdafrontot, mert talán sohasem volt ennek megalkotására olyan nagy szükség, mint most.

Még kis gyermek voltam, mindössze öt-hat éves lehettem, lehetett úgy 53 év előtt (két-három év a multban öreg embernél nem számít, könnyen ajándékozhat belőle le, vagy fel, akár tized is), a falunkban követválasztás napja volt. A falu közepén huszárkordonnal volt kétféle választva a két párt s farkasszemmet nézett egymással; ez a különben egymással békességben élő nép most cséphadarókkal fenyegette egymást a kordon mögött. Én még éjfélkor is ott ácsorogtam a faluháza előtt. Egyszer csak a sötét égen piros szivárvány jelent meg s a toronyban megkondultak a harangok, hátborzongatóan rémes jajszavakat kongatott ki azokból a harangozó. Rémes morajlás futott végig a tömegben és a jelölt neve hangoztatása helyett csak egy kiáltás lett urrá, hogy: „Ég a falu” s nosza, egy szempillantás alatt áttörték a huszárkordont s pártállásra való tekintet nélkül rohant mindenki a vész helyére tüzet oltani.

Ez a régi emlék jutott most eszembe, hogy a nemrég lezajlott földosztáskor is ilyen régi követ-

választás féle izgalom volt az országban, amidőn farkasszemmet nézett egymással a földtulajdonosok és a földosztók hada.

Azóta sokat tapasztaltam és az idő, ez a legjobb mester, sokra megtanított bennünket; először is arra, hogy gazda és gazda között tulajdonképpen nincs különbség, csak az arányok változhatnak a birtok nagyságát illetően, de az érdek, az közös birtokkategóriákra való tekintet nélkül.

Mi a gazdasági érdekképviselőkkel szerencsés helyzetben vagyunk, mert míg például a szomszédos Németországban ahány kis állam, annyiféle a mezőgazdasági érdekképviselő, addig nálunk csak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Mezőgazdasági Kamara intézi a gazdák sorsát. De ha Németországban is össze tudták a gazdasági érdekképviselőket egy szövetségbe, a Bund der Landwirte-be tömöríteni, akkor mennyivel könnyebben meg lehet ezt nálunk csinálni, amikor csak két nagy érdekképviselőnek egy közös nevezőre hozataláról van szó.

Meg vagyok róla győződve, hogy nálunk ennek a két egyesületnek az egy fedél alá hozatala menni fog, csak mindkét részről meg kell az erős akaratnak lenni az egyesülésre, de kényszerülve is leszünk rá, mert ma a magyar gazdának több támadója van, mint volt talán a nagy háborúban.

Itt vannak a különféle ipari kartelek: a műtrágyakartel, az olaj-, a cukor-, a kender-, a len-, a keményítőkartel, a mezőgazdasági gépet előállító gyárak egyesülése, a mezőgazdasági gépeket importáló kereskedelem egyöntetű és a gazdát kizsákmányoló elviselhetetlenül magas árpolitikája, a gabonafeldolgozó lisztgyárak árnyomó manőverei a gazdákkal szemben, a husfeldolgozó iparoknak az állatarak állandó lenyomására irányuló sztratégemája és sok más baj járul még ehhez, úgy, hogy a gazdát a rá háruló terhek agyonnyomással tenyegetik.

Itt a nagy adóteher és egyéb közteher, itt van a legnagyobb henger, a kölesönpénz, amely olyan drága, hogy kamatát a föld hozadéka meg nem bírja. Azért kell most már féltrevernünk a harangokat és felrúgni a gazdatársadalmat, hogy siessen érdekeinek védelmére egy szövetségbe tömörülni, ha csak nem akar elpusztulni.

A mezőgazdasági kamara megalapítása idején valóságos tűzhányó kráter volt a gazdatársadalom hangulata, olyan, mint cikkem elején megírtam, azon a régi követválasztáson. De meg vagyok róla győződve, ha most félre verjük a harangot, mert itt a pusztító tűz megint, „jam proximus ardet Ucalegon”, eggyé olvad a gazdatársadalom, akárcsak a kohóban a különböző nemű fémek. Én nem hiszem, hogy ha most körül hordozzuk a véres kardot a gazdországon, hogy ne siessenek a gazda bandériumok a közös zászló alá.

Félre kell tenni a politikát, legitimizmust és minden más melléktekinetet és a pártnyalati nüanszot le kell tompítani, úgy az egységes gazdafront megalkotásánál is el kell tűnni az elválasztó falaknak gazdák közt és ne legyen többé kisgazda, középső- és nagygazda, csak gazda, ne legyen előttünk más érdek, csak a közös gazda érdek, mert hiszen ma minden gazda érdeke azonos, akár nagy, akár kisbirtokos, akár kis, akár nagybérlő legyen is az.

Az egész gazdatársadalmat egy nagy, egységes táborba kell egyesíteni, közös platformmal kell a harcot megindítani a felülkerekedett merkantil érdekekkel szemben. Most ezek a gazdákkal örökös szemben álló faktorok csak mosolyogják a gazdák két táborát s azt szeretnék, ha ezek örökös harcban állanának egymással s meg vannak felőle győződve, hogy sohasem lesz a gazdatársadalom egy táborban tömörülve, mert a magyaron rajta van a turáni átok. De a történelem példái szerint a nagy bajok összehozzák az embereket s lehet-e a gazda nagyobb bajban, mint most? Ezek az áldatlan viszonyok fogják a gazdatársadalmat arra kényszeríteni, hogy

Gondosabb munka!

Ha idejekorán
beszerzi a

Jobb termést!

Több haszont!

Fordson-traktort!

Ford személy- és teherautók, Fordson-traktorerok autorizált képviselői

MELIS és PINTÉR, Szombathely. Alapították 1898.

Alkatrészraktár, motorüzemi szerelőtelep, mintaterem Szombathelyen

Képviselőink: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Tolna megyékben

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22

Városi Ierakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVÁL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILÁGÍTÁS,
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSÉPLŐGARNITURÁK ÖNTÖZBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA

tömör falanxot alkotva, érdekei megvédésére siessen. Én úgy vélem a dolgot nyélbeűthetőnek, hogy ha megalkotjuk a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét, amelynek kötelékébe tartozna minden gazdasági szerv, elsősorban a két legnagyobb: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Országos Mezőgazdasági Kamara és ezek vidéki szervei.

Természetesen a most kivetett kamarai illetéket fel kell emelni a kétszeresére s mivel a gazdaságok már több terhet el nem bírnak, a pénzügyminiszter annak kell találni módot arra, hogy a föld adója az emelésnek megfelelően leszállítsassék.

Ennek a mai kamarai illetéknek lehet más címet adni, lehet mezőgazdasági hozzájárulási adó, vagy gazdasági illeték, az elnevezés mellékes. Ebből az adóból befolyó jövedelem azután a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége pénztárába futna be, amely elsősorban is viselné ezekből a közös igazgatás költségeit, a külföldi mezőgazdasági hírszolgálatot, egy új napilap költségeit s a többi a két mezőgazdasági egyesülés közti osztáná szét a tagok aránya szerint, vagy egy később és közösen meghatározandó kulcs szerint.

Ennek a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének élére természetesen egy olyan intakt, erős és széles látókörű férfit kell alítani, aki országos tekintélyvel nemcsak idehaza, de a külföldön is meg tud felelni hivatásának és ha most e férfit nem nevezem meg, azt azért teszem, mert nem volna helyénvaló egy embriónális tervnél már korteskedni is valaki érdekében.

Ez az én elgondolásom e tekintetben és kérem az intéző köröket, hogy tervemet tegyék megmondolias tárgyává, mert az egyesülésre hogy szükség van, azt elvitálni nem lehet, hiszen már a régi rómaiaknak is volt erre közmondásuk, hogy „Concordia parvae res crescit, discordia maxima dilabuntur”. Magyarul és röviden: „Az egyesülésben az erő”.

A földreform pénzügyi lebonyolítása.

Most jelent meg a földreform pénzügyi lebonyolítása tárgyában kiadott rendeleteket a megváltást szenvedők szempontjából összefoglaló *Tájékoztató Füzet*, amelyet a Propaganda Szövetség megbízásából Földes Mór dr. budapesti ügyvéd írt. A füzetet Hadik János gróf következő sorai vezetik be.

Hadik János gróf előszava.

Amidőn az elnökletem alatt álló Gazdák Országos Propaganda Szövetsége ezt a füzetet közreadja, a megváltást szenvedő birtokosoknak az őket megillető kártalanítási igények kérdésében kíván utbaigazítással szolgálni. Tájékoztatni kívánjuk az érdekelteket arról, hogy melyek azok a leglényesebb rendeleti intézkedések, amelyekre figyelemmel kell lenniük akkor, amidőn legkésőbb f. hó 30-ig terjedő záros határidőben el kell dönteniük azt, hogy megváltási árköveteléseik kielégítésére melyik módot kívánják igénybevenni.

A füzet az érdekelteket megváltást szenvedő birtokosok munkájának megkönnyítését célozza az 1929. évi április hó 30-ig benyújtandó bejelentések körül.

Ez a füzet bár nem teszi fölöslegessé a földreform befejezéséről és pénzügyi megoldásáról szóló 1928. XLI. t. c., valamint az annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek alapos áttanulmányozását, utbaigazítást ad arra nézve, hogy a bejelentési kötelezettséggel kapcsolatosan általában milyen

kérdések merülhetnek fel és hogy a kielégítés szempontjából milyen különböző válfajú ingatlanokról lehet szó.

A megváltott ingatlanoknak a kielégítés szempontjából különböző válfajainál az érdekelteket birtokosokat alternative megillető kielégítési módokat kiválasztásával kapcsolatban, a felmerülhető összes kérdéseket külön fejezetekre csoportosítva az érdekeltek együtt találják és így e bonyolult kérdésben való tájékozódásuk az általános résznek és a különös rész reájuk vonatkozó fejezetének átolvasásával lényegesen meg van könnyítve.

A gazdaközönséget a megváltás és az ármegállapítás körül ért sérelmek sok vonatkozásban nem voltak ugyan reparálhatók, de az adott viszonyok között a földreform pénzügyi lebonyolításának jelenlegi módzata általánosságban kielégítőnek mondható.

A Gazdák Országos Propaganda Szövetsége e füzet közreadásával folytatni kívánja azt a munkát, amelyet a földreform pénzügyi lebonyolításának közmegnyugvásra való elintézése érdekében évek óta folytat.

Budapest, 1929. évi április hó 15-én.

Hadik János gróf,

a Gazdák Országos Propaganda Szövetségének elnöke.

A füzet tartalma.

A Tájékoztató Füzet tartalomjegyzékének főbb pontjai a következők:

1. Általános rész.

A földreform pénzügyi lebonyolítására vonatkozó 1300/1929. M. E. sz. és 700/1929. P. M. sz. rendeletben megállapított bejelentési kötelezettségekkel kapcsolatos általános tudnivalók.

I. A bejelentési határideje és elmulasztásának jogkövetkezményei. II. Hogyan teszik meg bejelentésüket azok a megváltást szenvedő birtokosok, akikről több községben lettek ingatlanok megváltva? III. A társtulajdonosok bejelentési kötelezettsége s az általuk választott különböző kielégítési módzatok. IV. Hatóság vagy felügyelő szerv jóváhagyását, illetve hozzájárulását igénylő bejelentések. Haszonélvezettel terhelt ingatlanokra és hagyatéki eljárás alatt álló vagyontokra vonatkozó bejelentési kötelezettség. V. Melyek azok az esetek, amikor bejelentést tenni nem kell? VI. Választhat-e a megváltást szenvedő birtokos többféle kielégítési módot az ugyanazon község határában tőle megváltott ingatlanokra nézve? VII. Mikor tekinthető az ingatlan olyanoknak, amelyekre az OFB a megváltást már kimondotta? VIII. Milyen megváltott ingatlanokra vonatkozólag és milyen vonatkozásban nem szűnik meg a jogviszony a megváltott ingatlanokért járó kártalanítás szempontjából a megváltást szenvedő birtokos és a házhelyhez, illetve földhözjutottak között? IX. A bejelentésekhez csatolandó mellékletek. X. A kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 60 pengős alapon meghatározott megváltási ár (Fbt. 3. §) kiszámításának általános szabályai. XI. Hogyan történik a Fbt. 16. §-a alapján (tehát részben készpénzben, részben pengőkötvényekkel) való kielégítés ott, ahol a megváltást szenvedő birtokos a tőle megváltott föld megváltási árának egy részét a földhözjutottaktól már megkapta? XII. Az 1929. évi január hó 1. előtt esedékessé vált, de a földhözjutott felek által eddig még ki nem egyenlített megváltási ár-tökerészetek, haszonbérék (járadékok) és kama-

tok kiegyenlítésének módzatai. XIII. A terményben megállapított megváltási árak és haszonbérék. XIV. „Az 1928. évi december hó 31-ig meghozott jogérvényes ármegállapító határozatok” fogalom meghatározása. XV. „Az 1928. évi december hó 31-ig meghozott jogérvényes haszonbérmegállapító határozatok” fogalom meghatározása.

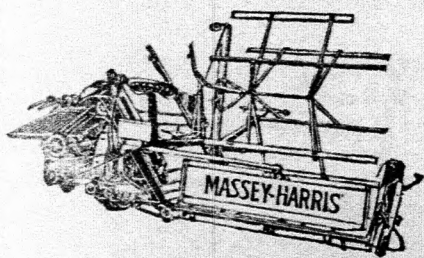
2. Különös rész.

A megváltást szenvedő birtokosokat megillető kielégítési módzatok különböző válfajai.

A)

A kielégítési módzatok azon ingatlanoknál, amelyekre nézve az OFB 1929. évi április hó 5-e előtt hozott megváltást kimondó határozatot.

XVI. Kielégítési módzatok azokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyek nem házhelyek céljaira váltattak meg, ha a megváltást szenvedő birtokos 1928. évi december hó 31-ig meghozott olyan ármegállapító ítélettel rendelkezik, amely a fizetés módzatait is meghatározza. (Ezek a kielégítési módzatok egyaránt vonatkoznak az u. n. háborus és nem háborus ingatlanokra.) XVII. Kielégítési módzatok azokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyek nem házhelyek céljaira vétettek igénybe, ha az ingatlanokat az OFB nem a T. 28. és N. 8. §-a alapján (tehát nem ugynevezett háborus jogcímen, vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek vagyonaiból) váltotta meg és ezen ingatlanokra nézve az OFB jogérvényes ármegállapító ítéletet még nem hozott, azonban a földhözjutottak által fizelendő évi haszonbért (járadékot) jogérvényesen már megállapította. XVIII. Kielégítési módzatok a nem házhelyek céljaira igénybevetett ingatlanokra vonatkozólag, ha azokat az OFB nem a T. 28. és N. 8. §-a alapján váltotta meg (tehát ha azok nem háborus vételűek, illetve nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól, vagy egyletektől megváltott ingatlanok), ha ezekre az ingatlanokra vonatkozólag az OFB 1928. évi december hó 31-ig sem jogérvényes ármegállapító, sem jogérvényes haszonbérmegállapító ítéletet nem hozott. XIX. A nem házhelyek céljaira megváltott ingatlanok tekintetében fennálló kielégítési módzatok azokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyek a T. 28. és N. 8. §-a alapján váltattak meg (háborus vételű, illetve nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól, vagy egyletektől igénybevetett ingatlanok), ha azokra az 1928. évi december hó 31-ig csak jogérvényes haszonbérmegállapító határozat lett meghozva, jogérvényes ármegállapító határozat azonban még nincs. XX. A nem házhely céljaira megváltott ingatlanok tekintetében fennálló kielégítési módzatok azokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyek a T. 28. és N. 8. §-a alapján váltattak meg (háborus vételű, illetve nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól és egyletektől megváltott ingatlanok), ha ezekre 1928. évi december hó 31-ig sem jogérvényes ármegállapító, sem jogérvényes haszonbérmegállapító határozat nem hozott. XXI. A nem házhelyek céljaira megváltott ingatlanok tekintetében fennálló kielégítési módzatok mindazokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyekre a bíróság jogérvényes ármegállapító határozatot hozott, de a földhözjutottakat terhelő fizetési módzatok tekintetében még nem határozott. XXII. A házhelyek céljaira juttatott ingatlanokra vonatkozólag a megváltást szenvedő birtokosok rendelkezésére álló kielégítési módzatok különböző válfajai. XXIII. A kielégítési módzatok különleges jogszabályai az 1929. évi január hó 1. előtt esedékessé vált, de a földhözjutott felek részéről eddig még ki nem egyenlített megváltási ár tökerészetekre, haszonbérékre (járadékokra) és kamatokra vonatkozólag.

1929-es típusu Massey-Harris kévekötőaratógép

lővontatásra vagy traktorüzemre.

Tökéletes munkabiztosság mellett nagyarányú idő- és pénz megtakarítást eredményez.

Szállítjuk 5, 6, 7 és 8 láb szélességben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal szívesen szolgálunk:

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 32.

Gyomorbeteg, cukor- és vesebajosok, szivbeteg
részére a legkövetesebb gyógyintézet a

Ligetszanatórium

Budapest, VI., Benczur-utca 47. szám.
VI., Aréna-ut 84. Telefon: Teréz 106-00
Lipót 964-60

Külön idegbetegosztály, vizgyógyintézet, diétás étkezések bejáró betegek számára is

B)

A kielégítési módokat azoknál az ingatlanoknál, amelyekre nézve az OFB 1929. évi április hó 5-ig megváltást kimondó határozatot még nem hozott.

XXIV. Az 1300/1929. M. E. számú rendelet intézkedései azokra az ingatlanokra vonatkozólag, amelyek megváltását az OFB csak a rendelet életbelépése, vagyis 1929. évi április hó 5 után mondja ki.

C)

Különleges jogszabályok a megváltást szenvedő birtokosok megillető kielégítési módokról vonatkozólag a kishasznóbételekkel alakított ingatlanoknál, ha azok megváltását a Fbt. 2. §-a 3. pontja alapján az 1929. év folyamán előterjesztett, vagy előterjesztendő kérelemre az OFB elrendeli.

XXV. A kielégítés módjai azokban az esetekben, amidőn az OFB 1928. évi december 31. előtt megváltás helyett kishasznóbételek alakítását, vagy meghosszabbítását rendelte el és 1929. év folyamán az OFB ezen ingatlanokra vonatkozólag a megváltási eljárás folyamatbátételét rendelte el.

D)

XXVI. Különleges jogszabályok az esetre, ha a megváltást szenvedő birtokos 1929. évi április hó 5. előtt kérte a Lebonyolító Szövetkezet által a Fbt. 16. §-a alapján kataszteri alapon részben készpénzzel, részben pengőkötvényekkel való kielégítését.

Felmerülhetnek egyes konkrét esetekben olyan kérdések, amelyekre az érdekelt megváltást szenvedő birtokos itt választ nem találhat. Míg van arra, hogy a Gazdák Országos Propaganda Szövetsége ilyen kérdésekben is rendelkezésre álljon a gazdatiszadságnak. A Kishasznóbételek Országos Földhitelintézete (V., Géza-utca 2.) bejelentette ugyanis a szövetségnek azt, hogy ilyen esetekben készséggel nyújt költség- és díjmentesen szóbeli felvilágosítást a hozzá e tárgyban forduló birtokosoknak, illetve megbizottáknak.

Világcukorpiaci hírek.

A világ cukorpiacain az utolsó három hónap alatt sem javultak a kilátások s különösen nagy gondot okoz a termelőknek az, hogy Cuba, a felmerült nagy ellentétek ellenére, minden korlátozás nélkül cukortermelését szabadabb akarja tenni. Aggasztó jelenségeként mutatkozik az is, ami a cukrot importáló államoknál tapasztalható, hogy cukortermelésük kiterjesztésével és a cukorbeviteli vámok felemelésével igyekeznek védőfalat emelni a beözönlő külföldi cukor elé. Ez történt Olaszországban is, ahonnan nem a legkedvezőbb hírek érkeznek a cukor elhelyezését illetően. Valamivel kedvezőbb jelentések érkeznek az ázsiai piacokról, ahol a legutóbbi cukorkampány termelése szilárd irányzat mellett talált elhelyezésre. Február végén olyan hírek jöttek Amerikából, hogy a cukorvámokat ott felemelik, ami aztán átmenetileg élénkítő hatást váltott ki a cukorpiacra. Németországban a cukorvámok leszállításáról tárgyalnak s a parlament előtt fekszik a javaslat, amely az 1928. évi december 14-én elfogadott 25 márkás használati cukor és 21 márkás egyéb cukor részére megállapított vámköteket olyképen kívánja módosítani, hogy abban az esetben, ha a magdeburgi tőzsde havi

átlagban a cukor 50 kg-ját 23 márkánál magasabban jegyzi, de a 25 márkát meg nem haladja a használati cukor vámját 20 márkára, egyéb cukoré 16-80 márkára szállítandó le. Ha pedig a magdeburgi jegyzés havi átlaga a 25 márkát meghaladja, úgy a törvény 15., 7., 27. pontjai lesznek irányadók. Ha az az eset fordulna elő, hogy a cukorárak emelkedése folytán a cukorvámokat mérsékelnék s ezt hirtelen a cukorárak esiknek követné úgy, hogy a magdeburgi cukorjegyzés havi átlaga megint 25 márkára, illetve 23 márkára alá süllyedne, úgy a magasabb cukorvámok ismét életbe lépnének. Az előbb említett 23 és 25 márkás határárak csak addig maradnának érvényben, amíg a termelési viszonyok és a cukorpiac helyzete nem változik. Ha pedig ez bekövetkeznék, a kormány rendeletileg változtatja meg ezeket a határárakat. A szovjet Uniónak a „Deutsche Zuckerindustrie“-ben ismertett cukorpiaci helyzete szerint az ottani gyárak az elmúlt kampányban 8-43 millió tonna cukorrépat dolgoztak fel 1.190.000 tonna cukorrá. A 12 bérelt és a két önálló cukorgyár össztermelése 1.290.000 tonna fehér cukor volt. Csehszlovákiai hírek szerint a cukorpiac helyzete mindig kedvezőtlenebbé válik s a termelési költségek állandóan emelkednek, a termelt cukor pedig alig helyezhető el. Az a terv merült fel, hogy a termelési költségek csökkentése céljából a kisebb cukorgyárakkal beszüntettetik üzemüket, a nagyobb gyárak pedig üzemkoncentrációval oldanák meg a válságot.

Marcus 1-én közzé Mikusch dr. az 1928/1929. évi cukortermelés becslését ismertető jelentését, amely szerint az európai össztermelés az elmúlt évi 8.022.000 tonnával szemben ezidén 8.443.000 tonna lesz. Amerika termelése pedig 10.476.000 tonnára fog rugni (előző évben 9.639.000 tonna), amiből Cuba 5.100.000 tonnával részesedik. Ázsia termelése 17.546.000 tonna lesz (e. é. 16.816.000 tonna), Afrikáé 777.000 tonna (e. é. 714.000 tonna), Ausztráliáé 636.000 tonna (e. é. 618.000 tonna). Tehát az egész világ cukortermelése kerekén 28.000.000 tonna (e. é. 26.685.000 tonna) lesz. Ebből az összegből a cukorrépatól termelt cukor 9.563.000 tonna (e. é. 9.149.000 tonna), a cukornádából termelt cukor pedig 18.781.000 tonna (e. é. 17.536.000 tonna) lesz. Ha ezeket a számokat a világ cukorfogyasztásával hozzuk vonatkozásba, amely 1927-1928. évben 25-7 millió tonna volt, a fennmaradó tekintélyes mennyiség okvetlenül kell hogy nyomasztóan hasson a világ cukorpiacaira. Megjegyezzük, hogy mintegy 200.000-400.000 tonnára becsülhető az a cukormennyiség, amely ebben a statisztikai feldolgozásban nem szerepel. A számításokból kitűnik, hogy a világ cukorfogyasztását mintegy 8%-kal kellene emelni (ami tekintélyes növekedésnek mondható) hogy a világ egész cukortermelése fel legyen használva.

Mindezek a problémák sűrűn foglalkoztatták már eddig is a világ nagyobb cukortermelő államait és több ízben hangzottak el olyan kívánások, hogy az egyes nagy cukortermelő államok termelésüket olyan módon korlátozzák, hogy a világ összes cukortermelése ne haladja túl, legalább is ne olyan nagymértékben a fogyasztást, amint az eddig történt. A termelés kontingentálására vonatkozóan több ízben folytattak már tárgyalásokat is, de megegyezésre mindezekig nem sikerült jutni. Az ellentétek már annyira kiéleződtek, hogy a Népszövetség elé került a cukorprobléma, s e hónap elején nemzetközi konferenciára gyűlt össze a legnagyobb 16 cukortermelő állam képviselője. A felvetett kérdés az volt, vajon lehetséges-e nemzetközi akciót indítani a különböző cukoripari ágakban felmerült nehézségek leküzdésére. A tárgyaláson elhangzott felszólalások közül

ki kell emelnünk Hartmann igazgatónak felszólalását, aki rámutatott arra, hogy a jelenlegi cukorválság oka ott keresendő, hogy a világ cukortermelésének aránytalan fokozásával megbillentették a termelés és a fogyasztás közötti egyensúlyt. A háború után a cukortermelés különösen a tengerentúli országokban vett erős lendületet, ami abból is kitűnik, hogy a világ cukortermelése a legutóbbi 10 év folyamán 16 millió tonnáról 28 millió tonnára emelkedett. Érdekes az összehasonlítás a háború előtti és a háború utáni nádcukor és répacukor termelés között. Amíg ugyanis 1913-1914-ben 19,8 millió tonna cukrot állítottak elő, amiből répacukorra 3 millió tonna (45%) nádcukorra pedig 16,8 millió tonna (55%) eset, addig az 1919-1920. évi kampányban a világ össz cukortermelése 16,4 millió tonna volt, amiből répacukorra már csak 3,3 millió tonna (20%) s nádcukorra 13,1 millió tonna (80%) esett. Az 1922-1923. évben a világ cukortermelése 19,1 millió tonnára emelkedett, amelyből répacukorra 5,3 millió tonna (28%), a nádcukorra pedig 13,8 millió tonna (72%) esett. 1923-1924. évi kampánnyal a világ cukortermelése rohamosan emelkedett s az utoljára hat év alatt 9 millió tonnával lett nagyobb, amiből répacukorra 4 millió tonna, nádcukorra 5 millió tonna esik. A nagyarányú nádcukor termelés emelkedését főleg Kuba és Jáva irányítják. Kuba termelésének emelését már a háború alatt megkezdte, míg Jávában a termelés fokozására azért került sor, mert Kubával szemben meg akarta védeni eddigi pozícióját. De mert Jáva lényegesen nem tudja már kibővíteni cukornád ültetvényeit, nagyobb figyelmet szentel a cukornád nemesítésére és termelésére ilyen módon folyton emelkedik. Igaz ugyan, hogy a világ cukorfogyasztása is emelkedőben van, mert amíg 1922-1923-ban a világ cukorfogyasztása 19,3 millió tonna volt, az 1928-1929. évben előreláthatóan 27 millió tonnára fog emelkedni a becslések szerint.

Az előadást követően igen élénk vita fejlődött a konferencián és az a kívánság hangzott el, hogy nemzetközi megállapodást kellene létesíteni a cukorválság megoldására, amely a fogyasztás emelését is kiterjeszkedne. A konferencia előke záróbeszédében hangzott, hogy a gazdasági bizottság kutatásai és munkálatait a jövőben a cukoripartermelés is ki óhajtja terjesztetni, hogy ezáltal tisztá képe kapjon a cukorkriszisk okairól. T. M.

A tejértékesítés világszintű helyzete.

A tejértékesítés megromlott helyzete és a közelgő múltban végzett tejerőszállítás az érdeklődés hoklökerébe állította nemcsak a hazai, hanem a külföldi tej- és tejtermékek piacok vizsgálatát is. Míg nyereség szükségletünk kielégítésénél elsősorban a hazai termelés jön tekintetbe s ennek az árára a külföldi teji piac csak közvetve tudja befolyásolni, a hazai tejtermékeknek az értékesítésénél már a külföldi piac arszabályozásával találjuk magunkat szembe. Az itthoni teji piac kedvezőtlően helyezkedik mindennél jobban megvilágítja az a körülmény, hogy a tejjállatok a nagy hében, amikor az előző években mindig tej- és vajszükség volt, vitték keresztül a tejerőszállítást, ami végeredményben a tej kicsinybeni árának 4 filléres csökkenését eredményezte. Ugyancsak áresés következett be a nagy hében a vajnál is, amelyből beföldön elhelyezhető len nagy készletek állanak raktáron, míg más években ilyenkor a pesti piac már dán vaj behozatalára szorult.

Nem akarunk most azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy ezek az árleszállítások időben és mértékben

Új, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztörökrosta!

Az összes létező lemeztörökrostaikat messze felülmúlja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztörökrostaiknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A legrövidebb törökrostaiknál is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szabadalmazott lemeztörökrostaik alkalmazásával. 7566 Több százezer kifogástalan üzemből!

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítész, gép- és rostalemezgyár
Telefon: Józ. 91-27 Budapest, X., Szilágy-u. 20-30. Gergely-u. sarok. Sörgőncim: Graepelék Budapest

Gyárt és szállít még teljes malomberendezéseket, egyes malomgépeket, trileurókat és lyukasított lemezeket bármilyen célra.

25%-al több tojást tojnak

tyukjai, ha tojató poromat használja. Kilogrammja 3 pengő
Kérjen ismertetőt!

WIRKER Vadászpátika
Rákosszentmihály. Telefon: 12. 5763

Vetőmagszükséglete

beszerzése előtt saját érdekében kérjen tőlünk legolcsóbb mintázott ajánlatot!

Fekete Testvérek Magkereskedelmi R.-T.
(Schwartz Testvérek)

Alapítva: 1870. Sörgőncim: „Gebrüder“
Iroda: Budapest, V., Sas-utca 1. - Vetőmagtisztítótelep:
Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)
Levélcim: Bpest 4., 196. Telefonok: 808-20 sorozat

atónak felszólalás-
lenlegi cukorvál-
ag cukortermelé-
ülentették a ter-
nsulyt. A háboru
tengerentuli or-
ai abból is kitű-
a legutóbbi 10 év
lió tonnára emel-
s a háboru előtti
pacukor termelés
-ben 198 millió
l répacukorra 9
edig 108 millió
1920. évi kam-
164 millió tonna
3-3 millió tonna
na (80%) esett.
ortermelése 191
ból répacukorra
pedig 138 millió
mpányal a világ
ddett s az utolsó
nagyobb, amiből
orra 5 millió tonna
elés emelkedését
ba termelésének
zdte, míg Jává-
került sor, mert
i eddigi pozíció-
udja már kibőví-
figyelmet szentel
se ilyen módon
a világ cukor-
ert amíg 1922-
193 millió tonna
atónán 27 millió
szerint.

vita fejlődött ki
angzott el, hogy
ésíteni a cukor-
szás emelésére
ke záróbeszéd-
bízottság kutató-
orépatermelőkre
tal tiszta képet
T. M.

ci helyzete.
te és a közel-
deklódás hom-
ai, hanem a kül-
gálátat is. Míg
nél elsősorban a
ennek az árait a
a befolyásolni, a
sítésénél már a
áljuk magunkat
zötlen helyzetét
z a körülmény,
amikor az előző
volt, vitték ke-
eredményben a
ökkenését ered-
ezett be a nagy-
n elhelyezhető-
a, míg más évek-
vaj behozatalára
ssel foglalkozni,
és mértékben

mennyire voltak megokoltak, ezzel amúgy is foglal-
kozik az OMGE illetékes szerve, csupán a külföldi
piac helyzetéről óhajtunk némi tájékoztatást nyújtani,
ami azonban nem valami biztató képet nyújt.

Nem kedvezőbb ugyanis a helyzet a számbajövő
külföldi piacokon sem, mert általában mindenhol
nagy a termelés és a kínálat, a piac pedig — első-
sorban a pénzüke miatt — a termelést felvenni
nem tudja. A szokásos husvét nagy érdeklődést az
időn alig lehetett észrevenni, csak a vajnál volt
valamivel élénkebb a forgalom, de a kereslet ebben
is mögötte maradt a múlt évinek.

Németországban a tej ára fokozatos csökkenést
mutat. Berlinben a tej termelői árát a múlt hónap
közepén 17-5 pfennigről 16-5 pfennigre szállították
le, de a husvét nagy kereslet reményében az
előző (17-5 pf) árra tértek vissza. Ez az ár azonban
csak egy hétig maradt érvényben, április első napjaiban
nemcsak hogy az előző árra szállították vissza
a tej árát, hanem annál 1 pfenniggel olcsóbb még
jelenleg is (15-5 pf). Németország nagyobb piaci
közül legolcsóbb Hamburgban a tej, ahol a március
hónap elején 21 pfennig termelői ár 14 pfennigig
csökkent. Németország harmadik irányadó piacán,
Breslauban 18 pfennigről 16 pfennigre csökkent a
tej ára a múlt hónapban. Kedvezőtenül alakult
Németországban a vajpiac is. A husvét előtti kisebb
éleltséget nagyarányú külföldi behozatal követte,
amivel egyidejűleg az árak erősen csökkentek. A március
hónap elején még 3-46 márkás elsőrendű vajért
jelenleg 3-04 márkát fizetnek a termelőknek. (1 német
márka körülbelül 136 fillér.)

Ausztriában a szokásos nagyobb husvét kereslet
egypártaliban nem lehetett észrevenni, ennek megfele-
lően a tejármegállapító bizottság úgy határozott, hogy
a szállítványok 90%-át 37 gr-nel, 10%-át pedig mint
feldolgozandó tejet 27 gr-nel fizetik (az eladó kan-
nájában Bécs vasúttállomásra szállítva). Hátrányosan
befolyásolja az árak alakulását a hideg időjárás is
és nagyobb fogyasztásra csak a meleg idő beállta-
val lehet számítani. A vajpiac a szokásos, husvétkor
megnyilvánuló nagyobb érdeklődés ellenére, alacsony
árak mellett is üzletelen volt. A külföldi alacsony
vajárak az itteni piacra is kihatással vannak. 1 kg
vaj nagybanára 6-60—6-80 schilling között ingadozott.
(1 osztrák schilling körülbelül 80 fillér.)

Dániában is csökkent a vaj ára, mert Anglia és
Németország túl van halmozva vajjal és így a feles-
leget felvenni nem tudja. Az utóbbi hetekben
12 dán koronával csökkent a vaj ára és jelenleg
100 kg 268 korona, ami 11 koronával alacsonyabb,
mint az 1928. évi legalacsonyabb jegyzés. Múlt év-
ben husvétkor pedig a vaj ára 320 dán korona volt.
A teljes tej literje 11-5 öre a termelőnél. (1 dán
korona körülbelül 153 fillér.)

Hollandiában az ünnepek után a forgalom meg-
élelült és az egyre csökkenő árak 1-78—2-20 forint
között előreláthatólag állandósúlnak. (1 holland forint
körülbelül 230 fillér.)

Svédországban a vajárak, úgy látszik, még nem érték
el legalacsonyabb pontjukat, mert még a múlt héten
is 4 koronával olcsóbbodott, jelenleg 253 svéd korona
mértékmásként. (1 svéd korona körülbelül 153 fillér.)

Angliában a nagy gyarmati vajkínálat mellett a
svéd vaj 1 shillinggel, a dán vaj 5 shillinggel lett
olcsóbb. A kis kereskedelemben a dán vaj ára
1 shilling 7 pence s ettől az alacsony ártól remélik a
nagyobb fogyasztást. Áremelkedést csak a nagy
készletek megcsappanása után remélnék. (1 angol
shilling körülbelül 140 fillér.)

Ezek az árak és piaci viszonyok a feldolgozás
útján értékesítendő tejfeleslegünk számára nem valami
kedvező kilátásokat nyújtanak, hiszen a híres dán
vaj ára ma csak 4 pengő körül mozog a fő fogyasztó
piacok közvetlen szomszédságában. Így valóban
mészemenő gondoskodásra szorul a tejértékesítés
kérdése úgy a kormányzat, mint a gazdaközönség
réséről.
Kf.

Schandl Károly dr. előadása az Egységes Pártban a magyar szövetkezeti mozgalom fejlődéséről és feladatairól.

Schandl Károly dr. nyug. államtitkár, az OKH
alelnök-vezérigazgatója, a felsőház és a képviselőház,
valamint közéletünk nagyszámu kiválóságai jelen-
létében tartotta f. hó 17-én előadását a szövetkezeti
mozgalom fejlődéséről. A hallgatóság sorában ott
voltak Bethlen István gróf miniszterelnök, Mayer
János földművelésügyi miniszter, Beöthy László a
felsőház, Puky Endre a képviselőház alelnöke, Hadik
János gróf, Bernát István, Darányi Kálmán, Prónay
György báró, Angyán Béta államtitkár, Jeszenszky
Pál, Meskó Pál, Ipolyi Keller Gyula, Koós Zoltán,
Térffy Béla és még számosan. Schandl Károly dr.
általános figyelem közepette mindenekelőtt rövid
történeti visszatekintést tett a szövetkezeti moz-
galom keletkezésére és fejlődésére. A magyar szövet-
kezeti mozgalom megindulása Károlyi Sándor gróf
névéhez fűződik, akinek hűségese munkatársai kez-
detben minden támogatás nélkül indították meg a
hitel- és fogyasztási szövetkezetek szervezésének
munkáját. Csak később, a 90-es évek közepe táján
alakult meg állami támogatással az Országos Köz-
ponti Hitelszövetkezet, amellyel egyidejűen vetették
meg Károlyi Sándor gróf és lelkes munkatársai
kizáróan társadalmi uton a „Hangya”-nak alapját.
Ezt követően alakultak a Gazdak Biztosító Szövetkeze-
te és a Magyar Mezőgazdák Szövetkeze is, amelyek ala-
pítása után az országos szövetkezeti hálózat ki-
építése rohamos fejlődésnek indult. Ezeknek az
agrárszövetkezeteknek tevékenységéhez fűződik az,
hogy a magyar mezőgazdaság valósága XX. század
első évtizedében fokozatosan megszűnt. A háboru,
majd az azt követő forradalom óriási vesztesé-
get okozott az egész magyar szövetkezeti hálózat-
nak, ami azután a szövetkezetek állami tamoga-
tásának szükségességére hívta fel a figyelmet. A
mezőgazdasági hitellel fellendítése érdekében az
OKH-nál az állam 16,300.00 pengő értékű üzletrészt
jegyzett, amelyből csak 9,260.000 pengő az OKH-é,
a fennmaradt mintegy 7 millió pengő más szö-
vetkezeti intézmények rendelkezésére lett bocsátva.
Az OKH és szövetkezeteinek üzletrésztörvénye ezidő-
szerint 46 1/2 millió pengő, amiből az állami jegyzés
a 17 millió pengőt sem éri el, tehát tultengő állami
támogatásról szó sem lehet. Schandl Károly dr. ezek
ismertetése után a Hangya központ, a Gazdak Biz-
tosító Szövetkeze, a Magyar Földhitelintézet és a
Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet szervezete-
vel és munkásságával foglalkozott s elismeréssel em-
lékezett meg a Kisbirtokosok Országos Földhitelinté-
zetének nagyarányú munkásságáról, mialtal lehe-
tővé vált, hogy egy év alatt 54 millió pengő hosszú-
lejáratu kölcsönt nyújtsa a kisgazdáknak. Az uja-
ban alakult szövetkezetek, így az Országos Magyar
Tejszövetkezeti Központ tej- és tejtermékek szövet-
kezeti uton való feldolgozásával és értékesítésével,
a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkeze-
te a fővárosi tisztviselősztyál szükségleteinek ellátá-
sával, az Iparosok Országos Központi Szövetkeze-
te a kisipar támogatásával és fejlesztésével, az Általános
Fogyasztási Szövetkezet pedig Budapest és környéke
ipari munkásságának életszükségleti cikkeinek el-
latásával végeznek igen közhasznú tevékenységet.
A szövetkezeti mozgalom fellendülése nem kizáróan
magyar jelenség, mert külföldön ez a mozgalom
még nagyobb méreteket ölt. Finnországban a lakos-
ság 90% része szövetkezetekbe tömörülve védi érde-
keit, Bulgáriában 3000, Csehszlovákiában 15,000 szö-
vetkezet működik, erős állami támogatás mellett.
Ugyanez áll Lengyelországban, Dániában, Jugoszlá-
viában, Olaszországban, Angliában és Franciaországban
is, különösen pedig az Egyesült Államokban, ahol

a mezőgazdasági hitelszövetkezetek 1918-ban mint-
egy 600 millió pengő állami támogatást kaptak.
Ugyancsak nagy segítséget élveznek az ujabban
fellendült gabonaértékesítő szövetkezetek (Poolok).
Ha összehasonlítjuk ezeket a külföldi szövetkeze-
teknél divó állami segítséget a magyar szövetkeze-
tek által élvezett és 24 millió pengőre tehető állami
segítséggel, ez aránytalanul csekélynek fog fel-
tűnni. Mezőgazdaságunkat erősen fenyegeti a ten-
gerentuli gabonatermelő országok által alakítandó
gabonakartel veszélye. A magyar gazdaságszadalm
a készülő világharkartellel szemben csak úgy tudja
eredményesen felvenni a harcot, ha a szövetkezetek
támogatására siet anyagi és erkölcsi tőkével.
A nagy tetszéssel fogadott előadást a párt nevében
Pesthy Pal köszönte meg.

VEGYESEK.

A rendkívüli hivatalos vetésjelentés.

A földművelésügyi minisztérium a gazdasági tudó-
sítók és a vármegyei gazdasági felügyelőségek
távirati uton bejelentett adatai alapján folyó hó 17-én
a következő rendkívüli vetésjelentést adta ki:

A jelentések szerint megállapítható, hogy az őszi
vetések az országnak azokon a vidékeken szenvedtek
érezhetően nagy fagykárt, ahol állandó és nagy hótakaró
nem volt, valamint ott, ahol a vékonyabb hóréteg
elolvadt s mielőtt a beőle származó vizet a talaj
felszívta volna, jéggé fagyott. Nagyobb területekre
kiterjedő és nagyobb mérvű fagykarak az őszi buza-
és őszi árpa- és őszi repcevetésekben a Tisza jobb-
és balpartjának egyes vidékein mutatkoznak és pedig:
Szabolcs vármegyében az őszi buza- és őszi repce-
vetések 20%-a, Hajdu vármegyében kiszántá-
sra kerül mintegy 20—25,000 kat. hold őszi vetés.
Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében az őszi buza
20%-a, Bihar vármegyében az őszi buza 60, az
őszi rozs 40%-a, Borsod-Gömör-Kisbony vármegyében
az őszi buza 25, az őszi rozs 20% a, Heves
vármegyében, a hevesi és tiszafüredi járásokban
az őszi buza 40%-a, Szatmár-Bereg-Ugocsa vár-
megyében az őszi buza 25, az őszi rozs 10% a,
Zemplén vármegyében a sátorlajuhelyi, sárospataki,
tokaji, szerencsi és bodrogközi járásokban az őszi
buza 35—65, az őszi rozs 10%-a és Abauj-Torna
vármegyében az őszi buza 35, az őszi rozs 5%-a
fagyott el. Az ország egyéb részein érezhetőbb
károk nincsenek.

A jelentések szerint az utóbbi napok kedvezőbb
időjárása, valamint a bőséges enyhe esőzések a
vetések fejlődésére igen kedvező hatással vannak.
A tavaszi árpa- és zabvetések mindenütt szépen
kelnek, a burgonya és répafélék vetése erősen
folyamatban van s megkezdtek már a tengeri
vetését is.

Sajnos, ez a jelentés igazolja azt a pesszimizmust,
amelyet a „Köztelek” az első hivatalos vetés-
jelentéssel szemben ismételve kifejezésre juttatott.

A cseh sertésvámok kérdése.

A napilapok már hetek óta foglalkoznak azzal a
kérdéssel, hogy a cseh gazdak elégedetlenek az ér-
vényben lévő sertésvámokkal és ezért sertésenyész-
tésük helyzetének javítása érdekében a jelenlegi vá-
mok lényeges emelését kívánják, amit a darabvá-
moknak súlyvámokká leendő átalakítása utján ter-
veznek megoldani. Ennek a kérdésnek ismételt
feszegtetése tapasztalataink szerint bizonyos izgal-
mat váltott ki a gazdaközönség körében, amit egyes
befutó kérdések is előidéztek, így például, hogy
érdemes-e ma kiviteli célokra sertéseket hizóba álli-
tani, mert talán elkészítésük időpontjáig a cseh
sertésvámok már megváltoznak és a Prágába leendő
kiszállításukat lehetetlenné teszik.

Használt CSÉPLŐGÉPEK korszerű MEGUJÍTÁSA

csak a szab. Zaymus-féle szerkezetekkel érhető el.

**Uj szerkezetű dobkosár, etetészerkezet, uj szemfogókosár,
2-4% megtakarítás, gyorsabb cséplés. Kedvező fizetési feltételek.**

B HP és 10 HP használt, ujitott és Zaymus-féle szerkezetekkel felszerelt cséplőszerkezetek eladóak.

„GABONAMENTŐ” MEZŐGAZDASÁGI MŰSZAKI R.-T.

Telefon: József 362—97 Budapest, I., Bertalan-utca 10. szám. Telefon: József 362—97

A gazdaközöség megnyugtatóra ezért szükségesnek tartjuk közölni, hogy a cseh sertésvámok megváltoztatása nem olyan könnyen megvalósítható dolog és emiatt a magyar gazdáknak egyelőre nincs okuk az aggodalomra. A Csehországgal kötött kereskedelmi és vámszerződésünk ugyanis a sertésvámokat határozottan megkötötte, így ezeket egyoldalúan megváltoztatni nem lehet. Természetesen ezeket a darabvámokat az egyik szerződő fél egyoldalúan nem változtathatja át sulyvámokká sem. Ha tehát a cseh állam akármilyen formában a jelenlegi szerződésről eltérően akarja megállapítani a vámtételeket, ehhez előbb a szerződés felmondása szükséges, aminek határideje fél esztendő. Nem hisszük azonban, hogy a cseh kormány az ottani agráriusok kívánságára ilyen messzemenő lépésre határozza el magát, mert a széles fogyasztókörök természetesen ellenzik a vámok emelését és nyilván ez ellen minden lehetőséget el fognak követni a nagy ipari és gyári érdekeltségek is, amelyek úgy közvetve, valamint közvetlenül erősen érdekeltve vannak a kérdésben és előre nem tudhatják, hogy a szerződés felmondása milyen következményeket vonna maga után a hozzánk irányuló jelentős ipari kivitelükre nézve.

Halálozás. Radits Ferenc, a sátorhelyi főhercegi uradalom jószágfelügyelője I. hó 15-én, rövid szenvedés után 47 éves korában elhunyt.

Kinevezések. A m. kir. földművelésügyi miniszter Jeszenszky Tibor báró dr. m. kir. gazdasági felügyelőt a VIII. fizetési osztályba m. kir. gazdasági felügyelővé, *Buzinkay Gábor* m. kir. gazdasági segédfelügyelőt a IX. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segédfelügyelővé, *Gajdásy Nándor* és *Schmidt Elek* dr. okleveles gazdaként pedig a X. fizetési osztály 3. fokozatába ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági segédfelügyelőkké nevezte ki.

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület Teleki József gróf elnöklété alatt tartott közgyűlésén a gazdasági válság elhárítása érdekében közös munkára szólította fel a törvényes és társadalmi alapon nyugvó gazdasági érdekszervezeteket. Az egyesület 1928. évi működéséről szóló jelentés tudomásulvétele után az igazgatóválasztmányba *Gajdásy Géza* váci földbirtokost, *Pálffy Tibor*, *Busits József*, *Novák Géza* és *Schandl Gusztáv* uradalmi tiszteket és főtiszteket új tagokul választották be. Elhatározta a közgyűlés a pestmegyei cukorrépa termelők helyi szövetségének, valamint Pest vármegye burgonyatermelésének megszervezését. A gazdatársadalom szervezése érdekében gazdakörök alakítását tűzte ki céljává az egyesület.

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányi gyűlése a hó 17-én tartotta Gyöngyösön, *Borhy György* felsőházi tag elnöklété alatt *Gosztony Andor* atelnök felhívta a figyelmet különösen a vármegye hevesi és tiszafüredi járásában mutatkozó óriási fagykárokról, amelyek a legtöbb helyen 100 százalékosak. Az idény előrehaladott voltánál fogva már az árpa és zab vetésétől elkéstek a gazdák, a tengeri vetésénél pedig a tengeri csirázóképességének nagymértű megromlása folytán egész bizonytalan eredmények várhatók. A szőlőkben a fagykár a gyökerekig terjed. Az inség elébe néző vidékeknek ez évre teljes adóelengedést s a legmesszebbmenő termelési hiteleket kell nyújtani. *Engel Herman* szerint a vetőmagvak kiosztásánál az idény előrehaladott volta miatt az árpát és zabot mellőzni kell, helyettük búkkönyt és kölest s a tengeri mellett főleg burgonyát kell kiosztani. *Klár Jenő* az állattenyésztést fenyegető takarmányhiányt tette szóvá s a figyelmet arra is, hogy a kalászosok katasztrófális pusztulása miatt szintén erősen érdekelt aratókról is gondoskodni kell. A gazdáknak az ősszel vetőmagra feltétlenül szükségük lesz, mert az idei aratásból származó vetőmag nem lesz megfelelő minőségű.

Igy tulajdonképpen a károsult gazdák két évi támogatásra és kíméletre szorulnak. *V. Kovách László* a károsult gazdák adófizetésének azonnali hatállyal való beszüntetését látta célszerűnek. Elnök felhívta a figyelmet arra, hogy bizonyos fokig a kevéssé károsodott vetések gondos ápolása helyenkint még segíthet. A választmány elhatározta, hogy a vetőmagot kiosztó főispáni bizottságot s az érdekelt minisztériumokat átiratokban keresi fel. Összeállította az igazgatóválasztmány az egyesület költségvetését is. Az egyesület közgyűlését június 8-án Tiszafüreden fogja megtartani, lődíjazását pedig június 9-én ugyanott. Elhatározta azt is, hogy ezenkívül évente a tavaszi közgyűlést mindig más járás székhelyén fogja megtartani. A szakosztályok jelentéseit tudomásul véve *Borhy György* elnök rámutatott arra, hogy a tejnek nálunk Magyarországon még mindig nincs meg az a jelentősége, amit ez az egészséges tápszer megérdemel s ennek érdekében feltétlen propagandát kell indítani. Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után a következő választmányi gyűlés idejét május 14-ére Egerben állapították meg.

Országos jelentés a tejtermelés ellenőrző intézmény 1926/27. évi számadási eredményeiről. A vármegyéinkint működő tejeléstelenőrző és törzskönyvelő szervezetek termelési, takarmányozási és tenyésztési adatairól a számadási évek lezárását követően mindenkor értékes közlemények jelentek meg a „Köztelek”-ben és az Állattenyésztők Lapjában, de az egyes vármegyei szervezetek eredményeit összefoglaló országos beszámoló hiánya a magyarországi tejeléstelenőrzés eredményeinek áttekintését eddig nagyon megnehezítette. Ezért *Szentandrassy György* m. kir. gazdasági tanár és *Zaitschek Arthur* dr. kísérletügyi igazgató nagyon értékes és hűségpótló munkát végeztek, amidőn a vármegyei eredményeket összefoglalva, országos keretben mutatták be a magyar tejeléstelenőrző intézmény helyzetét. Az országos beszámoló szerint az 1926/27. ellenőrzési évben 10 vármegyei tejeléstelenőrző szervezetnél 27 körzetben 196 tehenészet 11,495 darab tehené állott ellenőrzés alatt, amelyeknek tehenenkénti évi átlagos tejhozama 307 átlagos fejési nap alatt 3002 kg tej volt, 1128 kg tejsírral. Örvedetes eredmény, hogy az ellenőrzött tehenállományunk közel 30%-ánál az évi átlagos tejhozam a 3500 kg-ot meghaladta. Az 5654 darab magyar pirostarka tehené átlagos évi tejhozama 2920 kg volt, a 278 darab telivér szimentáli tehené 3180 kg-os tejhozamával szemben. Ez az eltérés azonban nem a magyar pirostarka marha kisebb tejelőképességére, hanem kizárólag arra a körülményre vezethető vissza, hogy a telivér szimentáli tenyészetek az ország legokoszerűbben vezetett tehenészetei közé tartoznak, míg a magyar pirostarka csoport átlagát a népies anyag alacsonyabb termelése csökkenti. A termelési és tenyésztési eredményeket a beszámoló tanulságos táblázatai szemléltetik. A rendelkezésre álló hiteles adatok szerint a legnagyobb átlagos évi tejhozamot a 8—10 éves koru és november—február hónapokban borjázó tehenek érték el. Ugyancsak gondosan összeállított táblázatok számolnak be az ellenőrzött tehenészetek takarmányozási adatairól és takarmányértékesítéséről is.

A szarvasmarha-törzskönyvi bírálatok megkezdése Zala megyében. A Zalamegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület ellenőrzése alatt álló tenyészetekben az 1927/28. ellenőrzési év számadásainak lezárásával megállapítást nyert, hogy mely tehenek termelése érte el a törzskönyvbe való felvételéhez szükséges tejhozamot. A tejeléstelenőrzéssel kapcsolatban a törzskönyvelés alapjául szolgáló külemi minősítés április hó 15-én vette kezdetét *Festetics Taszilo* herceg keszthelyi és *Reischl Richárd* országgyűlési képviselő hévíszentandrási magyar pirostarka tenyészetében. A keszthelyi törzskönyvi bírálatokon megjelentek *Kukuljevič József* dr. és *Náray*

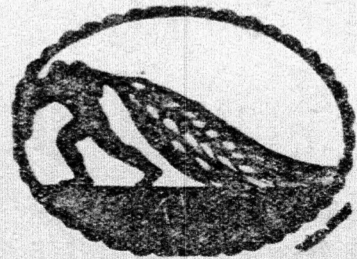
Andor gazdasági akadémiai tanárok, *Köny József* és *Pazár Géza* dr. m. kir. gazdasági felügyelő, *Páz Ivan* szövetségi igazgató, *Geney Zsolt* egyesületi igazgató, az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében *Batta Pál* segédtitkár, továbbá az érdekelt gazdaságok részéről *Reischl Richárd* országgyűlési képviselő és *Vidosfalvy Ernő* hercegi uradalmi számtartó. A bírálatra elővezetett teheneket általában a jó tejlőjelleg jellemezte, de kifogásolni kellett mindkét tenyészetnél a vékony csontozatot és a gyenge szervezetet. A jelenleg használt tenyésztési anyag azonban ezeket a kifogásolható tulajdonságokat a növekedéskülönbség már igen kedvezően befolyásolták. A bírálat eredményeképpen a keszthelyi tenyészetből 18 darab tehené és 2 darab bika, a hévíszentandrási tenyészetből pedig 6 darab tehené és 1 darab bika került a törzskönyvbe.

Törzskönyvi bírálatok Fejér megyében. A Fejérmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület bírálatbizottsága április hó 11-én és 12-én *Pálffy Miklós* herceg kislóki, *Pap Árpád* m. kir. miniszterpostai, *Wajavits Géza* aranypusztai, *Frank Sebő* gyulafeleligi és *Kherndl Gyula* sárszentmihályi magyar pirostarka tenyészetében törzskönyvi bírálatot tartott. A bírálatokon megjelentek az egyesület részéről *Árnas Jenő* elnök és *Patlicsek Adorján* igazgató, az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében *Batta Pál* segédtitkár, továbbá *Kherndl Gyula* földművelésügyi, *Gajdos Árpád* jószágfelügyelő és *Papai Gábor* gazdasági főellenőr. A bírálatbizottság az 1927—28. ellenőrzési évben megfelelő tejlhozamot ért el és még nem törzskönyvelt teheneket részeseitette külön minősítésben, amelyeknek eredményeképpen a kislóki tenyészetből 17 darab tehené és 4 darab bika, a m. kir. miniszterpostai tenyészetből 21 darab tehené és 1 darab bika, az aranypusztai tenyészetből 14 darab tehené és 2 darab bika, a gyulafeleligi tenyészetből pedig 6 darab tehené és 1 darab bika került pótlólag a törzskönyvbe.

Járásai gazdasáértelvezet Dörcserben. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület április hó 14-én tartotta meg utolsó járási gazdasáértelvezetét Dörcserben, amelyen igen nagy számban jelentek meg a járás nagy-, közép- és kisbirtokosai. *Magyar Károly* dr., az értekezlet elnöke megnyitójában rámutatott arra, hogy a járási gazdasáértelvezet tartásával az a célja az egyesületeknek, hogy közelebb hozzák magukhoz a gazdaközösséget s vidékünkét győződjenek meg arról, hogy hol, mit kell eszedekdni a gazdatársadalom egyetemének érdekében. Szám nem volt annyira szükség az ilyen gazdasáértelvezetekre, mint a mai válságos napokban. Ez után *Schandl Károly* dr., a járás országgyűlési képviselője tartott előadást, amelyben figyelemztette a gazdákat, hogy a világ egész gazdatársadalmát oda törekszik, hogy buzatermését fokozza és olyan típusú gabonaféléket termeljen, amelyek mindenütt piacot találnak. Majd azokat az akciókat ismertette, amelyekkel újabban a magyar kormány a gazdak segítségére van. Végül megemlítette, hogy a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület az egész gazdatársadalom érdekeit védi, így mindenkinek be kell kapcsolódnia ebbe a régi gazdatársadalmi testületbe, mert jobb jövőt csak a szervezett gazdatársadalom remélhet. Ezután *Jókay-Ihász Miklós* dr. országgyűlési képviselő szólt fel és rámutatott azokra az okokra, amelyek a mai súlyos gazdasági válságot előidézték. *Kajdásy Endre* ügyvezető igazgató rámutatott arra, hogy a szervezett iparral, kereskedelemmel szemben majdnem teljesen szervezetlenül áll a gazdaközösség és igen nagy részben ez is az okozója a mezőgazdasági termelés mai válságának. Szervezkedésre buzdította a járás gazdatársadalmát, majd röviden ismertette az egyesület fontosabb akcióit. *Károly Sándor* indítványt terjesztett elő a Somló vidék bortermelésének javítása és fokozása, továbbá az értékesítés megszervezése tárgyában. Részletesen ismertette azokat a teendőket, amelyeknek megvaló-

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 2., félemelet
Telefoni: Aut. 822—36 Vezérigazgató: SZÉKACS ELEMÉR Táviratoim: Nemesmag

Eredeti nemesített

Fleischmann-féle tengerivetőmagra

80% csiraképesség mellett, megrendeléseket még felvesszünk.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

ajánlása a Somlóhegy felvirágoztatását szolgálja. Az egyesület elhatározta, hogy az indítványt minden...

A tengeri vetőmag csiráztatása. Örömmel adunk híreket a legutóbbi „Köztelek” számaiban a vetésre...

Kérem a magyar gazdaközönséghez. Az elmúlt esztendőben sok parasz mertült fel a gabonafélék egyik rendellenes parazita növénybetegsége...

A veszprémi háziipari tanfolyam bezárása. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület három hónapig tartó kószarfonó háziipari tanfolyamot rendezett...

Találkozó az Országos Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás legalkalmasabb időpont arra, hogy az egész országban...

A keszthelyi Georgikon irodalmi és tudományos kör Keszthelyen I. hó 12-én tartotta szakülését, amelyen megjelent Szilankovits János, az akadémia igazgatója és a tanári...

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság tanácsai legutóbb a következő nyilvános tárgyalásokat tartották...

Utazási kedvezmény a vadásztrofea kiállításra. A MÁV igazgatósága 50% utazási díjkedvezményt engedélyezett a Nemzeti Vadászati Védeleget Budapest, a Mezőgazdasági Muzeumban...

Mezőgazdasági munkákináltat és kereslet. A m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11. sz., II. em. 207.) legutóbbi jelentése szerint...

latok: Budapest, VI. kerület Csengery-u. 39., III. emelet 10. szám címre. Balogh Béla 21 II. osztályú summást kapálásra, egyélesre, gabonafizetés és élelmezés ellenében...

„Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma a tavaszi fagyok elleni védekezést ismerteti úgy a szőlőben, mint gyümölcsösben és konyhakertben. Cikkekkel körli még a korai zöldség-termesztésről, a fiatal gyümölcsfák metszéséről...

A TENGHERI MŰTRÁGYÁZÁSA. Az idei abnormális (döbörgés) körülmények között, különösen a Tiszántúlon, de az ország egyéb részében is, sajnos igen sok helyen kénytelenek a gazdák az oszt véteket jelentékeny mértékben kímélni. De még ott is, ahol erre nem kerül sor, a közeli tavasziak...

Ujgyapjára kamatmentes előleg folyósítatik: Párczer Mezőgazdasági Árutorgalmi Iroda Budapest, V., Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968-24.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiállítására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőző betegségeket plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Ugyanezen cég sváb, ruszn, csótány hangya stb. irtóanyagokat is készít. Székiúti: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Ha proteindus abrakakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét úgy azonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezessegével fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140-72.

NYILTTÉR. (E rovatban foglalkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.) Jelzálogkölcsönök! Folyószámlahitel! Parcellázások! Mindennemű pénzügyi tranzakciók! Schvarz Gusztáv banküzlet BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz. Telefon: Automata 838-82 Sürgönyelme: SCHVARZ GUSZTÁV BUDAPEST. 9282

Ezt az új traktorkönyvet minden gazdának el kell olvasnia! Most jelent meg! Feltűnést keltő újdonság!

A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban

(A gépmunka helyzete és jövője) 122 oldal, sok ábrával. Ára 7 pengő.

Írta: Rothmeyer Imre m. kir. gazd. tan., az OMGE titkára

Rothmeyer e tanulmányában a traktorvásárlástól kezdve végig, a gépmunkával összefüggő összes kérdéseket a gazda szemszögéből nézve világította meg. Utóbbi azért emeljük ki, mert e mű szerzőjének kifejtett álláspontja többször ellentétben áll a gyári és kereskedelmi érdekeltségek álláspontjával.

"Patria" R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-út 25.

TŐZSDE ÉS KÉRESKEDELEM.

A gabona és terménypiac áralakulása.

A kontinens összes gabonatorzsdei élénk figyelemmel kísérik a döntő tényező, a chicagói gabonahatár-üzlet áralakulását. Pédátlanul nagymérvű buzaspekulációról érkeznek híradások a tengerentúlról, amelyeket ugyszólvan az egész amerikai közönség bekapcsolódott. Természetes következménye a tőzsde struktúrájának, hogy ha a közönség legszélesebb rétege is bekapcsolódik ebbe az üzletágba, akkor hossz- és besszpozícióik irányítják az áralakulást és a tőzsdei áralakulás ilyenkor még a legkritikább esetben sem jelzi a helyes utat. Európai gondolatmenet részére hihetetlen állapotok uralkodnak most a chicagói gabonatorzsden, ahol féktelen spekuláció ütötte fel fejét. Említésre sem lenne méltó azonban ez az esemény, ha nem lenne a chicagói tőzsde ugyszólvan az egész világ gabonapiacain kezdeményező az általános üzleti hangulat terén. Sajnos, a chicagói tőzsde méretei miatt is mindenütt diktálja az irányzatot, azonban a most már mindinkább egyéni és kizáróan helyi akcióval irányító szerepét kezdi elveszíteni. Példa erre a budapesti gabonatorzsde is, amely az utóbbi napokban a teljesen megokolatlan chicagói lanyhuló irányzattól függetlenül magát és a buza ára nálunk aránylag kevésbé mérséklődött.

A legutóbbi napok áralakulása (a chicagói májusi terminusra és a 79 kg-os tiszavidéki buza budapesti paritásos árjegyzése) a következőképen alakult:

Table with 3 columns: Kelet, Chicago, Budapest. Rows for IV. 15., IV. 16., IV. 17., IV. 18., IV. 19.

Ez az áralakulásról szóló összeállítás híven illusztrálja, hogy néhány nap alatt Chicagóban több mint 5%-kal esett a buza ára, míg nálunk mindössze 10 filléres árcsökkenés következett be, ami 0.4% vagyis még felszázaléknál is kevesebb. Az igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy a budapesti gabonatorzsde ezúttal nem reagált a mesterséges chicagói tőzsdekurzusokra, azonban kétségtelenül fennáll az, hogy az általános irányzat mégis lanyha. Ezenkívül meg a szomszédos államokban, különösen az importországokban tartózkodik a piac élénkebb vásárlásoktól, főként az amerikai gabonamanőverek következtében.

A buzaexport terén nálunk kevés említésre méltó esemény történt a legutóbbi napokban és aránylag kevés buzárt exportáltak külföldre. A jelentős fagykárokkal kapcsolatban természetesen erősen megcsappant a termelők részéről a kínálat úgy, hogy nagyobb tételekben egyáltalán nem kínáltak promt szállításra kenyérmagvakat és a gabonatorzsde üzleti forgalmának jellemzésül feleltetik, hogy az egyik üzleti napon egy 5000 q buzatétel került eladásra, amely valószággal a szenzáció erejével hatott.

A gabonahatárüzlet forgalomban az új buza ára jelentősen emelkedett és most már a promt buzáért több mint egy pengővel magasabb árfolyamon kötik az októberi új buzárt. Egyébként a forgalom a határüzlet-piacon is meglehetősen mérsékelt, bár általánosan az a vélemény, hogy a májusi határüzletgazdászok lebonyolítása után az irányzat feltétlenül meg fog szilárdulni.

A rozspiacon aránylag kevés kínálat mellett a forgalom rendkívül mérsékelt. Az általános lanyha irányzat a rozst árát is némiképp visszavetette, amennyiben a múlt heti eladásokkal szemben átlagban 30 fillérrel lett olcsóbb a promt rozst ára. Tekintettel arra, hogy aránylag kevés árú kerül a piacra, a kiviteli üzlet mindinkább összezsugorodik.

A buza ára tavaly ilyenkor még mindig több, mint 800 pengővel ért többet, mint most (mint alábbi kimutatásunkban közöljük), de ennél feltűnőbb még a rozstár különbsége, amely 1000 pengős árkülönbséget mutat a tavalyi ilyenkor és mai jegyzés között.

A gabonaművek e heti és ugyanez időszaki tavalyi átlagárainak összehasonlítása egyébként a következő:

Table with 3 columns: A gabonaművek megnevezése, 1929, 1928. Sub-section: Átlagár a pesti paritásban, április harmadik hetében. Sub-section: Határüzlet.

Az árpapiacra tovább is szilárd volt az irányzat. A meglévő csekély készletek mindinkább magasabb árak mellett helyezhetők el, mert a tavaszi hónapokban derült ki, hogy még jelentékeny szükséglet lesz és a készletek már egész minimálisak. Az árak az élénkebb kereslet következtében 40-50 pengővel emelkedtek vagononként a múlt heti eladásokkal szemben. Sörárpakészletek hiányában az árak csak névlegesen.

A tengerpiacra e héten semmi nevezetes esemény nem történt. A fogyasztás a sertésüzlettel gazdák részéről egészen minimális, mert az aránylag magas árak következtében inkább más hizlalo takarmányokat használnak fel. A külföldi, különösen a román és jugoszláv tengeri iránt változatlanul tartózkodó a vételkedv.

A zabpiacra igen mérsékelt a forgalom. A kereslet - ugylátszik - fedezte a szükségletet és most már csak a helyi piac érdeklődik promt árú után és némi kiviteli üzlet van Ausztria felé. A közszállítók elsősorban az elsőrendű minőségű árú iránt érdeklődnek, mert a katonaság csak prima minőségű zabot vesz át.

Állatvásári szemle.

A külföldi vásárlás a marhavásárokon a nagy felhajtások ellenére az árak szivonalon tartását biztosította. A csütörtöki vásáron nagyobb arányban csak Olaszország részére történtek vételtek, míg Ausztria és Csehszlovákia ezúttal nem vásároltak. Az Olaszországba szállított 287 drb marhából 20 drb bika, 140 drb tehén és 127 drb legnagyobb rész fiatal ökor volt. A felhajtott nagyszámu marha az előző piac árain kevés kivétellel vendőre talált és csak a bikák ára csökkent - amely a múlt csütörtöki nagy csehországi kereslet mellett néhány fillérrel javult -, míg a külföldi vásárlások elmaradása esetén nagyobb árcsökkenéssel kellett volna számolni. A sertésvásárokon érezhető a zsirpác lanyha forgalma és ezért inkább a kisválogónak megfelelő, jó minőségű 120 kg körüli sertés a keresett cikk. Ezek egész héten keresztül a prima fiatal sertések árán kellek el és egyes kivételes esetekben azoknál nagyobb, 196 filléres áron is cserélt gazdát néhány darab. A csütörtöki vásár a kis felhajtás miatt az előző vásároknál lényegesen élénkebb volt, ami a prima, fiatal nehéz sertések árában is kifejezőre jutott és néhány nagyobb tétel 191 filléres áron kelt el. A kevés elsőrendű sonkasülő, ami a piacra került, 180 filléres áron értékesült.

A részletes árjegyzést a vásári jelentéseinkben közöljük.

Világpiaci hírek.

(A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet közleményeiből.)

Gabona. Hamburgból kapott értesülések szerint az észak-amerikai exportőrök árajánlataikat 20-25 centtel mérsékeltek s a Manitoba IV.-ért 12'05 Hfl.-t (27'60 P) kértek, a 79 kg-os uton lévő Plata buza pedig 11'65 Hfl.-ért (25'60 P) kelt el. Prágában a malmok jöminőségű magyar buzárt kereslek, amelyért transit vagon Bratislava 160 cseh koronát (27'20 P) fizettek. A pozsonyi piacon az üzlet vontatott, az Ipolyág környéki buza 184 cseh koronáért (31'28 P) kelt el, míg néhány vagon magyar buzáért franko Oroszvár 155 cseh koronát (26'35 P) fizettek. Wienben mintegy 20 vagon magyar és jugoszláv buzárt vettek a malmok. A 79 kg-os magyar buzáért transit határállomás és a 81 kg-os Wienben tárolt jugoszláv buzáért 32'75 Sch.-t (27'50 P) fizettek. A Manitoba III buza ab határállomás 40'50 Sch.-es áron (36 P) kelt el. Gráci hírek szerint a malmok a Rosafé és Barusso buzáknak minőségével nincsenek megelégedve s keverésre inkább magyar, vagy jugoszláv buzárt használnak. A Manitoba buzáknak magas árak miatt kevésbé jönnek tekintetbe. Milánói jelentések szerint az olasz piacokat üzletelenség jellemzi. Magyar árú elhelyezésére olcsó árak mellett lenne ugyan lehetőség, de annak gyenge minősége miatt a malmok magasabb árát, mint a jó minőségű belföldi buzáért, nem hajlandók fizetni. Magyar árúért franko Milano kért vám nélkül 93'50 lira tul magas, (ezt átszámítva, 29'55 pengő tesz ki), ami elvámlva 141'70 liranak felel meg, amivel szemben az ugyanolyan minőségű Plata, vagy belföldi buza ára 138 lira, tehát az árkülönbséget a magyar árú terhére métermázsánként 1 pengő.

Baromfi. Németországban az élős és vágó baromfi iránt élénk kereslet mutatkozik. Élős magyar levestyúrként franko Berlin elvámolva kg-kint 2'70 márkát (3'67 P) fizettek, a román és lengyel tyúrként 2'60-at (3'54 P.), a hollandiért pedig 2'80-at (3'80 P). Vágott friss magyar levestyúrként kg-kint 2'60-2'80 (3'54-3'80 P.), hűtőházi fiatal magyar csirkéért pedig 2'70-2'90 (3'67-3'94 P.) érhető el. Vaj. A vajüzletben európszerte árcsökkenés állapítható meg. Az emelkedett tejprodukciónak következtében Wienben a tevajért kg-kint 7'65 Sch.-el (6'12 P), Zürichben 5'55 S. Fre.-ot (6'10 P), Berlinben 3 M.-át (4'08 P), Milanóban 16 Lirat (4'80 P) fizetnek. Bor. Borkivitelünk helyzete nagyjában változatlan és csupán 1-2000 hektoliter bor került Ausztriába és Svájcba. Jugoszláviában a kivitelre kerülő bor minőségének emelése céljából a borkivittelt állami felügyelet alá helyezik, a boradót pedig 2 1/2 dinárra (25 fillér) emelték fel. Toll. Berlieni jelentés szerint a német tollgyárosok tartózkodnak a vásárlásoktól és csak annyit vesznek fel a piacra kerülő árúból, hogy gyáraikat üzemben tudják tartani. Februárban Magyarországból 1492 q tollat exportáltak Németországba, ugyanez alatt az idő alatt Kína exportja 1164 q, Csehországé 616 q, Romániáé 132 q, Oroszországé 539 q volt. Németország február havi össz tollbehozatala 7341 q volt, az elmúlt évi 10,955 mázsával szemben.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Érték-tőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 április 18. Árak budapesti paritásban 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 25'60-25'80, felsőtiszavidéki 25'30-25'50, fejmérgyei 25'15-25'35, egyéb dunántúli 25'15-25'35, pestvidéki 25'20-25'40, bácskai 25'15-25'35, buza, 80 kg-os, tiszavidéki 26'30-26'40, felsőtiszavidéki 26'00-26'10, fejmérgyei 25'85-25'95, egyéb dunántúli 25'85-25'95, pestvidéki 25'90-26'00, bácskai 25'85-25'95, rozst, pestvidéki 22'60-22'80, rozst, más származású 22'60-22'80, takarmányárpa, I. r. 26'50-27'00, takarmányárpa, középminőségű 26'25-26'50, sörárpa, felsőmagyarországi 28'00-29'00, sörárpa, egyéb 27'00-27'50, zab I. r. 26'00-26'50, zab, középminőségű 25'50-25'80, tengeri, tiszántúli állomásokról 29'20-29'40, tengeri, egyéb állomásokról 27'75-27'90, köles 27'50-28'50, buzakorpa 18'90-19'15, lucerna 1928. évi 115'00-135'00, lóhere, nagy arankamentes 150'00-160'00, lóhere, nagy arankás 130'00-140'00. P. Határüzleti záróárfolyamok: Buza, májusra 25'16-25'17, buza, októberre 26'51-26'52, rozst, májusra 22'68-22'70, októberre 23'68-23'69, tengeri, májusra 27'26-27'28, tengeri, júliusra 27'68-27'70 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonatorzsdiárának jelentése.) 1929 április hó 18-án a készárúpiacra a kenyérmagvak árai - közepes forgalomban - változatlanok maradtak és zárlatkor az előző napi árakat jegyezték. A takarmánytermékek forgalma, ugyancsak változatlan árakkal, szűk keretek között mozgott. A határüzlet-piacon az amerikai és liverpooli tőzsdek szilárdabb irányzata következtében eleinte magasabb árak jutottak érvényre, a tőzsdeidő második felében azonban lanyhult az irányzat úgy, hogy zárlatig az árak mérsékelt veszteséget szenvedtek.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1929 április 18. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai április-július ábra skontóval: duplanullás 40'75, 0-ás 40'25, 1-es 39'75, 2-es 39'50, 4-es 37'25, 5-ös 35'00, 6-os 31'00, 8-as 24'00, rozst 0-ás 34'00, rozst 1-es 31'00; vidéki kismalmok árai skontó nélkül, készpénzért, prompra: duplanullás 36'50, 0-ás 36'00, 2-es 34'00, 4-es 32'00, 6-os 28'00, 8-as 23'00, rozst 0-ás 30'00, rozst 1-es 28'00 P q-kint.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonatorzsdiárának jelentése.) 1929 április hó 19. Árak q-kint Budapesten: árpakorpa 22'50, borsókorpa 23'00, buzakorpa 20'50, buzakorpa 19'50, buzatakarmányliszt 22'50, gabonamoslék, szárítva 23'00, konkolydara 22'00, köleshéj, darálva 12'50, lenmagpogácsa 33'00, napraforgópogácsa 27'50, reppogácsa 25'00, répaszelet, szárított 19'00, rozskonkoly 20'50, rozskorpa 19'75, rozstakarmányliszt 22'50, szójababpogácsaliszt 35'00, tökmagpogácsa 31'00 P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagtorzsdiárának jelentése.) 1929 április hó 19. Lóheremag. A már két hét óta tartó árleszállítások sem tudtak élénkíteni a piacra és bár kisebb kereslet volt, az irányzat ellanyhult tendát és az árak úgy nyers, mint plomballt áruban ismét csökkentek. Lucernamag. A külföldi piacok üzletmenetére vonatkozóan Berlinből jelentik, hogy Németországban lanyhább irányzat jutott érvényre. Észak-Amerikából érkezett tudósítások viszont szilárdabb hangulatról tesznek említést, e körülmény azonban nagyobb változást sem a külföldön, sem a helyi piacon nem idézett elő. Takarmányrépamagban élénkebb üzlet fejlődött ki és megbízható, neves márkájú fajták iránt sürős kereslet volt. A készletek csökkenése folytán az árak továbbra is tartottak. Fűmagvakban és fűmagkeverékekben a fogyasztás nagyobb mértékűt öltött, különösen állandó rétek és pázsitterületekre alkalmas fűkeverékek részesültek nagyobb figyelemmel. Tavaszbukköny irányzata szilárd, a kereskedők nagyobb beszerzéseket már nem teljesítenek, de az árutalajdonosok sem nagyon sietnek a kínálattal és így mindazok, akik készleteik kiegészítésére voltak utalva, kénytelenek a kínálat magasabb árköveteléseit honorálni. Ára mintegy 2-3 pengővel emelkedett. Muharmag. A múlt heti forgalom rendkívül üzletelen volt. Hozzájárult az irányzat ellanyhulásához a második erős kínálata, amellyel szemben megközelítően sem alakult ki normális üzlet. Kölest különösen vetési célokra élénken keresik. Nagyobb áremelkedés ennél a cikknel sem volt, mert előnyös ajánlatok még a kiszáított területek által előállított fokozott belföldi szükségletet is fedezik. Az árak változatlanok. Viktória borsó. Az idei időjárás rendelkezessége, de főleg a télnek is heilős tavasz következtében a borsó vetési ideje igen megrövidült és így több gazdaság lemondott vetéséről. Ezért a prima, elsőrendű borsó igen ellanyagolt, míg a második- és harmadrendű árú kereslete - amelyet főleg takarmányozás és hántolás céljaira használnak - igen megalénkült. Mák. A kereket a hét folyamán nagyon gyenge volt, a szükséglet nem nyomul előtérbe, aminek abban találjuk magyarázatát, hogy a nyomasztó lengyel import elárasztja árúval a mi fogyasztó piacainkat. Bab. Az irányzat változatlanul lanyha. A rég várt jobb kereslet még mindig nem jelentkezik, aminek következtében a 125 pengős fehérbab kurzus a most már jóval mérsékeltében tendál. Árak nyersárúért 100 kilogrammonként, budapesti paritásban, minőség szerint: bab, fehér 95-100, bab, tarka 60-65, baltaminmag 58-62, borsó, Viktória, I. rendű 45-55, borsó, Viktória, II. r. 35-40, bukköny, tavaszi 45-47, csillagfűrtmag 25-27, kendermag 44-48, köles, szürke 30-33, köles, vörös 32-34, köles, tarka 29-31, lenmag 56-60, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 145-160, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 130-145, mák, étkezési célokra 115-118, muharmag 74-80, mustármag 52-55, pohánkamag 24-26 P. Burgonya. (A Mezőgazdasági Termékek Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1929 április 19. A mai felhozatal a budapesti vásársarnokba 19 vasuti kocsi volt. Árak nagybani vételnél métermázsánként a következők: nyári rőzsa-

burgonya 26-28 pengő, ősi rózsaburgonya 18-22 pengő, Ella burgonya 17-21 pengő, étkezési Wohltmann burgonya 12-13 pengő, fehér burgonya 13-14 pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 április 16. Árak métermásként pengőben: réti széna I. r. 6 16-17, réti széna II. r. 6 12-15, III. r., csomagolásra 10-11, lucerna széna 14, alomszalma I. r. 4 70-5, II. r. 4- P.

Külföldi terménytőzsdek. Ujvidék, április 18. Az irányzat gyenge. Jegyzések 100 kilónként egyéb megjelölés híján feladóállomásról: Buza, bácskai 242 50-245, szerémségi 245-347, bánáti 240-242 50, zab bácskai, szerémségi és szlavóniai 242 50-245, bánáti 237 50-240 dinár. (1 dinár = 0 10 P.) A többi árucikk változatlan. A forgalom buzában 59, zabban 1, lisztben 16 vagon volt. — Pozsony, április 18. A mai tözsdén nyugodt forgalom mellett változás alig állott be. Jegyzések 100 kilónként egyéb megjelölés híján feladóállomásról: 78-81 kilós buza 181-183, 76-77 kilós 177-178, rozs, speciális feltételekkel 168-170, 70-72 kilós rozs 164-165, takarmány- és ipari árpa 143-146, román tengeri tranzit Petrovich április-májusra 150-152, La Plata tengeri tranzit trieszti vagonból prompt 152-154, Yellow tengeri tranzit trieszti vagon 153-154, Mixed tengeri tranzit vagon Trieszt 150-152, felvidéki Viktória borsó 230-240, magyar buza- és rozskorpa 121-122, áprilisra 121-122, magyar és jugoszláv korpa pozsonyi uszályból áprilisra 119-120, magyar és jugoszláv korpa ab Szob 116-117, román korpa pozsonyi uszályból áprilisra 115-116 cseh korona. (1 cseh korona 0 17 P.) A többi jegyzés nem változott. — Wien, április 18. A terménytőzsde mai hangulata változatlan. Magyar buza 78-79 kilós 37 25 schilling, 79-80 kilós 37-37 75 osztrák schilling. Belföldi buza 37 schillingért kapható ab Wien. Rozsban az árak változatlanok. Magyar rozs 34 25, belföldi 35 25 schilling, cseh rozs 139-141 cseh korona ab határállomás. Tengerit 36 75-37 schillinggel kínáltak. Cseh zab 140-141 cseh korona ab határállomás. (1 osztrák schilling = 0 80 P) A hivatalos jegyzések változatlanok maradtak. — Hamburg, április 18. Az irányzat nia jól tartott volt. Belföldi gabonából csak kis tételek kerültek a piacra úgy, hogy a követelt árakat a vevők kénytelenek voltak elismerni. Külföldi árpa és tengeri tartóttan tendált. Zab csekély kínálat mellett nyugodt volt. Jegyzések tonnáként: buza franko Hamburg 234-236, ab Mecklenburg Hollstein 221-223, rozs franko Hamburg 226-228, ab Mecklenburg Hollstein 213-215, sörrápa belföldi feladóállomásról 220-224, dunai 177-179, kanadai 181-183, zab franko Hamburg 222-224, ab Mecklenburg Hollstein 209-211, tengeri, eredetének megjelölése nélkül, elváromatlanul franko Hamburg 182-203 márká. (1 márká = 1 36 P.) Külföldi gabona cifjegyzései: Ila Manitoba buza májusra 13 30, Ila májusra 12 85, Rosafé április-májusra 11 65, Barusso április-májusra 11 60, Hardwinter április-májusra 12 65, dunai délrosz árpa loko 10 35, La Plata májusra 10 20, Western rozs loko 11 80, La Plata tengeri áprilisra 10 70, un Clipped Plata zab 9 95 hfl. (1 hollandi forint = 2 30 P.) Poilards buzakorpa hajóuton 123, Brahn dettó 136 6 shilling. — Liverpool, április 18. Buza májusra 8 9, júliusra 9 1, októberre 9 4 9/8 shilling. Az irányzat tartott. (1 shilling 1 40 P.) — Chicago, április 18. A buzapiacon ma mindvégig lanyhaság uralkodott. Az alakulás lefelé tendált és zárlatig 1 3/4 centes olcsóbbodás állott be. A lanyhulást ezáltal a kanadai kormányzati jelentések idézték elő, amelyek szerint a múlt évi 505 720 000 bushelles terméshől még 244 420 000 bushell tárol. Az alacsonyabb winniepi árjelentések is hozzájárultak az általános lanyhasághoz. A tengeripiacon a buzapiacal párhuzamosan szintén árvesztések voltak. A zárójegyzéseket 1-1 3/8 centtel alacsonyabban állapították meg. Zárólisták: (Zárólistában a legutóbbi záróárnyamok.) Buza májusra 117 1/4 (119 1/8), júliusra 119 1/8 (123), szeptemberre 123 7/8 (125 7/8). Tengeri májusra 91 7/8 (93 1/4), júliusra 95 1/8 (96 1/8) szeptemberre 95 7/8 (97.) Zab májusra 45 (49 1/8) júliusra 46 (47 1/8) szeptemberre 43 3/8 (44 1/8). Rozs májusra 97 1/8 (99 1/8) júliusra 98 3/4 (102 1/4), szeptemberre 99 1/8 (102 1/4) — Winnipeg, április 18. Zárólisták: (Zárólistában a legutóbbi záróárnyamok.) Buza májusra 123 1/2 (124 1/2), júliusra 125 1/8 (127), októberre 124 7/8 (126 3/8). Zab májusra 52 (53), júliusra 53 (54). (1 dollár = 6 70 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 április 18. Felhajtattak bika I. r. 18, II. r. 95, III. r. 28, ökör I. r. 114, II. r. 350, III. r. 21, tehén I. r. 67, II. r. 318, III. r. 22, bivaly III. r. 2., összesen 1035 darab. A vásár irányzata lanyha volt, a bikák áraí kg-kint 2 fillérrel estek, a többi minőségek változatlanok maradtak. Eladatlanul visszamaradt: 29 darab. Árjegyzés elősúlyban kg-kint: bika, magyar II. r. —75—82, tarka I. r. —96—106, kivételesen 108, II. r. —86—94, III. r. —75—84, ökör, magyar I. r. —97—108, II. r. —72—96, III. r. —56—70, ökör, tarka I. r. —96—120, kivételesen 128, II. r. —72—94, III. r. —56—70, tehén, magyar II. r. —83—96, tehén, tarka I. r. —92—108, kivételesen 110, II. r. —62—90, III. r. —45—60, bivaly, magyar —60—75, növendék (éves) —64—96, kicsontozni való —30—40 P.

Budapesti szarvómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 április 16. Felhajtás 637 drb, ugymint 634 darab élő belföldi szopos borjú és 3 darab gödölye. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kilogrammonként 6-8 fillérrel estek. Eladatlanul visszamaradt 2 darab borjú. Jegyzett árak. Élő borjúk: Belföldi szopos: I. r. 1 16-1 28, kivéte-

lesen 1 36, II. r. 1—1 12 P kg-kint. 3 darab gödölye 26— P lábón.

Tenyészhárak és jármosörök. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1929 április 19. I. rendű belföldi jármosörök (tarka) —94—1—, I. rendű belföldi jármosörök (fehér) —92—96, 1 1/2-2 éves üszök —92—96, 1 1/2-2 éves tinók —94—98, friss, fejős fiatal tehén 1 40—1 50 P.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Sertéstelepének jelentése.) 1929 április 19. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 1997 darab volt, ebből angol 17 darab volt, eladatlanul visszamaradt 160 darab, ebből angol 17 darab volt. Kellemes irányzat mellett a következő árakat jegyezték. Prima urasági 1 86—1 88—1 90, prima szedett 1 84—1 88, közép 1 64—1 70, könnyű, jobb 1 30—1 40, könnyű, silány 1 20—1 30, öreg urasági 1 68—1 74, öreg szedett 1 40—1 56, angol sonkamalac 1 45—1 76, hus 1 80—2 10, zsír 2 36—2 40, szalonna 2 04—2 08, hasított felsértés 1 90—2 30 P. A beállítani való soványsertés páronként 120—160 kg-ig 1 30—1 45 P. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 820 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olesó előleget biztosít.)

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 15-i, hétfői fővásár felhajtás: belföldi 999, magyarországi 542, csehszlovákiai 97, jugoszláviai 73, romániai 1219, összesen 2930 darab. Az irányzat lanyhább volt, az árak átlag 5 garassal olcsóbbodtak. Jegyzések: ökör, extrém 2—2 10, I. r. 1 70—1 80, II. r. 1 35—1 45, III. r. 1 15—1 25, bika, extrém 1 35—1 45, I. r. 1 30—1 35, II. r. 1 20—1 25, III. r. 1 05—1 15, kicsontozni való —80—90, tehén, extrém 1 70—1 80, I. r. 1 20—1 30, II. r. 1 10—1 20, III. r. 1—1 10 schilling. Csütörtöki pótvásár felhajtása 191 darab volt változatlan irányzat mellett.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) Folyó hó 16-i, keddi fővásár felhajtása: belföldi hussertés 803, zsirsértés 28, magyarországi hussertés 10, zsirsértés 789, lengyelországi hussertés 9210, zsirsértés 20, romániai hussertés 388, zsirsértés 73, jugoszláviai hussertés 315, zsirsértés 1313, összesen hussertés 10 720, zsirsértés 2223 darab. Az irányzat úgy hussertésben, mint zsirsértésben lanyha volt. Jegyzések: prima zsirsértés 2 40—2 50, öreg zsirsértés 2 20—2 35, szedett zsirsértés 2 20—2 50, kivételesen 2 55, keresztelt 2 25—2 50, kivételesen 2 55, hussertés 2—2 50 P. Csütörtöki pótvásár felhajtása 464 drb volt (310 drb zsirsértés), hussertésben lanyha, zsirsértésben üzletlen irányzat mellett.

Csehszlovák állattárak. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A f. hó 15-i marhavásár felhajtása 1059 darab volt közepes irányzat mellett. Sertésfelhajtás 7425 darab volt. Az irányzat úgy hussertésben, mint zsirsértésben lanyhább. Ökör I. r. 7 60—9 50, ökör II. r. 6 60—7 50, tehén I. r. 6 50—7 40, tehén II. r. 5 50—6 40, bika I. r. 6 50—7 50, bika II. r. 5 50—6 40, növendékmárha I. r. 4 50—6—, zsirsértés I. r. 12 50—13—, zsirsértés II. r. 12 80—12 40, hussertés I. r. 10 40—11 20, hussertés II. r. 9 20—10 30 cK.

Tej- és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929. április 7-től 13-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje —34—40, lefőlőzött tej literje (nyílt piacon) —16—20, habtejszín literje 3—4—, tejfel literje 1 80—2 40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 5 20—6 80, nagyban 5—5 80, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4—5—, tehénturó kg-ja kicsinyben 1—1 40, juhturó kg-ja kicsinyben 3—3 60, grói sajt kg-ja kicsinyben 3 80—6—, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2 80—4 20, emmenthali sajt kg-ja kicsinyben 5—6— P.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R.-T. jelentése.) 1929 április 17. Arusító fiókjaikban a kannatej fogyasztói ára változatlanul 40 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 április 7-től 13-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 2 30—5—, tyúk, élő, darabja 3 50—8—, pulyka, élő, darabja 7—8—, hizott ruca, leölt, kg-ja 3 20—4 20, hizott pulyka, leölt, kg-ja 2 20—3 80, libamáj, kg-ja 6—16—, ludzsír kg-ja 4—5—, tojás, darabja 0 09—0 13 P.

Gyapju. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete jelentése.) 1929 április 19. Az elmúlt hét folyamán új-gyapjuban a forgalom kissé meglehetően, az árak azonban nem változtak, miután a legközelebbi, április 30-án kezdődő londoni aukciótól nem várnak áremelkedést. A piaci áremelkedés nem volt egyrészt ezért, másrészt pedig azért, mert az a vélemény alakult ki, hogy nyíraskor nagyobb lesz a kínálat. Az érdeklődés inkább finom szövetgyapju iránt jelentkezett, míg a fésűs minőségek iránti kereslet mérsékelte. Árak a következőképen jegyezhetők: finom szövetgyapju 2 50—3—, középminőségű szövetgyapju 2 40—2 60, jó minőségű fésűsgyapju 2 40—2 70, középminőségű fésűsgyapju 2 30—2 50 pengő kilogrammonként. U-gyapjuban lényegtelen volt a forgalom. Középminőségű ó-gyapjuért átlag 2 40 pengőt fizettek kilogrammonként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiac az elmúlt hét óta a marha- és borjubőr ára 10 fillérrel olcsóbbodott. Árak: marhabőr, magyar (25—35 kg-os) 1 20—1 50, marhabőr, tarka (25—35 kg-os) 1 30—1 40, marhabőr, magyar (36—49 kg-os) 1 10—1 20, marhabőr, tarka (36—49 kg-os) 1 20—1 30, marhabőr, magyar (49 kg-on felül) —80—90, marhabőr, tarka (49 kg-on felül) —90—1—, borjubőr (borszu lábál) 2 30—2 40, báránybőr (fehér merinó) 6 20—6 80 pengő kilogrammonként.

Különfélék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodájának jelentése.) Budapest, 1929 április 18. Az irányzat szilárd. Termelői árak Stegeden: Csövespaprika füzetként 10—12—, édesnemes paprika kg-kint 5 45—5 75, felédes paprika kg-kint 4 80—5—, rózsapaprika kg-kint 3 20—3 40, II. r. paprika kg-kint 1—1 40, III. r. paprika kg-kint —50—70 P. Kálcsán: Édesnemes paprika kg-kint 5 30—5 50, rózsapaprika kg-kint 3 40—3 70, II. r. paprika kg-kint 1 60—2 60, III. r. paprika kg-kint —60—1 10, csövespaprika kg-kint 2 80 P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 április 7-13-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2 40—3 60, nagyban 2 30—3—, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1 40—2 80, haresa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 4—7—, nagyban 4 50—5 50, haresa, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 2 80—6 50, nagyban 3—4 30 P.

Szesz és szeszitalok. 1929 április 19. Az összes szesz-kategóriák változatlanul jegyeznek. A forgalom változatlanul élénk, a detail-üzletben finomított és denaturált szeszhez volt élénk a kereslet. A gyümölcsalínkaüzletben a kínálat főleg törkölyalínkában volt élénkebb. Jegyzett árak törköly 3 80—4—, szilvórium (nyári áru) 4 80—5—, kék áru 6—6 20, borpárlat (új) 4 80—5— P ab termelői állomás, 10 000 literfokonként + 2/3 a forgalmi adó.

Zöldbors és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 április 7-től 13-ig jegyzett árak pengőben. Sárgarépa kg-ja —18—50, petrezselyem kg-ja —50—90, zeller kg-ja —40—80, kalarabé kg-ja —50—90, kalarabé új, hazai 1—1 50, karfiol, külföldi 1—1 80, vöröshagyma kg-ja —24—28, fokhagyma kg-ja —45—90, cékla kg-ja —30—46, fejeskáposzta kg-ja —40—50, kelkáposzta kg-ja —40—90, vöröskáposzta kg-ja —50—70, fejős saláta darabja —10—80, torma kg-ja 1—2 20, rózsaburgonya kicsinyben kg-ja —26—38, közönséges burgonya kicsinyben kg-ja —14—20, kálburgonya kg-ja —34—50, champignonba kg-ja 3 50—4—, retek kg-ja —40—80, hónapos retek csomója —25—1—, zöldborsó, hüvelyes, újdonság (külföldi) kg-ja 1 70—2—, sóska kg-ja 2 70—3—, spenót kg-ja —40—70, alma kg-ja —80—2 40 P.

Cukor. (M. T. I. jelentése.) London, 1929 április 17. Cukortőzsdezárlat: „B” típusú fehérucukor londoni szabadraktárból áprilisra 11—11 1/2 shilling per cwt. (1 shilling = 1 40 P, 1 cwt = 50 8 kg.) Az irányzat tartott, a forgalom élénk.

Fapiac. A kenyérfapiac változatlanul üzletlen, az árai eddigi szinten alacsonyan mozognak. Tücskiban rendkívül élénk kereslet észlelhető, amennyiben a készletek száraz tücskiban teljesen kimerültek. Az egyesült szlovénországi és erdélyi tücskitermelők száraz búkkhasabfáért budapesti paritásban 345—350 pengőt kérnek vagononként; belföldi száraz búkkhasab feladóállomás fekvése szerint 225—260 pengő 10 000 kg-ért ab feladóállomás. Keményfában az üzletmenet úgy alakult, mint a külföldön nagyon gyenge.

Országos állattársarok. 1929. évi április 22-től 29-ig. Április 22. Pécsvárad, Harkány, Szigetvár, Felsőöreg, Noszlop, Kiskomárom, Nova, Egyek, Rakamaz, Mátészalka, Vepelét, Diósjenő, Szécsény, Debrecen (tűzhavásár, 2 nap), Dunapentele, Kunhegyes, Sajószentpéter. Április 23. Iván, Pincehely, Szombathely (2 nap), Soltvadkert, Búdszentmihály, Demecser, Gelej, Köröstarosa. Április 24. Lébény, Igal, Szil, Répceszentgyörgy, Vasszentmihály, Somlószőlős, Nemesnép, Gyulakeszi, Turje, Zsámbék, Szerencs. Április 25. Kishér, Toponár, Nagyszékely, Balatonfőkajár, Marcali, Tornaszentandrás. Április 26. Földvár, Csongrád. Április 27. Szomajom, Apátfalva, Szekszárd. Április 29. Hosszabod, Sellye, Mór, Sárosd, Komárom, Istivándi, Nagyatád, Balatonkiliti, Bata, Bonyhád, Devecser, Veszprém, Zalaegerszeg, Bácsalmás, Vámospécs, Kiskőrös, Acsa, Dombad, Köles, Szikszó, Tiszánána, Hatvan, Arló, Büssz, Tolna, Zao.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. L. A szintelenítő anyagot úgy keverjük a borba, mint a derítő anyagokat szoktuk s hogy hatása nagyobb legyen, a leülepedni kezdő anyagot 2-3 nap mulva újra felkavarjuk. Azután a bort nyugodtan hagyjuk s megvárjuk, míg magától letisztul. Ha a szűrőkészülék rendelkezésre áll, akkor nem kell bevárni az önmagától való tisztulást a bornak, hanem egy-két nap mulva megsűrűjtük, sőt ha a bor nem nagyon szines, akkor a hollandi szűrővel a bort az eponit belekeverése után azonnal megsűrűjtjük. Ha szűrőkészülék nincs, akkor egyszerű derítéssel lehet az eponit leülepedését s a bor megtisztulását siettetni s három hét eltelté után a leülepedett derítési csapadékot a bort lefejtjük. Az eponit erős szintelenítő szer, amelyet többnyire a vörhenyeges vagy siller borok szintelenítésére használunk, ha a bor nem vörhenyeges, hanem csak sötétlőbb sárga, akkor egyszerű csersav szelatin derítéssel is meg tudjuk a bort világosítani, hekohterénként 4 g csersavval és 8 g szelaint használva.

V. J. A lenese zsiszikenítése éppen úgy történik, mint a borsóé. A székénegből 1 köbméter ártérületre 250 grát számítunk. A szoba hosszúsága, szélessége és magassága méreteit összeszorozván, megkapjuk az ártérületet. A közméreték szerint kerekén 14 kg székénegre van szükség. Előzőleg az ablakokat körülzárjuk, minden rést ahol a levegőnek járása van, betöm, begipszel vagy becementez, azután sorjában felállítja a zsákokat, kibontja s a fauti székénegből több lapos edénybe szétosztja, amelyeket a zsákok tetejére

GERMISAN nedves **TUTAN** száraz
csávázószer a legmegbízhatóbb a tavasziak üszögje és a répa gyökérfekélye ellen.
Gyártja a SACCHARINFABRIK A.-G., MAGDEBURG. Forgalomba hozza:
PANTODROG R.-T. Mezőgazdasági Osztálya, Budapest, V., Visegrádi-utca 7. szám.

Albt. Gyorsan távozik s az ajtót kívülről is jól körültapasztja. A gyilkos szénkénegázoknak 24 óráig teszi ki a lencsét. Azután szellőztet, tekintettel arra, hogy a szénkéneg gyilkos mérég, lúveszelvényes és robbanó (mint a benzín), a kellő óvatosságról ne feledkezzék meg, a munkás ne lehelje be a gázokat, tüzzel (égő gyufával, égő pipával stb.) ne közelítsen a helyiséghez.

K. Mason. Az üregi — Komáromban: „luki” nyul, csakugyan felesleges ajándék attól, aki azt valamely vidékre telepítette, mert kevés öröm és mulatság árán sok kárt okoz. Ha tudnak szerezni ezekből az egy-két évvel hirdetőt (hadi) gázpatronokból és hozzá való „furkóból”, amelyet a célra ajánlanak és amelyről tudom, hogy például a hőrség ellen gyökeres hatású, akkor azt szerezzék be. Ha a szerzés körülményes, akkor végezhetnek vele a szénkéneggel is. Egy-egy lyukra 30—45 gramm szénkéneg kell és ha azt a lyukba beöntötték, kis gyepes hancsikkal be kell törni a nyul lakását jól, hogy a gáz ne szabadulhasson ki. Sokszor egyszerű eljárás is teljes eredménnyel jár, de ha egy-egy lyuk mégis lakott maradna, utólagos munkával rendbe hozható az is. Szénkéneg akár Balatonedericsen, akár Budapestu a Magyar Mezőgazdák útján szerezhető.

Gazdaköri tagnak. *Déaványa.* A gabonasziszik védekezése tárgyában kéri „bő — és kimerítő tanácsot” itt a szükre mért szerk. üzenetek között — sajnos — nem adhatjuk meg. Szász foglalkozunk ezzel a kérdéssel és a *Köztelek* régebbi számaiban bő és kimerítő felvilágosítást találhat. Legjobb lesz, ha kérje, hogy sziszikes helyisége milyen és közölve ezt a M. Kir. All. Rovartani Allomással (Budapest, II. Kistabel Pál-u. 1.), kér ott tanácsot. Ott kaphat néhány fillért kimerítő utmutatást is. Ha beküld 40—50 fillért bélyegben, rögtön megküldik.

Hirneves Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:
Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: T. 244-47

Az ipar és háztartás részére nélkülözhetetlen:
A gyümölcsök és főzelékek konzerválásának kézikönyve
Írta: Dr. Hérics-Tóth Jenő — Ára 10 pengő
"Patria" R.-T. Könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

MÉLYHÜTÉS — JÉGGYÁRTÁS minden szakértelem és vegyszer nélküli

A BROWN-BOVERI 5742

(A) = (S) hűtőautomatával

Egyszerű! — fessélytelen!
Nincs közlés! — Nincs utántöltés!

A HÜTŐAUTOMATA MELLETT ELSŐRANGU AMMONIÁK-KOMPRESSZOROKKAL SZOLGÁLHATUNK.

Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 41.
WIEN TELEFON: AUTOMATA 212-91 BRÜNN

Tavaszi munkához

meglepő olcsó árban
férfi tehénbőrbakancs,
tisztá bőranyag
P 11—
férfi strapacipő
sárga amerikai forma
P 12-50

Postai megrendéssel pontosan teljesít

Kiss H. cipőnagykereskedő,
Budapest, VII., Miksa-utca 13. Dohány-utca 5703

Haidekker-Hungária drótfonat kitűnő

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
Budapest, Üllői-út 48/5. Fiók: VIII., Flomel-út 3.

Új szakkönyvek!

Könyv cím	Pengő
Kokoly Thege S. és Póhl H.: I. beszámoló a Széchenyi-féle tanácsadásban végzett kísérletekről	2—
Rothmeyer J.: A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban	7—
Gyárfas József: A földtrágya és alkalmazása	3—
Szász-Winkler: Baromfi-betegségek 2. kötet kiadás	6—
Fodor Ferenc dr.: Magyarország mezőgazdasági földrajza	6—
Hosvá L. K.: A kútra sporteszköz tenyésztése	10—
Manninger A.: Milyen buzát termeljenek?	2—
Gröner Emil: Hogyan lett Nyomorfaivából Öszdgyálya	6—
Dörner Bela: Rétok és legelők művelése, 2. kiadás	14—
Radnóti-Fild: Versenytanulmányok 1929	3—
Bitter M. Alt. növénytermesztés tan. 2. új kiadás	8—
Horváth János: Magyar szőlőkezelési kézikönyv	5—
Koncz János: Középségi igazgatás	3—
Weilmann O. dr.: A borjú felnevelése	4—
Károly Szász dr.: A kizsáka adó	5—
Pernecky: Cséplők és gépmunkások balesetbiztosítása	2-40
Csik László: Zöldtszermények konzerválása. (Silozás)	14—
Szilassy-Gröner: Széles takarmánynevelés term. 3. kiad.	5—
Fekete: Fajbaromfi-tenyésztés és betegségek	4—
Predmestský Dzsó: A tejászfarm	8—
Weilmann O.: Általános állattenyésztés, 2. kiadás	12—
Andrásovich G.: Háziállattenyésztés, 7. kiadás	5—
Weister Ferenc: Hasznosított traktortenyésztés	5—
Hörös-Tóth-Osztróvsky: A szeszgyártás kézikönyve	32—
Béke László: A burgonya termesztése és nemestése	3-60
Szabó Zoltán: Szőlő növények élete és gondozása	6—
Villax O.: A szántóföldi kísérletezés gyakorlatja	5—
Bakos László: A tyúktojás-termelés fokozása	1-20
Wanács Mátyás: Bogyógyümölcsök termesztése	6—
Áltner Miklós dr.: Műtrágyák és műtrágyázás	4-40
Weiss Vilmos: Sertés-tenyésztés és hizlalás	4-50
Erdő-Göllner: Mezőg. traktorok szerkezete és közlése	10—
Szönyei Lőrántó: A modern csirkefarm	4—
Gyárfas József: Műtrágyázás gyakorlatja	3-20
Dörner: A sertés és tenyésztése	18—
Appel-Takács: A burgonyagombbetegségek	7—
A burgonyajátbetegségek	7—
Mattyasovszky M.: A földművelés közgazdaságtana	18—
Bernát István: Tanulmányok az agrárpolitikai köréből	12—
Logman-Vas: A traktor tervezése, működése stb.	8-40
Schandi J.: Az állattenyésztés biológiája. Általános tenyésztési elvek	10—
A szarvasmarha és a biraly tenyésztése	10—
A juh és kecske tenyésztése	6—
A sertés tenyésztése. 142 oldal	5—
Mátyás Gyula: Vadásztrófeák III. kötet	4—
Gyak. tanácsok a takarmányítás egyhítésére	2-50
Kreybig L.: Az istállótrágya nemese erjesztése	2—
Kreybig Lajos: A talaj öleto, javítása és trágyázása	20—

Mindenmű szivattyu bármely célra és üzemre

Állandóan készleten ábra szerinti és egyéb kivitelű

kézi-és erőüzemű TRÁGYALÉSZIVATTYÚK
Gyöző Béla és Társa
szivattyú és fúvókák specialitások
Budapest, V. Bártó Ács-utca 33.
Telefon: Automata 242-77.

TRÁGYALÉ-ÉS VIZHORDÓK
TRÁGYALÉSZIVATTYÚK
ÁLLANDÓAN KÉSZLETEN.

Szivattyuk javítását vállaljuk

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T.

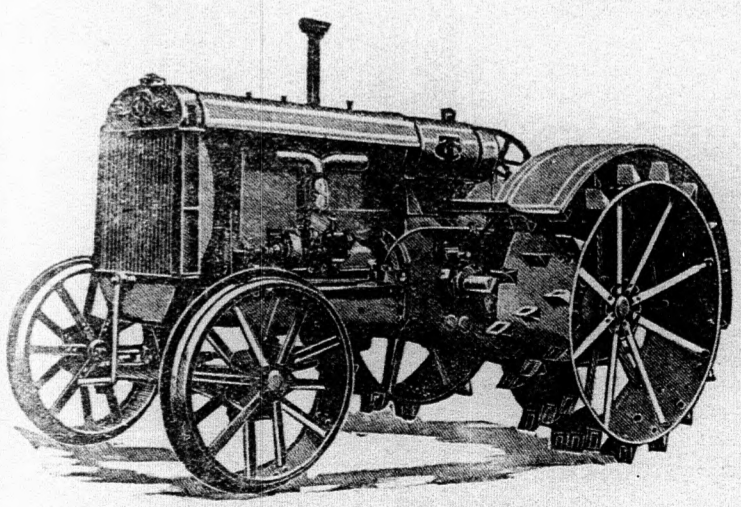
BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS CSÁSZÁR-UT 32. SZÁM.
A Győri Waggonyár szekérkerék gyártmányának vezérképviselete.

Modern gazdaságokban kitűnően bevált

Rába

szekérkerék
hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos méretben.

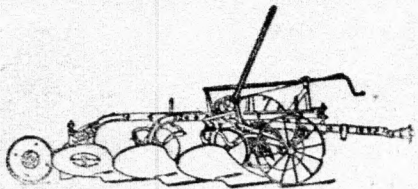
Az amerikai

TWIN CITY TRAKTOR

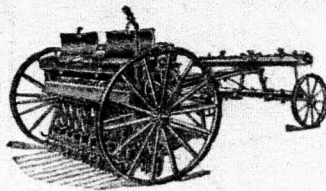
vezet
vonóhorogteljesítményben
tartósságban
gazdaságos üzemben

Üzemzavar nem fordulhat elő! Alkatrészükséglet a legminimálisabb!
Saját érdeke ellen vét, ha nem kér árajánlatot!

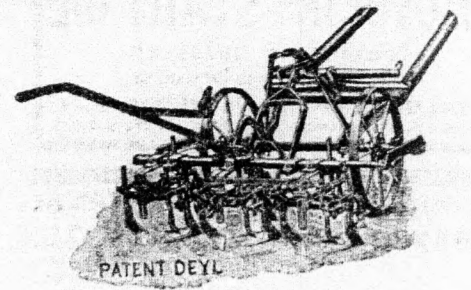
Felvilágosításokkal és részletes árajánlatokkal készséggel szolgál:
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

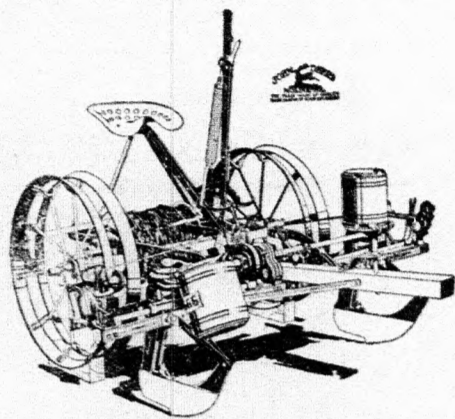
Eredeti
Bächer
fogatos és traktorekék
talajmivelő eszközök

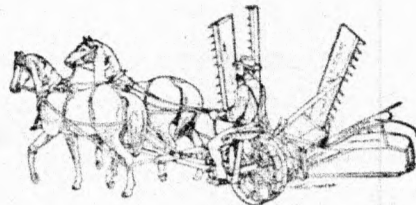
Eredeti
Melichar
sorvetők, sortrágyázók, répavetők,
mütrágyaszórók, chiliszórók

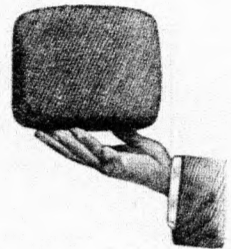
Eredeti **Deyl** répakapálógépek

Eredeti **John Deere**
négyzetbeültetőgépek

Gereblyék
Fűkaszálók
Marokrakók
Kévekötő aratógépek
állat- és traktor-
vontatásra

Eredeti importált Ia minőségű
kéreg és csomómentes
Sisal-kévekötőzsineg

5876

Részletes leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer-Melichar, Budapest

V., Vilmos császár-ut 60.

Sürgőnycim: „KULTUR“.

Telefon: 228-02, 219-57.

Kifagyott őszi vetések pótlására és felülvetésére:

fajtengerik, hajdina,
köles, lóbab,
muhar, nyulszapuka,
takarmánytök, fehérhere,
Viktória-, express-, takarmányborsó

csiraképeségigaranciával,
legprimább minőségekben, azonnali szállításra
kapható:

Földes Gyöző

Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.

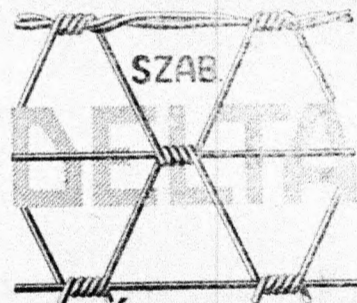
Budapest, V., Zrinyi-utca 14. sz.

Telefonszám: 141-10. Sürgőnycim: Földesur Budapest

Argentínai sárga „KORDOVA” gömbtengeri

mely az itteni talaj- és időjárási viszonyoknak feltétlenül megfelel,
85-90% csiraképeséggel, legalább 500 kg-os tételekben ... P 40-

Kívánatra mintázott ajánlatokkal express szolgálatunk

DROTFONAT
A LEGJOBB KERÍTÉSANYAG.
KOLLERICH PÁL FIAI
BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKP. 21.

12 lóerős szivógázmotor

Benz-gyártmányu, a z e m b e n bármikor meg-
tekinthető, üzemváltás miatt eladó. Fácánkerti
Gazdaság, Budapest, Mária Valéria-u. 10. 6031

ZSÁK-, PONYVA-GYÁRTÁS

eladás és kölcsönzés
ANGOL MANILLA
fapekes kézi kévekötő-szőlőkötőzőfonál
SCHLESINGER ÉS TÁRSA R.-T.
BUDAPEST, V., PERCEL MŰR-UTCA 2. 5806

Nagy olaj- és tüzelőanyagmegtakarítás.
Vásároljon TEVES dugattyúgyűrűket!
Nagy raktár traktorméreteken
javítási méreteken nagy választék.
BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
Budapest, V., Lipót-körút 27. szám
Telefon: Automata 295-39 5840

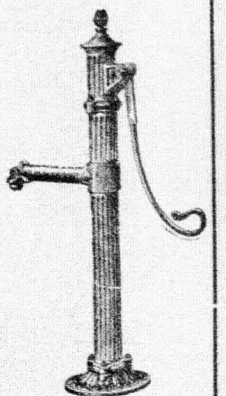
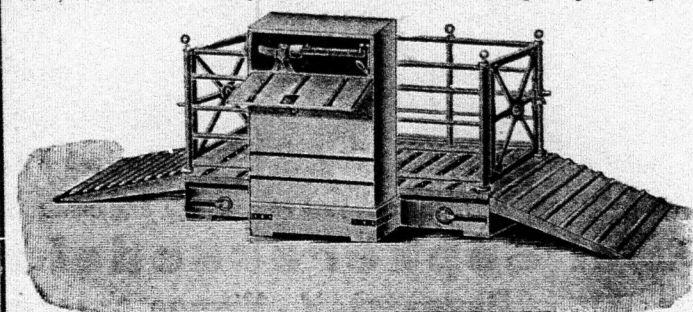
SCHILLINGER MIKSA

zsák-, kötéláru, szőlő-
kötöző-manilla, ponyva.
Zsák- és ponyvakölcsönzés
Budapest, V., Rudolf-akpart 7. sz.

Magyar Mérleg- és Gépgyár R.-T., Budapest

Központi iroda: V., Honvéd-utca 18. Gyár: X., Gyömrői-ut 40.
Telefon: L. 966-95, L. 910-47 Telefon: J. 389-17

Gyárt: mindennemű mérlegeket, szivattyukat, lokomobil-, kerti- és tűzifecsken-
dőket, elsőrendű vasöntvényeket. 6905 Kérjen díjtalan ajánlatot!

„MOVOLIN“-START OIL
 traktor- és autóolaj
 a leggazdaságosabb üzemanyag 5916
MAGYAR OLAJ- ÉS VEGYIPAR R.-T.
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 76. Telefon: Aut. 262-51, 219-50

**Levélpapírost és borítékot
 címnyomással**
 a legújabb és árban kő-
 szit a „PÁTRIA” nyomda
 r.-t., BUDAPEST, IX. ker.,
 Őűő-ut 25. sz. (Köztelek.)

Gazdaság felosztása foly-
 tán Vanyarcson (Nógrád
 megye) levő alig használt
 továbbá 52 kaptárból álló **méhészetemet**
 olcsón átadom. Érdeklődni lehet: **Loránd**
Nándornál, Budapest, V., Mérieg-
utca 12. szám. 6036

Mintegy 3 km.-nyi hordozható, 60 cm. nyomtávu,
 maximálisan 7 kg. súlyu

kisvasutat

megvételre keres pestmegyei uradalom,
 főrékkal együtt. Ajánlatokat a lap kiadóhiva-
 talába „Uradalom 6022” jellegre kérek. 6022

ELADÓ a Polgári Hitelszövetkezetnek
 egy éves **HOFHERR-gyártmányu**
SELEKTORA
 Érdeklődőknek válaszol az Igazgatóság. 6038

Szászhalombattai (Budapesttől 27 km.) **Zoltán-**
puszta birtokomat, mely

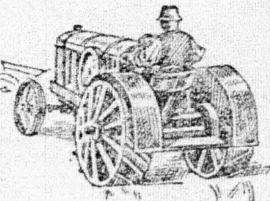
290 magyar hold

legjobb mindent termő szántó, bőséges épüle-
 tekkel, egyben vagy nagyobb parcellákban **eladom.**
 Vasutállomás és országut a birtokon. Érkezés
 tulajdonosnál, Budapest, VII., István ut 63., I. em. I.
 Telefon: József 438-85, délután 2-4-ig. 6028

Gazdák figyelmébe!
 Férfi és női angol lovagló-
 csizmák, vízhatlan gazda-
 sági csizmák, vadászcipők
 a legjobb kivitelben, a leg-
 olcsóbb árban megrendelhetők:
STEFANITS JÁNOS cégnél
 Budapest, IX., Őűő-ut 85.

Balaton
 kisbirtok **Keszthely** és **Hévíz** fűrdő között
 5 szobás szép villával, szükséges gazdasági
 épületekkel és felszereléssel
20 hold
 melyből kb. 10 hold legjobb termő szőlő, a többi
 gyümölcsös és szántó, előnyös feltételek mellett
eladó.
Dr. Kozák László, Keszthely,
Erzsébet királyné-ut 21. 6033

TRIÓRÖK
 marott sajtokkal
 minden gabona
 tisztítására.
Cseplőgép-
szíták
 Tőrekrosták. Mindennemű lyukasított lemezek.
Vetőmagtisztítólemez 5719
Lucerna- és lóheretisztító triórök
 triórök és lemezlyukasztógyár
 részvényirtásos
STAHEL ÉS LENNER
 Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

Életerős aggkort...

csak úgy ér el az ember, ha egészséges ifjkorra
 tekinthet vissza. Ezért félti On gyermekét a betegségek-
 től és veszélyektől és igyekszik életkörülményein javítani.

Am traktorával hasonlóképen kellene eljárnia, mert
 annak teljesítőképessége és élettartama is a legnagyobb
 mértékben a használatbavétel első idejében kapott
 helyes kezeléstől függ.

Mindenekelőtt a kenésre fordítsa a legnagyobb fi-
 gyelmet. Az olaj a motor vérkeringése és csak a jó vér
 őrzí meg ifjuságát. Ha On kizárólag a helyes Gargoyle
 Mobiloil fajtát használja, traktora még akkor is teljes
 mértékben üzemképes lesz, midőn a másoké már rég
 ócskavas közt hever.

VACUUM OIL COMPANY R. T.
 BUDAPEST, V. ZRINYI UTCA 7. TEL. AUT. 803-30 SZÉRIA

**ÁTÁZOTT FÖLDRE
 VONTATÁSRA**

**28 LŐERŐS
 RAUPENSTOCK**
 LÁNCALPAS
 TRAKTOR

**38-40 LŐERŐS
 GÉM**
 KEREKES
 TRAKTOR

**HOMOKRA
 HEGYES TEREPRE**

**LEGKÖTÖTTEBB
 TALAJON**

**LEGNAGYOBB
 TELJESÍTMÉNYRE**

*Gazdaságfejlesztési és Motorok Rt. Budapest
 Ligetgyűm. Dypingó ut. Országbíró-utca 230933 6034*

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium vezetése alatt álló
mezőhegyesi m. kir. állami méneshirtokból 6000 q.
a bábólnai m. kir. állami méneshirtokból 4000 „
a gödöllői m. kir. koronauradalomból 2550 „
a sütényi m. kir. állami méneshirtokból 1300 „
őszi buza, azonkívül
a bábólnai m. kir. állami méneshirtokból 1000 „
őszi rozs,
a sütényi m. kir. állami méneshirtokból 1000 „
szemes tengeri

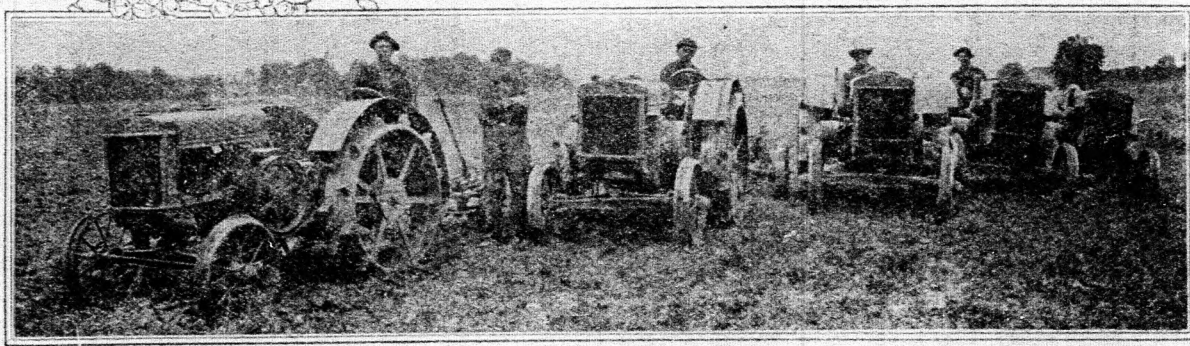
az 1929. évi április hó 24-ik napján déli 12 órakor
 Budapesten a m. kir. földművelésügyi minisztérium XII. főosztályában
 (III. em. 303.) zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson el fog adatni.

Átvételi határidő 1929. május 11-ike.

Részletes árajánlati és eladási feltételek, amelyek ajánlattevőre
 kötelezők, érdeklődőknek a **m. kir. földművelésügyi minisz-**
terium XII. főosztályában rendelkezésre állanak. 6035

Háy Miksa okl. vegyész-mérnök mezőgazdasági
 kémiai laboratóriumában, Abony, Pest megye, végez
talajvizsgálatokat
 Neubauer-féle módszer szerint, azonkívül 5639
műtrágya-, olaj-, takarmány- stb. vizsgálatokat

ELAD
Liptay Jenő, Nyiregyháza,
 a nyirpazoni gazdaságából:
Akácsemete 1 éves, jó gyökeres.
Jegenyenyár 3 éves, 3 m. magas.
Kosárfűzdügvány (Sálax Viminálist).
Akácshángot, 5 éves, sarfának alkalmas.
Gömbakácot, erős, 2 1/2 m. magas.
Akácoszlopot dohánypajta-építés-
 hez, 5 méter faragásu, 1 méter tövel
 és apróbb akácoszlopokat. 6016

Nem k eshetik el

a tavaszi munkálatokkal, ha olyan nagy teljesitményü, feltétlen üzembiztos, komoly muukag ppel rendelkezik, minő a

JOHN DEERE

traktor, amelynek „D” 1928.  vi typusa 10  rai üzemben mélyen felszínt 13–15 magyar holdat, felt rcs z 35–40 magyar holdat,  jfel-nappali munkával ennek kétszeresét és  r nylag alacsony sulyánál fogva

nem nyomja meg a talajt

Felvil gosit ssal,  rajanlattal készséggel szolgál a VEZÉRKÉPVISELET:

5814

F LDM VEL , TRAKTOR-  S GÉPKERESKEDELMI R.-T.

TELEFON I. L. 912–64

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 61.

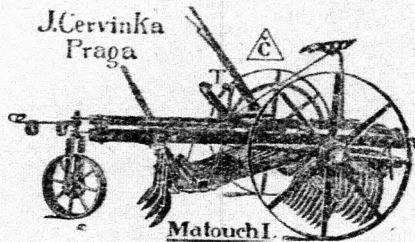
TELEFON I. L. 912–64

Specialit saink, melyek minden modern gazda figyelmére érdemesek:

Cservinka-féle szabadalmazott

r tujit -gépek

Egyszeri használatuk
után dupla terméshozam

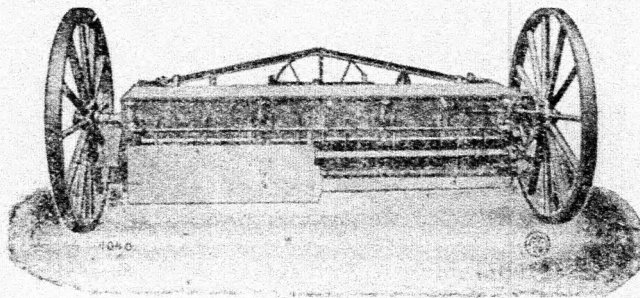
Néhány referencia:

D ry Hugó, T skepuszta.
Eszterházy László gróf, Sárosd.
G th László j sz gigazg t , Nyirbátor.
Hadik János gróf, Seregélyes.
Inkey József b r , Iharosberény.
Károlyi László gróf uradalma.
Kisb ri m. kir. m nesparancsnoks g.
Lónyay Elemér herceg, B.-Olaszi.
Magyar Kegyes Tanit rend, Mernye.
Maisai b ruradalom, Keszthely gkut.
Majláth József gróf, Monyh .
Mer n Jánosné gr fn , Zámoly.
Metternich hercegn  uradalma, Bia.
Mezőssy Béla nyugalmazott földm. miniszter, Ujh rt .
Molnár Imre v rmegeyi gazdasági f teligyele, Cece.
Rupprecht Olivér  rend, Sajtosk l.
Széchenyi Bertalan gróf uradalma, Nagycenk  s Segesd.
Teleky József gróf, Dunat tlen.
Wertheim Pál, Pusztaszentmih lyfa.

Augsburgi gyártmányu szabadalmazott

„Columbus” műtrágyaszóró-gépek.

Minden létező műtrágyát, m sznitrog nt és meszet is
biztosan és pontosan sz rnek.

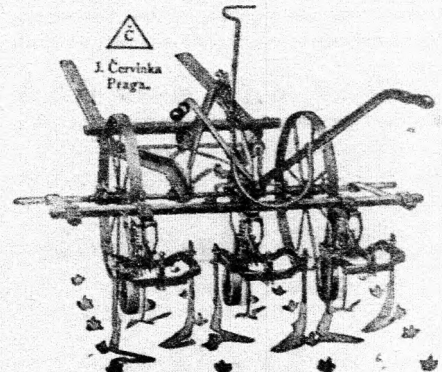
Néhány referencia:

Bezuk István b rgazdas g, M szlony.
R lis Barna  s K rn l, Nógrádsipek.
Derekegyh zi uradalom.
Eszterházy Antal herceg uradalma, T ti.
Fels treji uradalom.
H sv ny b r  uradalma, Nagytelek.
Horthy Miklós  j. uradalma, Kenderes.
Hoyos József gróf uradalma, Somogyap ti.
Károlyi Imre gróf uradalma,  rd.
Kremzier M r, Belcsapuszta.
Lónyay Elemér herceg, Orosv r.
M ss k Emil b rgazdas g, Gyöngyöshalász.
Ráday Gedeon gróf, Iklad.
Selypi uradalom, Selyp-P ltelek.
Szabados Gyula  s Károly, Szecseny.
Váci p isp ki uradalom, Galambos.
V s rhegyi István b rgazdas g, Naszly.
Veszeli Zsigmond b rgazdas g, Nagykondu.
Vog  László, Rebecpuszta.
Zirci Apátság uradalma, Zirc.

5608

Cservinka-féle szabadalmazott

„DALIA” répa- és tengeri kap k 3-, 4-, 5-sorosak
Bármily talajban kézimunkával vete-
ked  tökéletességgel működnek.

Néhány referencia:

Any si b rgazdas g, Sövényháza.
Apponyi Károly gróf uradalma, P lta.
Biro Albertné uradalma, Dombegyh za.
Bischoff Sándor b ruradalma, Maisapuszta.
Csikv ndy Ernő, Marcalt .
F her Imre, P lajpuszta.
Fejermegyei Cukorgyár, Ercsi.
Fried Ignác, Fancsikapuszta.
Fried László, Kish rs k.
Hoyos Miksa gróf, N metlad.
Jusz Sámuel, Mosonk rolyh za.
Lichtschein László, Barcika.
Magyar-Hollandi Mezőgazdasági R.-T., Polgárdi.
Mándy uradalom, Nyirbátor.
Nemes János gróf uradalma, Kunhegyes.
Pálfy Miklósné hercegn  uradalma, Kisl k.
P cesgy h zmegeyi Mezőgazdasági R.-T., P s p puszta.
Plesch Frigyes b rgazdas g, Medgyespuszta.
Schwartz Gyula uradalma, Csabacs d.
Szilfamajori b rgazdas gi Részvénytársaság, Szilfamajor.

Braun és  rm nyi, Budapest, V., Báthory-utca 7. Telefon: Aut. 241–34

Gazdasági gépek, műszaki- és vas ruk, szerszámok, üzemanyagok.

 lland  nagy raktár használt gazdasági gépekben is.

5 világrész és mindenütt Palma

!!!Ázsia!!!Áfrika!!!Amerika!!!
 Ausztrália!!!Europa!!!Ázsia!!!
 !!!Amerika!!!Ázsia!!!
 Afrika!!!
 ...Palman járj, ha
 ...Dolgod végzed,
 ...Kitartásra
 ...Prissességet
 Ad Palma

PALMA

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Budapest
 V., Zoltán-utca 2-4.
 Szállít: csépléshez, gőszántáshoz és házfűtéshez
la tatai tojás- és téglabrikettet
la tatai darabos- és kockaszemet
 Feleőgallai karbidot,
 nagyszilárdságú portland cementet,
 égetett meszet

Azonnal rendelje meg a könyvpiac legfrissebb újdonságát!!
 Dr. GÁRDONYINÉ és Dr. KOVÁCSNÉ könyvét
A gazdasszony dolga
 Utmutató a háztartásban és házkörüli teendőkben. A mindennapi élet biblijája asszonyok számára, mely eligazít a lakásban, házikertben, baromfitenyésztésben, sertésnevelésben, hizlalásban, kis tehenészetben, tejgazdaságban, nyulatenyésztésben egyaránt. **Ára 8 pengő**
 "PÁTRIA" R.-T. KÖNYVOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX. ÜLLŐI-UT 25. SZÁM

Dr. Jcszenszky okl. gazda, közgazda, hivatásos gazdasági szakértő (Budapest, IX., Ferenc-körút 14. Aut. 866-81), sokévi gyakorlati végzettségű helyszíni gazd. szakértői munkálatait, birtokbevételeket, intéző osztályvezetéseket, a mai gazdasági viszonyokhoz mérten jóvádelentkezéseire átdolgozza a gazdasági üzeme-
 ket, gazdaságok-uradalmak üzemi elrendezései tekintetével a legújabb előírásoknak megfelelően. Ezenkívül O. F. B. engedéllyel szakszerűen közvetíti birtokok adás-vételét, bérletek bérbeadás-vételét, mely ügyek elvégzésére gyors lebonyolítását lehetővé teszi széleskörű gazdasági kapcsolataival és birtokirodájának az Ország minden vidékére kiterjedő hálózat-szervezete.

Eladó birtokok:
 450 holdas (1/2 letele) Dunántul Pesthez közel enyhén hullámos egytagu barna agyag, műút mentén, vasút-hajóállomás helyben, 12 szobás emeletes kastély, nagy park, villany-vízvezeték, jó gazdasági épületek. Ára : 80.000 P, kedvező fizetési feltételek. Alkalmi vétel.
 1400 holdas, 850 holdas és 500 holdas Alföldi tanyabirtokok Debrecen körzetében, barna vályogtalaj, gazdasági épületekkel. Árak: 680 000 P, 430 000 P, illetve 250 000 P. Felével átvehető.
 530 holdas Felvidéken, nagyobb fele erdő, többi szántó, 5 szobás modern uriak, kövesút. Ára 250 000 P, felével átvehető.
 115 holdas tanyabirtok Pest környékén, állomáshoz közel, 4 szobás tisztalakkkal 80 000 P. Ehhez közel a község szélén 9 szobás szép kastély 4 holdas diszkrétel, gyümölcsösökkel és veteményessel 70 000 P. Külön-külön és együttesen is megvehető.
 300 holdas Felvidéken (80 hold szántó, 36 hold legelő, többi 10-30 éves csereszalérd), gazdasági épületekkel, állomástól 8 km., 100 000 P, felével átvehető.
 600 holdas prima birtok, elsőrendű talajjal Dunántul, Pesthez közel vasutvonali mentén, szép urilakkal, gazdasági épületekkel, 600 000 P.
 850 magyar holdas Dunántul (450 szántó, többi rét, legelő, erdő arányosan), sík, egytagu, fekete agyag, vasút műút mentén, 7 szobás uriak villanyvilágítással, vízvezetékkel, kitűnő gazd. épületekkel, Ára 500 000 P, felével átvehető.
 1000 holdas Balatonnál Zalában (340 szántó, 100 rét, 60 szalérd, 500 legelő), sík és fensík, egytagu barna vályog, enyhén köveses, műút mentén, vasút 8 km. Elő-holtal 280 000 P. Jó épületek, 5 szobás uriak.
 160 holdas jó homokbirtok Szabolcban, 20 hold dohánytermeléssel, szőlővel, gyümölcsösökkel, gazdasági épületekkel, állomástól 2 km.-re, 85 000 P.
 37 holdas, fekete vályogtalajjal, nagy alföldi göcpontról 4 km.-re, állomáshoz 1 km.-re, épületekkel 28 000 P stúrgósen.
 15 holdas (1 h. szőlő, többi szántó) primatalajú kisbirtok. Fejér megyében vasutállomásnál, 3 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel, elő-holtal 30 000 P.
 100 holdas Pesttől északra, 2/3 lapos jó szántó, 8 szobás új uriak gazdálkodással, vízvezetékkel, szőlő, gyümölcsös, jó épületek. köves út, 65 000 P, felével átvehető.

Bérbeadó birtokok:
 1000 m. holdas ősi átadásra tulajdonostól, közvetlen Budapestnél, arányos művelési elosztással, trágyaerős könnyű talajjal, urilakkal, jó gazdasági épületekkel, holdankint 1 és 1/2 q buzabérért. Tehenészetre kiválóan alkalmas.
 900 m. holdas, azonnali átadásra bérlettel 12 évre, Budapest 100 kilométeres körzetében Dunántul, fele szántó, közepes talajminőség, vasutállomásnál, kövesút mentén, nagyobb göcpontról közelében, holdankint 86 kg. buzabérért. Tej igen jól értékesíthető. Urilak, épületek.
 1000 m. holdas ősi átadásra bérlettel 11 évre, Budapest 70 kilométeres körzetében Dunántul. Könnyű talaj, állomás közel, kövesút mentén, tisztalak, épületek, holdankint 85 kg. buzabérért.
 Ezenek kívüli birtokok és bérletek minden minőségben, minden nagyságban az ország minden részén.

Keres bérleteket bérbeadásra.
Keres birtokokat eladásra
 minden nagyságban, minden minőségben, reális bér illetve reális ár mellett. 10keelés vevő-ügyleti részére.

SIKURIT
 vízhatlanító habarcspótlék
 a
LEGJOBB, használatban a **LEGOLCSÓBB**

NIGRIT
 védőmázolat nedvesség ellen
 betonra és mint rozsdagátló, vasra. Vetszik
 bármely külföldi gyártmányal!

LUTZ
 EGYEDÜLI GYÁRTÓ!
 LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR RÉS.ZV.-TÁRS.
 BUDAPEST, VII. KERÜLET, ÖRNAGY-UTCA 4. SZ.

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL.

ALAPITTATOTT: 1909.
WEISZ A.
 EZELŐTT
SERÉNYI
 fogaskerékgyár
 PRÁCIÓZS FOGASKEREKEK, AUTÓ-
 ALKATRÉSZEK, GÉPGYÁRTÁS, HEN-
 GER- ÉS FŐTENGELYKÖSZÖRÜLÉS
 BUDAPEST, VIII., NAGYTEMPLOM-UTCA 34. SZ.
 TELEFON: JOZSEF 398-05 és 455-85

A kézi gyapjunirás minden hátrányát eltüntetik az egész világon használt

LISTER-féle GYAPJUNYIRÓGÉPEK
 Miért késlekedik beszerezni?!

Vezérképviselőt:
Südfeld Gábor okl. gépészmérnök
 Budapest, VI., Szondy-u. II.
 Telefon: Aut. 246-II

Havonta megjelenő KÖNYVÁRJEGYZÉKÉT ingyen küldi a "Pátria" r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A tavaszi szántáshoz amerikai rendszerű

traktor-tárcsásboronákat

szállít, bármily mennyiségben raktárról, garancia mellett, jutányos áron

SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLC

VISZONTELADÓKNAK KEDVEZMÉNY!

A Felsőiregi Uradalom Fajbaromfitenyészte, Felsőireg (Tolna megye)

elfogad megrendeléseket

Amerikai Fehér Leghorn, Rhode Island Red és Mexikói fehér pulyka tenyésztállatokra, illetve keltetőtojásokra és naposcsibékre.

A tenyészet egész törzsállománya a végzett végvizsgálatok alapján bacillus pullorummentes.

Kérje mielőbb árjegyzékünket. 5881

ZSOLDOS előkészít polgári és középiskolai magánvizsgákra, Budapest, VII., Dohány-utca 84. 5919

Érettségire. Telefon: József 424-47

ÁRTÉZI KUTAK furását mérsékelt árakkal vállalja **Soós Sámuel** kutfurómester Ujpest, Gróf Apponyi-utca 52. sz. 2108

TENGERI

alá

**6—8 nappal a vetés előtt
szórva**

**adjunk katasztrális holdankint
80—100 kg.**

MÉSZNITROGÉNT

mely 19-20% nitrogéntartalommal hazánkban a
legjobban bevált és legolcsóbb nitrogénműtrágya!

„NITROGÉN“ MŰTRÁGYA ÉS VEGYIIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V. kerület, József-tér 1. szám.

Kérjen díjtalan szaktanácsot!

Vidéki raktárakról is azonnal szállítható!

I., II., III. osztály mérlegszámlája 1928. december 31-én.

	I., II. (Elemi) osztály		III. (Élet) osztály		Összesen	
	pengő	f	pengő	f	pengő	f
1. Az alaptőkének még be nem fizetett része	396.800	—	243.200	—	640.000	—
2. Pénzárkészlet	149.203	61	64.638	14	149.203	61
3. Pénzügyintézeteknél elhelyezett kamatozó követelések	958.054	90	191.389	44	1.022.683	04
4. Értékpapírok	546.010	50	344.000	—	737.409	94
5. Ingatlanok értéke	851.000	—	39.641	67	1.195.000	—
6. Kötvényekre adott kölcsönök	854.812	55	103.574	82	30.641	67
7. Jelzálogkölcsönök	1.325	93	501.561	15	103.574	82
8. Viszontbiztosítók tartozása	—	—	365.865	86	1.356.373	70
9. Óvadékok	—	—	—	—	1.325	93
10. Különféle adások:						
a) folyószámlán	201.586	59	—	—	—	—
b) elemi osztály	1.093.999	97	—	—	—	—
11. A képviselőknek fennálló követelések	—	—	—	—	—	—
12. A biztosítási alap értékei:						
K 400.000 — n. é. 51/20/00-os 1916. évi IV. hadikölcsön	32	—	16	—	32	—
K 100.000 — n. é. 51/20/00-os 1916. évi IV. hadikölcsön	—	—	—	—	—	—
K 100.000 — n. é. 51/20/00-os 1918. évi VIII. hadikölcsön	9.381	54	79.155	97	9.381	54
13. Tisztviselők nyugdíjalapja	—	—	—	—	—	—
14. A számadási év vesztesége	—	—	—	—	—	—
Összesen	3.968.800	—	2.432.200	—	6.400.000	—
Alaptőke	1.023.312	—	501.300	—	1.524.612	—
Biztonsági tartalékalap	524.000	—	8.100	—	532.100	—
Artolyamigazozási tartalékalap	30.456	70	37.784	63	68.241	33
Egyéb tartalékok:						
a) tőketartalék	189.846	03	—	—	189.846	03
b) rendkívüli tartalékalap: Tűz	27.713	26	—	—	27.713	26
Élet	10.219	97	—	—	10.219	97
c) vagyonérték ingadozási tartalékalap	17.139	53	—	—	17.139	53
d) tartalékok az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	1.056.506	16	—	—	1.056.506	16
le a viszontbiztosított rész	482.822	03	—	—	482.822	03
b) betöréscsopás biztosítás	25.487	05	—	—	25.487	05
le a viszontbiztosított rész	11.094	33	—	—	11.094	33
c) balesetbiztosítás	20.232	78	—	—	20.232	78
le a viszontbiztosított rész	8.348	54	—	—	8.348	54
d) szavatossági biztosítás	51.771	74	—	—	51.771	74
le a viszontbiztosított rész	34.644	77	—	—	34.644	77
e) autocasco-biztosítás	76.088	93	—	—	76.088	93
le a viszontbiztosított rész	64.314	17	—	—	64.314	17
f) állatbiztosítás	27.378	31	—	—	27.378	31
le a viszontbiztosított rész	23.503	06	—	—	23.503	06
g) halálési és vegyes tőkebiztosítások	1.193.210	68	—	—	1.193.210	68
le a viszontbiztosított rész	476.098	97	—	—	476.098	97
h) elérési tőkebiztosítások	836	55	—	—	836	55
le a viszontbiztosított rész	156	—	—	—	156	—
i) járadékbiztosítások	18	76	—	—	18	76
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
j) díjtartók az üzletév végén:						
a) halálési és vegyes tőkebiztosítások	151.569	21	—	—	151.569	21
le a viszontbiztosított rész	62.070	94	—	—	62.070	94
b) elérési tőkebiztosítások	61	65	—	—	61	65
le a viszontbiztosított rész	12	33	—	—	12	33
c) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	160.759	96	—	—	160.759	96
le a viszontbiztosított rész	92.688	13	—	—	92.688	13
b) jégbiztosítás	84.252	26	—	—	84.252	26
le a viszontbiztosított rész	15.396	10	—	—	15.396	10
c) betöréscsopás biztosítás	7.463	86	—	—	7.463	86
le a viszontbiztosított rész	2.304	52	—	—	2.304	52
d) balesetbiztosítás	3.888	74	—	—	3.888	74
le a viszontbiztosított rész	1.342	53	—	—	1.342	53
e) szavatossági biztosítás	74.185	35	—	—	74.185	35
le a viszontbiztosított rész	56.519	79	—	—	56.519	79
f) autocasco-biztosítás	48.252	33	—	—	48.252	33
le a viszontbiztosított rész	40.202	77	—	—	40.202	77
g) állatbiztosítás	4.696	28	—	—	4.696	28
le a viszontbiztosított rész	4.109	25	—	—	4.109	25
h) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	587	03	—	—	587	03
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
b) jégbiztosítás	4.450	—	—	—	4.450	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) betöréscsopás biztosítás	—	—	—	—	—	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) balesetbiztosítás	—	—	—	—	—	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) szavatossági biztosítás	—	—	—	—	—	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) autocasco-biztosítás	—	—	—	—	—	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
g) állatbiztosítás	—	—	—	—	—	—
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
h) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
c) fel nem veti osztatások	61	07	65	—	61	07
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
d) ámeneti számla	21	105	84	—	21	105
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
e) előre kivenyestett biztosítások díja	6	189	87	—	6	189
le a viszontbiztosított rész	—	—	—	—	—	—
f) díjtartók az üzletév végén:						
a) tüzbiztosítás	329	09	78	—	329	09
le a viszontbiztosított rész	145	98	47	—	145	98
b) életbiztosítás	12	28	75	—	12	28
le						

III. osztály (életbiztosítás).
Nyereség- és veszteségszámla az 1928. üzletévről.

KIADÁS	Pengő		f		KIADÁS	Pengő		f	
1. Kifizetett biztosítási összegek: a haláleseti és vegyes tőkebiztosítások után.....	118.850	32	71.729	54	1. A megelőző üzletévről áthozott és a viszontbiztosított rész levonásával kimutatott:				
le a viszontbiztosított rész.....	47.120	78	8.062	37	a) díjtartalékok.....	406.672	94		
2. Visszavásárlásokra történt kifizetések.....					b) díjtartékok.....	93.553	16		
3. Szerzési költségek, levonva a viszontbiztosítók megtérítéseit:					c) esedékessé vált, de még ki nem fizetett biztosítási összegek.....	18.160	73		
a) díjbehajtási jutalékok és egyéb szerzési költségek.....	202.705	43	231.196	42	d) biztonsági tartalékalap.....	8.100	—		
b) orvosi költségek.....	28.490	99	112.122	81	e) tőketartalék.....	12.299	85		
4. Tisztviselői illetmények.....			48.900	01	f) rendkívüli tartalékalap.....	10.054	51		
5. Egyéb üzletviteli költségek.....			212.487	41	g) vagyonérték ingadozási tartalék.....	4.489	77		
6. Szervezési költségek.....					h) árfolyam ingadozási tartalék.....	29.647	20	574.038	18
7. Adók és illetékek:					2. Díjbevételek a törlések levonásával:				
a) adók és illetékek.....	31.714	80	48.322	—	a) a haláleseti és vegyes tőkebiztosításokból.....	1.288.571,99			
b) valorisatioi illeték.....	16.607	20			le a viszontbiztosított rész.....	350.392,01	938.179	98	
8. Leírások:					b) az elért tőkebiztosításokból.....	71,36			
behajthatatlan követelések.....			57	98	le a viszontbiztosított rész.....		71	36	938.251
9. Díjtartalék az üzletév végén:					3. Kamatok.....				25.200
a) a haláleseti és vegyes tőkebiztosítások után.....	1.193.210,68				4. Ingatlanok tiszta hozadéka.....				12.882
le a viszontbiztosított rész.....	476.098,97	717.111	71		5. Egyéb bevételek:				
b) az elért tőkebiztosítások után.....	836,55				a) kötvényilletékek.....	16.082	88		
le a viszontbiztosított rész.....	156,--	680	55		b) egyéb illetékek.....	37.033	87		
c) a járadékbiztosítások után.....	18,76				c) károk, kötv.-kölcsönök és visszavásárlások bélyegilletéke.....	1.089	20		
le a viszontbiztosított rész.....		18	76	717.811	02	d) írásilletékek, reaktív. ill. stb.....	11.091	89	82.485
10. Díjtartéka az üzletév végén:					e) könyvszerű árfolyamnyereség.....	17.137	43		79.155
a) a haláleseti és vegyes tőkebiztosítások után.....	151.569,21				6. A számadási év hiánya.....				
le a viszontbiztosított rész.....	62.070,94	89.498	27						
b) elért tőkebiztosítások le a viszontbiztosított rész.....	61,65	49	32	89.547	59				
11. Esedékessé vált, de még ki nem fizetett bizt. összegek:									
a) haláleseti és vegyes tőkebiztosítások után.....	4.450	—	3.850	—					
le a viszontbiztosított rész.....	600	—							
12. Egyéb tartalékok:									
a) biztonsági tartalékalap.....	8.100	—							
b) tőketartalék.....	12.299	85							
c) rendkívüli tartalékalap.....	17.139	53							
d) vagyonérték ingadozási tartalék.....	9.181	03	84.565	04					
e) árfolyamingadozási tartalék.....	37.784	63							
13. Az előző számadási évről áthozott veszteség.....			83.261	40					
			1.711.913	59					1.711.913

MARABU Kazánok és radiátorok központi fűtésekhez. Gőzfűző-, gőzmosó- és fertőtlenítő-berendezések. Oranier, Ichor és Marabu folytonégő kályhák.

MAGYAR RADIÁTORGYÁR R.-T., Budapest

SZEB Cementipari gépek és formák, teljes berendezések cementárugyárak és műkögyárak részére. Építkezési gépek, keverők, felvonók.

SZÁNTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára, Budapest

2133 Gyömrői-ut 76-78. Telefon: József 350-88 — 34

RSP A RUD. SACK-gyár négyzetes tengeriültetőgépe

felülmúlja az összes amerikai ilyen gépeket!

A múlt évben a SACK-gyár 2000 ilyen gépet szállított Argentiniába, 300 darabot Romániába.

Tartósabb és pontosabb, mint bármely amerikai gép!

Raktáron tartja és kívánságra előnyös ajánlattal szolgál!

Propper Samu R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52.

MÁZ kilój gazd...

TAK vialó olosó mtr pest, 207

BHÉ gány II, 336

ANTI szekr kivite egész szállít óriási eladól zsetet

3 ÉVI 35 HÍ beszes lan 4 gadhat Jos, JÁ u. 131

ELADÓ ban: öt kilo szerel pengő állomá szazhet szerel pengő. ötven mintag olesó b sagi kn szerel náli átv ezernég eláren berend mányva kitűnő együtt i dankint hetven többi a belsőség szeszgyá sürgőse adó. Va szaktiz méter, szazötve rét, negy hold g. Sürgőse eladó, elegendő mellet; urasági k nyörü be vezeték, vanezer p foletti k utca 18. nyole fill

HASZNÁ dynamók Cseratüle Magas áir elektrom Rymorz gedelyeze Budapest nyole. Te

ELSŐRA kat kész tank. Asz V., Korai

BUDAPE 2 pernyi csemeges cel beült egy moder fűrdőszob saját gaz urház áll univar, 2 konyhaker igen a ki

GÖZMAG cseplőszek her-gyárt olosón el Budapest, nyole.

ELADÓ va pesti vagy cenben vi hat kilon fekvő, dró kal körülv nagyon jó földirtok. tehénészet, tünő. Két egyzobás istálló, nag szekerszin, ólak, két i sagi épülete i hold gyt éres ákácé szőlő, 1 h lőbere, töl ára 46.000 Debrecebe Kossuth-ut

AZ ALFÜ TALAJOK GAZDASÁG ében a m sen és meg hogy mikén szraz futó anyagi eszk ménye hoz pengő előz nében bér "Patria" R Budapest, 1

ELADÁS

MŰZSÁS takarmánytökmag... 187

TAKARMÁNYMESZET, legkiválóbb minőségben... 1058

BILLIÁRDASZTAL eladó... 1508

ANTIK emeletes garderober... 1509

3 ÉVES 54-es Hofherr-csőplő... 1510

ELADÓ BIRTOKOK: Somogyban... 1511

HASZNÁLT, új elektromotorok... 1526

ELŐRANGU ajtókat, ablakokat... 1527

BUDAPEST közelében, vasutól... 1528

GÖZMAGYJÁRÓ, nyolc-tizes... 1529

ELADÓ vagy elcsereendő budapesti... 1530

AZ ALPOLDI FUTÓHOMOK-TALAJOK... 1530

DEYL-kapa egy lóra, háromsoros... 1488

ELADÓ Jászapáti község tulajdonát... 1493

ELADÓK a Vaskapui-gazdaságban... 1492

Száraz KŐRIS keréktalp és ákácüllő... 5380

SPITZER A. JÓZSEF takereskedőnél... 5911

Kedvezményes műtrágyák... 5911

Gyáriroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

Fattinger-féle la vérliszt

Extrahált szójadara, Speciális halliszt, Pehelyszerű Dorschliszt, Speciális husliszt, Univerzális sertéstakarmány, Extrahált repcedara és mindenféle olajpogácsák

ZWEBNER JACQUES cégnél Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automa 140-72

SILÓZÁST részletesen tárgyalja Csiki László... 25.

Extrahált Szójadara, Halliszt, Husliszt, Vérliszt... Budapest, V. Nádor-u. 8.

Szonat és szalmát

présvé vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít... Böhme Arnold Budapest

VÉTEL Eladni akar valaki gazdasági gépet? Forduljon bizalommal Braun és Úrményi céghez

BÉRBEVÉTEL BÉRBEVÉTEL 100-150 kat. hold birtokot bérelnék... 1490

12 havi hitelre tenyész- és igásállatot

szállít évi 9% kamat mellett mindenfajta bel- és külföldi teheneket és bikákat... British and Magyar Corporation Ltd. képviselője: Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T.

Parlagi galambot veszünk!

Igen magas árban minden mennyiségben május 15-ig. Gazdaságokhoz kiküldjük szakemberünket... Magyar Baromfitenyésztő és Értékesítő Szövetkezet

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRA”-t olvassa!

Eladó gőzekekészletek és felszerelések:

- 1 teljes készlet 20 HP Fowler, gyárilag kijavított... 1 teljes készlet 16 HP Fowler... 1 teljes készlet 12 HP Fowler... 1 db Kemna-féle 7-vasu antibalance szerkezetű forgófejes eke... 1 db Kemna-féle 6-vasu antibalance szerkezetű sekélyszántó eke... 1 db Kemna-féle 5-vasu mélyszántó eke... 1 db Fowler-féle 4-vasu eke, altalajturókkal felszerelve... 1 db lakókocsi, eredeti Fowler-féle... 1 db lakókocsi, cséplőszeletről átalakítva... 4 db vizesajt, Fowler-féle, 12 hl-es vashordóval... 1 db tárcsás rögtörőhenger, Fowler-féle... 1 db Grubber, Fowler-féle, 5 méter munkaszélességgel... Gőzekekőtelek, 19 milliméteres, új vagy használt állapotban.

Erdélyi J. nő okl. gépészmérnök gőzekebészantási vállalata Budapest, V., Csáky-utca 15. 6040 Telefon: Aut. 144-62

Beállítható mélységig tényleg kapál, tehát nem tolja el a földet... Kocsis Gyula gépforgalmi és műszaki vállalata, Budapest, IX. ker., Ferenc-körút I. sz. Telefon: József 371-81

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLASA és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése DEDICS TESTVÉREK Budapest, VIII., Thék Endre-utca 15. Telefon: J. 303-45 Alapítva 1903

Kiváló gyártmányú 4 1/2' fűkaszalógépek teljesen ujonnan gyári felszereléssel rendkívül jutányos áron kaphatók... Kocsis Gyula gépforgalmi és műszaki vállalata, Budapest, IX. ker., Ferenc-körút I. sz. Telefon: József 371-81

TEJHŰTŐK és az ÖSSZES TEJGAZDASÁGI GÉPEK és FELSZERELÉSEK az ELŐÁLLÍTÓNÁL FLEISCHMANN TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSI VÁLLALAT BUDAPEST, VII. SIP-UTCA 27. - TEL. J. 424-19.

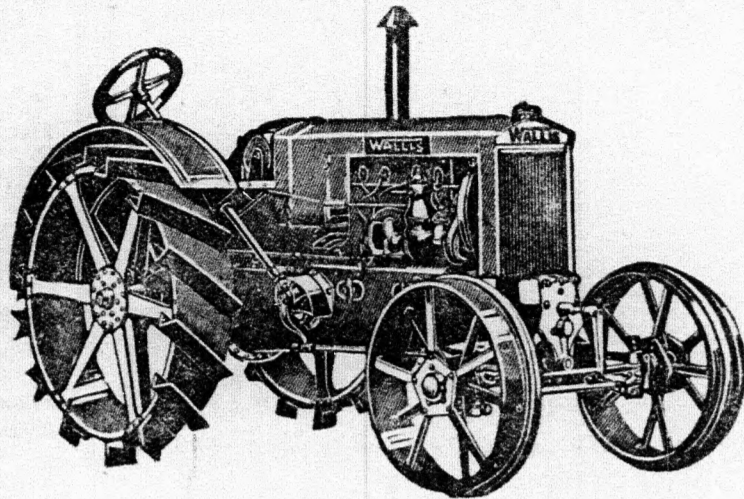
680 kg. tiszta búzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 ke... Cséplőgéptulajdonosok rendeljék meg a STERN-féle dobkosár-betétleccel! Kérdezőkérésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást: BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Jókai-utca 5. sz.

Felülmulhatalatlan

20 HP és 30 HP

Wallis traktorok

teljesítőképessége, tartóssága,
olcsó üzeme.

Massey-Harris gyártmány!

Messzemenő
garanciákkal
kedvező
feltételek
mellett
szállítja:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Ajánljuk: Rózsa-, Ella-, Deodara-, Krüger-, Bellona-, Wohltmann- és Kifli-

vetőburgonyáinkat

azonnali szállításra. Árjainkkal szolgálunk.
Szold Manó gazdasága, Mezőlak. 5981

Gőzekebárszántást

őszi és tavaszi szántást, gyeptörést, szőlőtelepek,
faiskolák, erdősítések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld

2073 Telefon: József 388-68 Sürgőseim: Wolfke Budapest

2 darab 20 hónapos, saját tenyésztésű, házi
törzskönyvezett

szimentáli tenyészbika

és 19 darab éves mangalica tenyészkan
eladó. Érdeklődni lehet Blaskovich Uradalomnál,
Nagykirályhegyes-puszta, u. p. Csanádpalota. 787

Lóárverés

a fácánkerti gazdaság számfelatti
többletét (kb. 30 drb igás- és futólo, 8 drb
különféle kora esikó és 4 drb öszvér) **vasár-**
nap, f. hó 28-án, délelőtt 10 órakor
Pusztá-Fácánkerten (Tolna megye) **önkéntes**
árverésen eladja. Vevőket (kik a délutáni
vonattal ugy Sárbogárd, mint Báltaszék felé el-
utazhatnak) a reggeli vonattal Pusztá-Fácánkert
állomáson kocsit várja. 6011

A legtokéletesebb cséplést

csak a szabadalmazott

dobkosárbetételeim

alkalmazásával, mert csak ezek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szemig kioszopni!

Raktárról postán is, **KEMENY MANÓ** gazdasági elnök szaküzlete, Buda-
pesten, V., Rudolf-rakpart 8. sz. azonnal szállíthatom.

Vetőgépjavitó, átalakító és vasipari vállalat

SCHIFF SÁNDOR

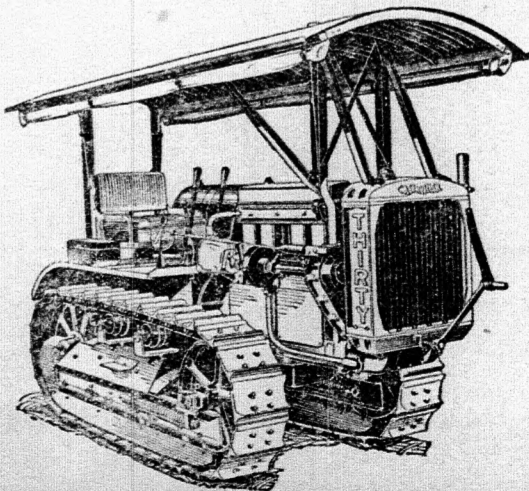
a MÁV gépgyár vezérigénységének volt üzemvezetője
Budapest, V., Ügynök-u. 24.

Veszek, javítok, átalakítok régi kom-
binált vető- és mindenféle gazdasági
gépeket felelősség mellett a hely-
színen is. Lokomobil-átalakítások
magánjárókká, magánjárók átalaki-
tása uti hengerre, gőzekekőtelek,
vetőgépkatrészek legolcsóbban stb.

Árajánlat, megtekintés díjtalan! 6038
Szivattyúk, javítások, szerelések

**HA SÜRGET A MEZEI MUNKA S SZORIT A TERMINUS;
HA NAGY TÖMEG FÖLDET KELL MOZGATNI
HA TERHET SZÁLLITUNK UTTALAN UTAKON:
HEGYNEK FEL ÉS LEJTÓN ALÁ. LAZA HOMOKBAN ÉS SIKOS AGYAGON.
ERDEI ÖSVÉNYEN ÉS SÜPPEDO LÁPON**

SEGIT:

A
CATERPILLAR
V-DJEGYU
TRAKTOR!

STEYR MÜVEK

R.-T.

BUDAPEST, VI., LEHEL-UTCA 25. SZ.

Kisírdetési ár: Minden szöveges bejelentés 8 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetési díj 1 pengő. Állást keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetési díj 50 fillér

KISHIRDETÉSEK

A hirdetési díjak — a 2%-os forgalmi adó kifizetésével — előre fizetendők

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlet címének kitöltésével közöljük. Csak az asztaljeggyel ellátott leveleket válasszuk. Hirdetéseket zárlatba helyezzük, illetve csütörtök délután

Díjtalan állásközvetítés!

Az évben öt éven felüli Magyar Gazdászok és Erdőségek Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut. 25.), mely székhelye Fiumei m. krt. gazdasági főtanácsosok és Fabricszky Endre ügyvezetői vezetésével...

BETÖLTENŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZIEK

A VESZPRÉMI Székeskaptalan utamatlan megújított a jogszabályok által szabottak alapján pályázók nyújtottak meg a következő bizonyítványokkal...

GAZDÁTSZIEK

MAJTS elcséjre keresek egy előzetes, szorgalmas izraelita segédcséjre, kinek több évi gyakorlati és tehetségével, elkötelezettségével, Bizonnyítványokkal Wilder Mor. Teriak, posta Verseg küldendő. 1474

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

OKLEVELES

OKLEVELES gazdatiszt, 43 éves, családos, nyitramegyei nagy uradalomban szerzett 18 évi gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal állást keres. Bacsó József gazdatiszt, Lővé. 1322

DEBRECENI

DEBRECENI akadémián kitűnően képezett okl. gazda, 32 éves, 7 1/2 évi belterjes gazdasági praxissal, magyar-német nyelvismerettel, magyár vagy önálló segédcséjre állásba állna. Szives megkeresések Miharik János főosztályvezető, Hatvan címre kértetnek. 1317

MAGYARÓVÁROTI

MAGYARÓVÁROTI végzettségű, 24 referenciával bíró, 24 éves gazdatiszt, aki a földreform folytán állását veszítette, állást keres, fizetés nélkül is szives ajánlatokat, "Szorgalmas 1360" jellegére kérék a kiadóba. 1360

HOSSZU

HOSSZU gyakorlattal bíró okl. gazdatiszt, aki a mai viszonyok szerint szorgalmas, becsületese, leleményes, szaktudásával, helyes munkabeszorással gazdálkodik, jó bizonyítványai, ajánlati vannak, mint ratermett, jó megjelenésű ember lehetőségek zsidó birtokon vagy saját birtokon elhelyezkedni kíván, azonnali bejelentéssel. Igényel nem nagyok, nem annyira a jó fizetés, mint inkább a jó bánásmódról. Reflektál II. kth., 51 éves, magányos. Költsegtérítés nélkül is személyesen bemutatkozik. Ismétléssel is alkalmas. Cím: Pestszentlőrinc, Kossuth Lajos-utca 185. sz. 1496

SZORGALMAS

SZORGALMAS megbízható, 4 éves sokoldalú gyakorlattal rendelkező okleveles gazda segédcséjre állást keres barmkörtől belépésre. Megkeresések "Dialda 1434", jellegére a kiadóba. 1434

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

HUSZONHATÉVES

HUSZONHATÉVES Münchenben végzett gazdasági intéző állást keres. "Nagy gyakorlat" tal 1497" jelleg alatt a kiadóban. 1497

GAZDÁTSZIEK

GAZDÁTSZIEK 38 éves, román, földművelés-közvetítő végzettségű, nagybirtokosoknál szerzett több évi gyakorlati és bizonnyítványokkal állást keres. Cím: "Gazdász" Nyiregyháza, postafiók 78. 1389

GAZD. ALKALMAZOTTAK

SZÁMTARTÓ, nagy birtokosoknál szerzett 10 és 7 éves bizonyítványokkal bíró, megszűnése miatt állást keres. Előzetes referenciával, merlegképes könyvelő, levelező diplomás stb. Cím "1361" alatt a kiadóhivatásban. 1361

GÉPÉSZ

GÉPÉSZ, az összes mezőgazdasági, szeszyári, malomgépek és motorok, villanykezelésben hosszú gyakorlata van, csepő és gőzközmű javításában elsőrendű munkacso, június 1-re állást keres. Esetleg bővebb megismerkedés céljából egyelőre csepőre és javításra is elmegy. Tóth Gépez, Tései gazdaság, u. p. Vámosmikola, Hout m. 1424

SOFFŐRI

SOFFŐRI, vagy traktorkezelési állást keres azonnali vagy barmkörtől belépésre. Kottván Károly, Gsor, Fejér m. 1362

34 ÉVES

34 ÉVES, nős gépész, összes motoroktól, gőzgepekről vizsgáim vannak, traktorok javítását szakkerületben értem és vállalom, végzek kovácsmunkát is. Bőgtől vagy későbbi bejelésre állást keresek uradalomban. Szives megkérést kér Matyko Ferenc gépész, Köttescsésfalva, Somogy m. 1365

KERTÉSZ

KERTÉSZ-vincelléri állást keresek hosszú gyakorlattal. Kertész-házmesternek is elmegyek. barmkörtől belépéssel. Szives megkereséseket kér Párkányi Ferenc, Kislencse. 1439

SZÖLÉSZETI

SZÖLÉSZETI szakiskolát és pincemesteri tanulmányot végzett, 28 éves, szerezvényű egyén, aki nagyobb uradalomban mint önálló szőlőművelő, pincemester és gazdasági ellenőrző állást keres. Cím: Vass Ernő, Szentimrefalva, u. p. Zalagassa. 1441

HÁZVEZETŐNEK

HÁZVEZETŐNEK ajánlok magányos idősb nőt, jó bizonyítványokkal, főzet, barmkörtől belépésre, tejkészítést érti. Megkeresést, "Megbízható 1459" jellegére a kiadóba kéré. 1459

URASÁGHAS

URASÁGHAS, nős, kécseládú, jó bizonyítványokkal, barmkörtől belépésre konvenció állást keres. Kiss Mihály urasághas, u. p. Kiszombor, Torontál megye. 1448

GŐZEKÉPÉSZ

GŐZEKÉPÉSZ lakatos, traktor, villanytelep kezelésében járatos, hosszú bizonyítványokkal barmkörtől belépésre állást keres. H. Welsz János, Kislencse, Úradalom, Kislencse. 1463

GŐZEKÉPÉSZ

GŐZEKÉPÉSZ a gazdasági gépész, közepkoru, géplakatos, esztélyos, villanytelep, traktorokhoz stb. ért. 14 évi bizonyítványval barmkörtől belépésre állást keres. Megkeresést kér Szilágyi és Diszkant gépgyár, Miskolc. 1465

INASHÁZSPÁR

INASHÁZSPÁR, a feleség kitűnő főzőnő, éves bizonyítványokkal május 1-re vagy 15-re állást keres. Szives megkeresést kér Nemeth István, Nagyhat, Hajdu megye. 1480

KITÜNŐEN

KITÜNŐEN szakvizsgázott, erélyes, nős, r. kath., egy gyermeke, 30 éves erdőőr vagyok. Az erdőzetnél hosszabb gyakorlatom, elsőrendű szolgálati bizonyítványom van. Az összes erdészeti és vadászati teendőben, apró- és nagyvad tenyésztésében, davadak mérlegel való irásban kitűnő jártassággal bírok. Szerezni igényekkel azonnali belépésre erdőőri vagy vadászati állást keresek. Szives megkeresést kérék: Kovács József erdőőr, Kerek, u. p. Kőröshegy, Somogy m. 1482

KOVÁCSMESTER

KOVÁCSMESTER állást keres azonnali belépésre. Jó bizonyítványai vannak. Kéher József, Gödöllő, Erdő-utca 8. 1500

BÁRMIFÉLE

BÁRMIFÉLE mezőgazdasági munkát vállalom: Méth Kálmán, Egyházashollós, Vas m. 1501

NŐTLEN

NŐTLEN, 27 éves, szakkepzett gazdasági gépész, aki úgy gondoskodik, mint bármilyen részleges motorokat, traktorokat teljes szakértelemmel kezel és javít. Nagyobb gazdaságokban hosszú ideig volt alkalmazva. Szives megkereséseket "Szorgalmas 1521" jellegére a kiadóba kérék. 1521

SZAKKÉPZETT

SZAKKÉPZETT mérnök, kőszímet, kerti munkát érti, uradalomban barmkörtől belépésre állást keres. Hadóbas József, Vorpelot, Heves megye. 1464

URADALOMBAN

URADALOMBAN ajánlok az utas-tal és bognár saját szerszámával. Scheithauer Nándor, Pest, Erzsébet, Batthyány-utca 26. 1479

TEJGAZDASÁGI

TEJGAZDASÁGI ellenőrként három évi tejkészítési, takarmányozási gyakorlattal május elsejére nagyobb tehénüzemben állást keres. Kuloári, magtárosi, rak-tárnoki állást is vállal. Miskó István, Sárszentmihály. 1466

GÉPÉSZKOVÁCS

GÉPÉSZKOVÁCS állást keres, nagy gyakorlattal, segédcséjre állást keres. László Sándor okl. patkóelő, Órkény, Horváth-ut 260. 1502

GÉPÉSZKOVÁCS

GÉPÉSZKOVÁCS állást keres uradalomban. A gazdasági gépek kezelését érti. Szalay János gépész, Győr, Fejér m. 1503

GYERMEKTELEN

GYERMEKTELEN házaspár ajánlok pusztára. Az asszony jól főző szakácsnő, barmkörtől belépésre, tejkészítést érti, a férfi jó megismerő, az összes mezőgazdasági munkákat végzi, mint munkavezető, vadór, magtáros, eszós, jó írással és szaktudással. Molnár József, Budapest, IX., Mária Valéria régi telep 67. pavilon, 418. ajtó. 1504

KOVÁCSMESTER

KOVÁCSMESTER gazdaságban kovácsmunkát, traktorkezelést vállal. Molnár János, Budapest, V., Zápolya-utca 20., III. 40. 1517

INASHÁZSPÁR

INASHÁZSPÁR ajánlok uradalomban. Feleség kitűnő főzőnő és szakácsnő. Hosszú bizonyítványokkal rendelkeznek. Hecó Ferenc, Budapest, VI., Petneház-utca 75. I. 5. 1518

GÉPÉSZKOVÁCS

GÉPÉSZKOVÁCS soffőrvizsgáló állást keres azonnali belépésre segédcséjre állást keres. Kertész József, Kápolna, Somogy megye. 1519

KERTÉSZ

KERTÉSZ azonnali belépésre bentosztos állást keres. Munkabíró szakember, profektól, barmkörtől uradalomtól hosszú bizonyítványokkal. Nagy István kertész, Kaposvár, Honvéd-utca 9. 1520

HÁZVEZETŐNEK

HÁZVEZETŐNEK, főzőgazdász, szeszyári, házkiszasszonyt, gyermekszasszonyt, uradalmat, ha keres, kerjen mutatványt. "A Háztartás", hetilapból. Budapest, VIII., Rákóczi-ut 53. Telefon: József 330-59. 1522

URASÁGHAS

URASÁGHAS, fiatal, nőtelen, ügyes és szorgalmas, hároméves gyakorlattal állást keres május elsejére vagy tizenötödikére. Keryák József, Görögfal, Somogy m. 1523

ÁLLATOK

A HUSBERTÉSTENYÉSZTŐ Országos Egyesülete (Budapest IX., Köztelek-u. 8.) mindazokat, akik gyorsított és kitűnő takarmányteremtő angol vagy német husbertéstenyészéssel foglalkozni kívánnak, kioktatja a husbertéstelesítésre és a husbertéstelesítésre vonatkozó törvényekről és eladási körvételről. Utmutatással szolgál a bel- és külföldi piacokra és állatárakat illetően. Exportálni és importálni a tagok segítségével van. A husbertéstelesítők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi. (32 fillér választójeget).

MANGALICATENYÉSZTŐ

MANGALICATENYÉSZTŐ Országos Egyesülete (Budapest IX., Köztelek-u. 8. sz.) mindazoknak kik mangalica sertés tenyésztésüket vérfeltisztítással javítanál, vagy tenyészállományukat kísérőállatokkal, vagy hízatalára kiváló hízókörű egyedekkel, vagy akarnak beállítani, megkeresést országosan törzskönyvezési engedély és hasznosítási körvételrel. A mangalicatenyésztők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi.

HÁROM ÉVRE

HÁROM ÉVRE 4-500 darab felkészítünk. Bővebbet Agnespusztai Birtokosnőknél, Gsor, Fejér megye. 1376

URADALMAK FIGYELMÉRE!

Keresek megvételre hízott marhát és hízott birkát bármilyen mennyiségben bárhol. Zádák József, Cegléd. 1304

RÁSONYI

RÁSONYI gazdaságban eladó 50 darab mangalicafiók és 130 darab választott malac vézmentes helyről. Posta: Léh, vasut: Halmaj, Abanaj megye. 1468

KERESNEK

KERESNEK megvételre jókárban levő 3-5 éves korú hímot, magus, erős öszvéreket gazdasági célra. Bánó László, Budapest, VIII., József-utca 9. 1483

FAJBAROMFIÉLEK

FAJBAROMFIÉLEK felolvasása folytán Plymouth-tyúk és pekinger kacsa tenyésztőszerveletének jutányosan eladó. Kiváló tojók, szaporításra kitűnő alkalom. Tenyésztojások hirtelen, illetve nyolceven fillérrel azonnal szállíthatók. Szilvós kertgazdasága, Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 14. 1505

MIDDLE WHITE

MIDDLE WHITE yorkshire másképpen tenyészten, országosan törzskönyvelt pedigrees kiállítási példány; vizes kócsok, tenyésztojások, valamennyi importált szülők ivadéka, eladók. Szilvós kertgazdasága, Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 14. 1506

TEHÉNÉZET

TEHÉNÉZET felhagyása folytán husz darab részben fias kögel ellős, jó tejelő tehének, 2-3 éves tenyésztők eladók. Tehének ára 1 P 16 f., bikák 1 P 24 f. Simon Ignác gazdasága, Pusztapó, Szolnok megye. 1507

JULIA

JULIA fajbaromfi-tenyésztés, Felsőold, szállit garantált fajtiságra Leghorn költetőtojást, darabonként 45 fillért. 1524

LEGIORN

LEGIORN és sárgahúsú fehér orpington tenyésztőjások 40 fillért kaphatók: Sági Márton, Delegyháza, Pest m. 1525

IRLANDI

IRLANDI 12 éves fekete kanca, nyugodt, nagy szűtő bíró, kitűnő ugró és terphasú eladó. Benedicty Béla, Tápószele, Telefon 1. 1531

Kitűntetve

Kitűntetve számos első és második díjjal! Kohn Samu és József volt régi cég birtalja. Kohn József ismét megkezdte működését és azt a régi alapon folytatja.

szállít

szállít elsőrendű bonyhádi hasas- és borjateheneket, tenyészbikákat és járműveket. Kedvező fizetési feltételekkel bankamatláb mellett. Iroda: Budapest, VII., Rottenbiller-u. 35. Telefon: József 416-87 5815

Tehenek, serteshocák,

Tehenek, serteshocák, valamint esodörök és bikák ivartalanítását az ország bármely részén vállalja. Dr. László Samu sebész-állatorvos Budapest, 5732 V. Lipót-körut 7. szám

STADLER

STADLER YUVA LÁNCOK Gyári iroda: Budapest VI., Teréz-körut 43.

VEGYESEK

VEGYESEK 20-25 darabból álló tehénüzet beállítanak egy gazdaságban, hol én is alkalmazva lennék. A gazdaság önálló vezetőre vállalkozom. Cím: "Szorgalmas gazda 1485" jelleg alatt a kiadóban. 1485

JÓ VASUTI

JÓ VASUTI összekötéssel bírtokos az eddiginél magasabb jövedelmét biztosító, luvenozus irányítását, a fővárosból kijárólag való (külföldi tiszt nélküli) igazgatását — egyelőre ideiglenes megbízással is, közkiadások és minimális naturáliák ellenében — felelősséggel vállalom. SZAKVELEMÉNYT, tanácsot alkalmilag is adok. BECSÜLT PARCELLÁZÁST, VÉTELI és ELADÁSI megbízásokat — elvállalok. Helyi viszonyoknak megfelelő termelési tervet (üzemtervet) elkészítek. Fővárosi különleges, fontosabb MEGBÍZÁSOKBAN eljárók. Kedvező KÖLTSÉGEKET szerzek! Sokévi általános tapasztalattal, minden irányban a legjobb fővárosi összekötéssel, minden vidéken helyi ismeretekkel, központon levő irodahelyiségekkel, telefonnal rendelkezem. Tokaji Nagy László okleveles gazda, volt r. József-igazgató, Budapest, VIII., Stáhly-utca 5., I. 8. Telefon: József 354-44. 643

Törött géprezek

Törött géprezek repedt, kimart kazánok elektromos hegesztése. Lakos és Székely gépgyár Budapest, VI., Felső-lőr 3. Új berendezések gyártása és vegyszer-alkalmazás. 1535

Venni akar

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron? Forduljon Balmommai Braun és Urmányi céghez Budapest, V., Báthory-utca 7.

KÉZMUNKÁSZI

KÉZMUNKÁSZI bármilyen gyártmányú fogatos ekékhez, ugyancsak szarvóvassakat, kormánylemezeket, gőz- és motorkékekhez, elsőrendű acélanyagból, versenyarakon szállítható Braun és Urmányi, Budapest, Báthory-utca 7. 1551

FÜKASZÁLÓ

FÜKASZÁLÓ és aratógépkészleteket, bármilyen gyártmányú gépekhez, garantáltan illőben, elsőrendű minőségben, rakomány legelőseleiben szállítanak Braun és Urmányi, Budapest, V., Báthory-utca 7. 1551

HASZNÁLT

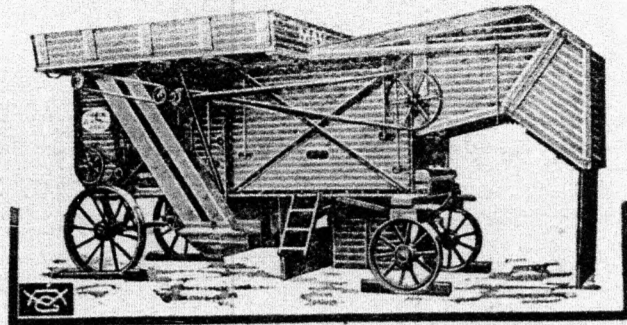
HASZNÁLT és új fűkaszaló, marokrakó- és kévekező-aratógépek, lö

Utolérhetetlenül

tökéletes, tartós és nagy teljesítőképességű

az **Államgépgyári**
acélkeretű
golyóscsapágyas **cséplőgép**

Előnyös fizetési feltételek mellett
szállít minden mezőgazdasági gépet:

Szemvesztesség
nélkül működik!

Piacképes gabonát
szolgáltató!

Magyar Királyi Állami Gépgyár Vezérügynöksége,
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfőzők, tejhűtők, fejővödrök,
tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók!

Stanga József tejgazdasági gépüzletében,
Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.

Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 1181 Ajánlatok díjmentesen.

Burgonya termesztését és nevelését tárgyalja Beke László tanár könyve. Ára bérmentve
4 pengő. "Patria" R.-T. könyvszaltája, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

50 évesek a
FREUND-nyergek, lószerszámok
nyereg- és istállószerkek

KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA!
ALAPITVA 1848-BAN

FREUNDA. ÉS FIA
BUDAPEST, VIII., KÓFARAGÓ-UTCA 8.
Telefon: József 312-18 5978 Telefon: József 312-18

SZŐLŐKARÓT, tűzifát, talpfát

vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe
azonnal az állítanak a k. vagonvonalakban, előnyös árban

LÓWY SÁNDOR és JÓZSEF fatermelők és
fakereskedők
Budapest, V., Személynök-u. 27. Telefon: Lipót 883-17

Évi kötés mellett

vajat és uradalmi tejet

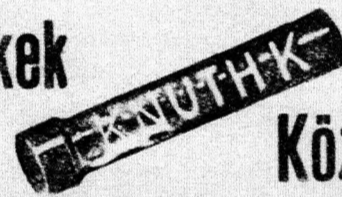
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-
üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 458-52 5068

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS

BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: J. 310-75

Vizvezetékek

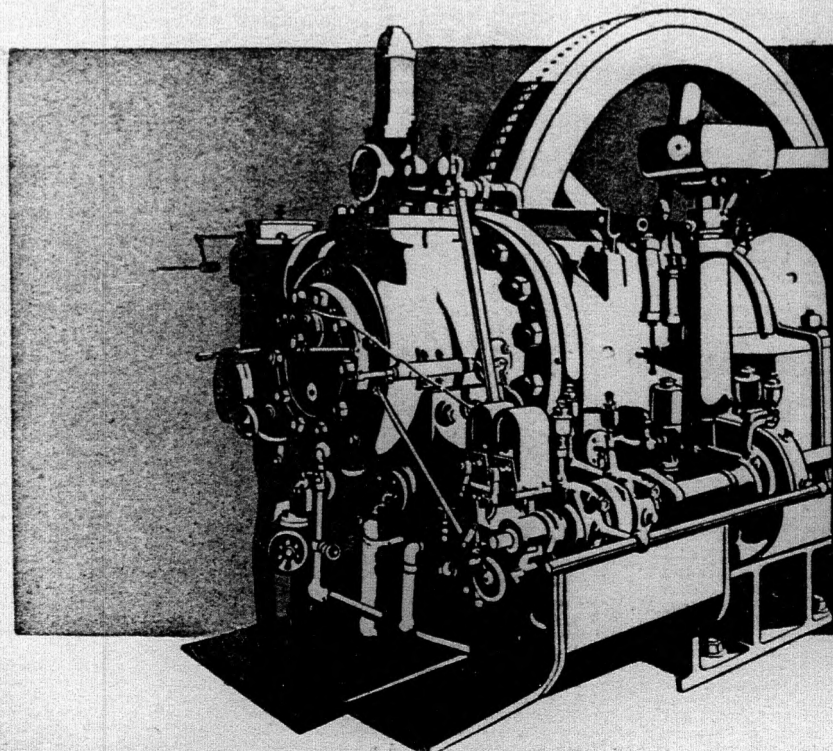

Központi fűtések

HAZAI GÉPKERESKEDELMI RT.

V. VILMOS CSÁSZÁR UT 76 - GANZ ÉS TÁRSA DANUBIUS

GÉP-WAGGON-ÉS HAJÓGYÁR RÉSZV.TÁRS.
VEZÉRKÉPVISELETE.

SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
DIESEL
BENZIN
PETROLEUM

M
O
T
O
R
O
K

TELEFON: 908-90. 908-91
SÜRGÖNYCÍM: MASINA.